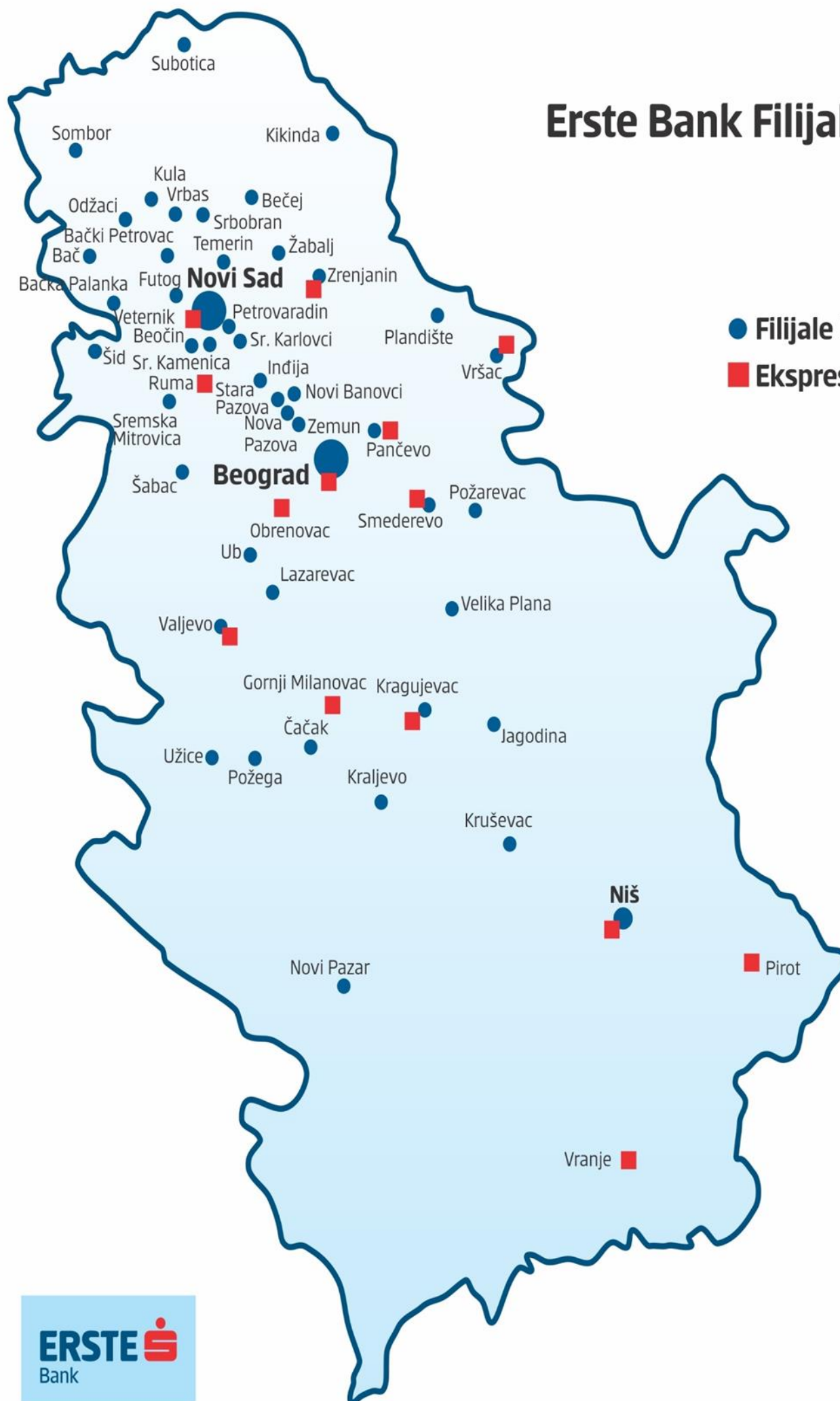

Erste Bank a.d. Novi Sad

**Objavlivanje podataka i informacija po
Basel III Stubu 3
za godinu završenu 31. decembra 2022. godine**

Erste Bank Filijale

- Filijale Erste Banke
- Ekspres ekspoziture

SADRŽAJ

1.	UVOD	5
2.	OPŠTE INFORMACIJE	6
2.1.	POSLOVNI MODEL	6
2.2.	DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE	7
3.	SISTEM UPRAVLJANJA RIZICIMA	9
3.1.	SISTEM, STRATEGIJA I POLITIKE ZA UPRAVLJANJE RIZICIMA	9
3.2.	ORGANIZOVANJE PROCESA UPRAVLJANJA RIZICIMA	13
3.3.	IZVEŠTAVANJE O UPRAVLJANJU RIZICIMA	18
3.4.	PROCES INTERNE PROCENE ADEKVATNOSTI KAPITALA	19
3.5.	MATERIJALNO ZNAČAJNI RIZICI	20
4.	REGULATORNI KAPITAL I KAPITALNA ADEKVATNOST	22
4.1.	REGULATORNI KAPITAL BANKE	22
4.2.	ADEKVATNOST KAPITALA	29
5.	VRSTE RIZIKA	33
5.1.	KREDITNI RIZIK	33
5.1.1.	UPRAVLJANJE, KONTROLA I IZVEŠTAVANJE	33
5.1.2.	DEFINICIJA POTRAŽIVANJA U DOCNJI I OBEZVREĐENIH POTRAŽIVANJA ZA RAČUNOVODSTVENE POTREBE	35
5.1.3.	ISPRAVKA VREDNOSTI BILANSNE AKTIVE I REZERVISANJA ZA GUBITKE PO VANBILANSNIM STAVKAMA	36
5.1.4.	TEHNIKE UBLAŽAVANJA KREDITNOG RIZIKA	42
5.1.5.	KVANTITATIVNA OBJAVLJIVANJA	45
5.2.	RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE	52
5.3.	TRŽIŠNI RIZIK	54
5.3.1.	TRŽIŠNI RIZIK U KNJIZI TRGOVANJA	54
5.3.2.	DEVIZNI RIZIK	54
5.3.3.	KVANTITATIVNA OBJAVLJIVANJA	54
5.4.	KAMATNI RIZIK U BANKARSKOJ KNJIZI	55
5.4.1.	UPRAVLJANJE, KONTROLA I IZVEŠTAVANJE	55
5.4.2.	MERENJE	55
5.5.	OPERATIVNI RIZIK	57
5.5.1.	UPRAVLJANJE, KONTROLA I IZVEŠTAVANJE	57
5.6.	RIZIK LIKVIDNOSTI	58
5.6.1.	UPRAVLJANJE, KONTROLA I IZVEŠTAVANJE	58
5.7.	IZLOŽENOST PO OSNOVU VLASNIČKIH ULAGANJA U BANKARSKOJ KNJIZI	58
6.	BANKARSKA GRUPA	61
7.	NAPOMENA O OSTALIM I NEOBJAVLJENIM PODACIMA	69

DEFINICIJE

Ekonomski kapital	Iznos kapitala potreban da se „pokriju“ svi rizici Banke, izračunat primenom ekonomskih mera kako bi se osigurala održivost Banke
Interni kapital	Iznos kapitala, uključujući i stavke slične kapitalu, u skladu sa internom definicijom Banke
Price Value Basis Point	Mera rizika promene vrednosti portfolija prouzrokovanog promenom kamatne stope za jedan bazni poen. Može se izračunati jedino za instrumente čija vrednost je osetljiva na promene u kamatnoj stopi
Proces interne procene adekvatnosti kapitala	Proces i sistemi uspostavljeni kako bi se odredio adekvatan nivo internog kapitala koji je potreban za „pokriće“ materijalno značajnih vrsta rizika kojima je Banka izložena, a koji se razlikuju od istih definisanih Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala banaka (engl. <i>Internal Capital Adequacy Assessment process</i>)
Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom	Odnos visoko kvalitetne likvidne aktive i ukupnog neto novčanog odliva u narednih 30 dana (engl. <i>Liquidity Coverage Ratio</i>)
Racio stabilnog neto finansiranja	Odnos raspoloživog iznosa stabilnih izvora finansiranja i potrebnog iznosa stabilnih izvora finansiranja (engl. <i>Net Stable Funding Ratio</i>)
Regulatorni kapital	Iznos kapitala u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala
Profil rizika	Procena Banke o strukturi i nivou rizika prema kojima je izložena ili može da bude izložena u svom poslovanju
Value at Risk	Najveći mogući gubitak u portfoliju Banke tokom određenog perioda i pri unapred definisanom intervalu poverenja

SKRAĆENICE

ALCO	Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (eng. Asset and Liability Management Committee)
ALM	Upravljanje aktivom i pasivom (eng. <i>Asset and Liabilities Management</i>)
AMA	Napredni pristup (eng. <i>Advanced Measurement Approach</i>)
AML	Sprečavanje pranja novca (eng. Anti-Money Laundering)
BIA	Pristup osnovnog indikatora (engl. <i>Basic Indicator Approach</i>)
CP	Potencijal za pokriće
CRM	Ublažavanje kreditnog rizika (eng. <i>Credit Risk Mitigation</i>)
CRO	Član Izvršnog Odbora nadležan za rizike (eng. <i>Chief Risk Officer</i>)
EAD	Izloženost u vreme neizmirenja obaveza (eng. <i>Exposure at Default</i>)
EC	Ekonomski kapital
ECA	Racio adekvatnosti ekonomskog kapitala (eng. <i>Economic Capital Adequacy – ECA</i>)
FATCA	Zakon SAD-a o usaglašenosti poreza na inostrane račune (eng. <i>Foreign Account Tax Compliance Act</i>)
FI	Finansijske institucije (eng. <i>Financial Institutions</i>)
GLC	Velika preduzeća na nivou Grupe (eng. <i>Group Large Corporate</i>)
ICAAP	Proces interne procene adekvatnosti kapitala (eng. <i>Internal capital adequacy assessment process</i>)
IRB	Pristup zasnovan na internom rejtingu (eng. <i>Internal Ratings Based Approach</i>)
KYC	Know Your Client
LCR	Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom (eng. <i>Liquidity Coverage Ratio</i>)
LGD	Gubitak usled nastupanja statusa neizmirenja obaveza (eng. <i>Loss Given Default</i>)
LOCC	Komitetu za upravljanje ne-finansijskim rizicima (eng. <i>Local Operational Conduct Committee</i>)
NSFR	Racio stabilnog neto finansiranja (eng. <i>Net Stable Funding Ratio</i>)
MiFID	Markets in Financial Instruments Directive
MRS	Međunarodni računovodstveni standardi
MSFI	Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja
NBS	Narodna banka Srbije
p.a.	na godišnjem nivou (eng. <i>per annum</i>)
PD	Verovatnoća neizmirenja obaveza (eng. <i>Probability of Default</i>)
PVBP	Price Value Basis Point
RE	Finansiranje nekretnina (eng. <i>Real Estate</i>)
SME	Mala i srednja preduzeća (eng. <i>Small and Medium Size Enterprises</i>)
VaR	Value-at-Risk
RCC	Određivanje kapaciteta za preuzimanje rizika (eng. <i>Risk-bearing Capacity Calculation</i>)
RSD	Dinar Republike Srbije
SPA	Analiza perioda opstanka (eng. <i>Survival Period Analysis</i>)

1. UVOD

Erste Bank a.d. Novi Sad (u daljem tekstu: Banka), član Erste Bank Group (u daljem tekstu: Erste Grupa), priprema izveštaj Objavljivanje podataka i informacija (u daljem tekstu: Izveštaj) sa stanjem na dan 31. decembra 2022. godine i za godinu koja se završila na taj dan. Izveštaj je dostupan na internet stranici Banke (<https://www.erstebank.rs/sr/o-nama/finansijski-izvestaji/objavljivanje-podataka-i-informacija>). Iznosi u ovom Izveštaju su iskazani u hiljadama dinara Republike Srbije (000 RSD), osim ukoliko nije drugačije naznačeno.

Izveštaj pruža zainteresovanim stranama mogućnost da dobiju sveobuhvatni uvid u trenutni profil rizika, kao i sisteme upravljanja rizicima i kapitalom Banke, čijim objavljivanjem Banka aktivno učestvuje u procesu jačanja tržišne discipline i transparentnosti. Izveštaj obuhvata kvalitativne i kvantitativne podatke, odnosno informacije koje se odnose na sledeće oblasti:

- strategiju i politike upravljanja rizicima;
- strategiju upravljanja kapitalom;
- adekvatnost kapitala;
- proces interne procene adekvatnosti kapitala;
- izloženost Banke rizicima i pristupe za merenje i procenu rizika.

Izveštaj ispunjava zahteve za objavljivanjem propisane članom 51a Zakona o bankama (Službeni Glasnik RS br. 107/2005, 91/2010 i 14/2015) i Odlukom NBS o objavljivanju podataka i informacija banke (Službeni Glasnik RS br. 103/2016).

U skladu sa zahtevima Odluke o objavljivanju podataka i informacija banke, Banka je u obavezi da objavi kvalitativne i kvantitativne podatke, odnosno informacije, propisane navedenom Odlukom, jednom godišnje sa stanjem na dan 31. decembra. Takođe, kvantitativne podatke, odnosno informacije je potrebno objaviti sa stanjem na dan 30. juna.

Aktivnosti kojima se obezbeđuje adekvatnost objavljenih podataka, odnosno informacija predmet su redovnih nezavisnih revizija.

2. OPŠTE INFORMACIJE

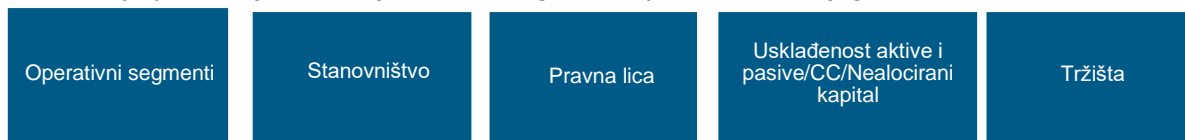
2.1. POSLOVNI MODEL

Banka je deo Erste Grupe, jedne od vodećih finansijskih institucija u srednjoj i istočnoj Evropi, sa 16 miliona klijenata u 7 zemalja. Erste Grupa je osnovana 1819. godine kao prva štedionica u Austriji. U Srbiji posluje od sredine 2005. godine kada je preuzela većinski deo akcija Novosadske banke, najstarije finansijske institucije u našoj zemlji, osnovane 1864. godine. U decembru 2005. godine Novosadska banka menja ime u Erste Bank a.d. Novi Sad i započinje intenzivan proces transformacije.

Sedište Banke je u Novom Sadu, Bulevar Oslobođenja br. 5. Banka u svom sastavu ima 3 komercijalna centra i 87 poslovnica za rad sa stanovništvom. Matični broj Banke je 08063818, poreski identifikacioni broj 101626723, a SWIFT je GIBARS22. Internet stranica Banke je www.erstebank.rs, a dodatne informacije se mogu dobiti putem e-mail adrese info@erstebank.rs ili telefona 0800 201 201 (besplatan za pozive iz Srbije) i +381604848000 (za pozive i iz inostranstva).

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa u zemlji i inostranstvu, kreditnih i depozitnih poslova u zemlji, poslova sa platnim karticama, poslove sa hartijama od vrednosti kao i za dilerske poslove. U skladu sa Zakonom o bankama, Banka posluje na principima stabilnog i sigurnog poslovanja.

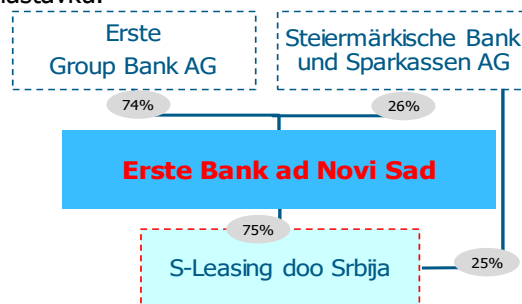
Banka svoje poslovanje klasifikuje u okviru segmenata prikazanih na dijagramu u nastavku:

Dijagram 1: Poslovni segmenti Banke

Više informacija o praćenju poslova po poslovnim segmentima može se pronaći u Napomeni 2.23 uz finansijske izveštaje za godinu koja se završila 31. decembra 2022. godine.

Dana 15. januara 2014. godine na osnovu ugovora o kupovini i prenosu udela koji je zaključen sa Steiermärkische Bank und Sparkassen AG i Erste Group Immorent International Holding GMBH, Banka je stekla 75% udela u osnovnom kapitalu društva S-Leasing d.o.o. Beograd (u daljem tekstu: S-Leasing). Zavisno društvo S-Leasing zajedno sa Bankom čini Bankarsku grupu, čija je organizaciona struktura prikazana na dijagramu u nastavku.

Dijagram 2: Organizaciona struktura Bankarske grupe na konsolidovanom nivou

S-Leasing je osnovan juna 2003. godine i bavi se poslovima finansijskog lizinga. Njegovo sedište je u Beogradu u ulici Milutina Milankovića 3a. Matični broj je 17488104, a poreski identifikacioni broj 102941384. Internet stranica je www.s-leasing.rs, a dodatne informacije se mogu dobiti putem e-mail adrese office@s-leasing.rs ili telefona +381(0)60 48 48 027.

Veličina zavisnog društva S-Leasing u odnosu na Banku i Bankarsku Grupu nije materijalno značajna i ne može da utiče na procenu stabilnosti i rizičnosti, niti sadržajnost objavljivanja podataka u ovom dokumentu. Informacije prezentovane u ovom dokumentu se odnose na Banku, bez uključivanja zavisnog

pravnog lica, osim u okviru [Poglavlja 3.2](#) – organizaciona struktura i [Poglavlja 6](#) - podaci na konsolidovanom nivou.

2.2. DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE

Za Erste Banku, kao članicu Erste Grupe, od samog početka društveno odgovorno poslovanje predstavlja sastavni deo korporativne filozofije i dugoročne poslovne strategije. Osnovani smo kao prva štedionica u Austriji, sa dvojakim ciljem - da omogućimo „običnim“ ljudima pristup finansijskim uslugama i da podržimo društvene aktivnosti u zajednici u kojoj delujemo. U tom duhu poslujemo i danas.

Za Erste Banku društveno odgovorno poslovanje – DOP je strateško opredeljenje da svoje celokupno poslovanje realizuje kroz posebnu brigu i ulaganje u dugoročne i stabilne odnose sa ključnim stejkholderima, oslušujući njihove relevantne potrebe i razmatrajući njihove predloge. Banka je opredeljena da aktivno i kontinuirano doprinosi razvoju i dobrobiti društva zahvaljujući, kom i postoji, što dokazuje svojom DOP strategijom koja počiva na proaktivnoj dvosmernoj komunikaciji.

Aktuelna Strategija društveno odgovornog poslovanja Erste Bank a.d. Novi Sad usvojena za period od 2015. do 2021. godine izrađena je na sledećim principima: povezanost sa osnovnim poslovanjem, uravnoteženost, holistički pristup i integrativni pristup, a sprovodi se kroz šest osnovnih oblasti sa jasno definisanim ciljevima, koje prati po jedna ključna tema u fokusu, kao i neke dodatne koje zajedno daju jasne smernice za konkretne programe, projekte i inicijative:

OBLAST	CILJ	PRIORITETNE TEME
Korporativno upravljanje	Dalje unapređenje postojećih praksi dobrog korporativnog upravljanja	Transparentne prakse upravljanja Sprečavanje sukoba interesa Razvoj društveno odgovornog poslovanja kroz udružene inicijative
Odgovornost prema klijentima	Još čvršće integrisanje društvene odgovornosti u osnovno poslovanje	Odgovorno finansiranje Finansijska inkluzija Odgovorna komunikacija sa klijentima
Odgovornost u radnom okruženju	Dalji razvoj motivišućeg radnog okruženja, baziranog na pravima i potrebama zaposlenih	Razvoj i usavršavanje zaposlenih Bezbednost i zdravlje na radu Socijalna podrška zaposlenima
Odgovornost u lancu nabavke	Minimizovanje negativnih i maksimizovanje pozitivnih uticaja koje Banka ostvaruje na društvo i životnu sredinu kroz lanac nabavke	Primena kriterijuma socijalnog okruženja u proceni dobavljača Primena kriterijuma zaštite životne sredine u proceni dobavljača

Odgovornost prema lokalnim zajednicama	Dalji razvoj lokalnih zajednica u svim relevantnim aspektima	Ulaganje u razvoj potencijala članova zajednica u kojima banka posluje Promocija korporativne i individualne filantropije
Odgovornost prema životnoj sredini	Doprinos očuvanju životne sredine minimizovanjem negativnih i maksimizovanjem pozitivnih uticaja koje Banka ostvaruje	Odgovorno upravljanje resursima Odgovorno finansiranje Podizanje svesti zaposlenih o zaštiti životne sredine

Vrednosti koje su ukorenjene u poslovanje i za koje se Erste Banka zalaže su podrška, odgovornost, poverenje, inovativnost i stvaranje.

Posebnu karakteristiku angažovanja Banke predstavljaju napori koje Banka ulaže u promovisanje koncepta društveno odgovornog poslovanja u Srbiji, kako na sopstvenom primeru tako i kroz intenzivnu saradnju sa partnerima iz javnog i neprofitnog sektora. U skladu sa tom politikom, Erste Banka je jedan od osnivača i aktivnih članica inicijativa koje zastupaju društveno odgovorno poslovanje u Srbiji, poput Globalnog dogovora Ujedinjenih nacija za Srbiju, Foruma za odgovorno poslovanje, Saveta za društveno odgovorno poslovanje, Srpskog filatropskog foruma i sl.

Pored toga što Banka želi da bude pouzdan partner privredi i stanovništvu, budući da je dugoročno posvećena tržištu Srbije, Banka vidi svoju ulogu u aktivnom i konstantnom doprinosu razvoju društva i kulture. Erste Banka posebnu pažnju posvećuje programima ulaganja u zajednicu.

Tokom 2022. godine Erste Banka je sponzorstvima i donacijama za preko 50 različitih programa iz oblasti kulture i umetnosti, finansijske edukacije i opismenjavanje, razvoj i preduzetništvo i popularizacije nauke i sporta **uložila preko 26,6 miliona RSD**. Dok je u programu posvećen finansijskom opismenjavanju i edukaciji šire javnosti, a posebno malidih i osnovaca kroz programe ErsteZnali i „Čuvari Zmajevog blaga“ uložila 10,5 miliona RSD.

Izveštavanje o društvenoj odgovornosti za Erste Banku je sastavni deo šireg procesa kom je dugoročno posvećena. Cilj je da mnogobrojnim stakeholderima na jasan i transparentan način predstavi sve aktivnosti i inicijative Banke koje je realizovala u toku jedne godine, kao i da najavi predstojeće planove i programe. Od 2008. godine, Erste Banka redovno objavljuje godišnje izveštaje o društvenoj odgovornosti, a u težnji da ovaj dokument bude relevantan za sve stakeholdere Banka ga izdaje u skladu sa

- 10 principa Globalnog dogovora UN.
- Standardima Global Reporting Initiative - GRI.
- Principima osnaživanja žena UN.
- Ciljevima održivog razvoja UN.

Sve izveštaje Erste Banke o društveno odgovornom poslovanju možete naći na linku: <https://www.erstebank.rs/sr/o-nama/izvestavanje-dop> Izveštaj o društveno odgovornom poslovanju Erste Banke za 2022. godinu biće objavljen do kraja jula 2023. godine na sajtu Banke.

3. SISTEM UPRAVLJANJA RIZICIMA

3.1. SISTEM, STRATEGIJA I POLITIKE ZA UPRAVLJANJE RIZICIMA

Imajući u vidu delatnost kojom se bavi, Banka je sklona preuzimanju različitih vrsta rizika u svome poslovanju i stoga je prisutnost rizika opšta karakteristika različitih poslovnih aktivnosti Banke. Sa tim u vezi, Banka je uspostavila sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je zasnovan na njenoj jasnoj strategiji upravljanja rizicima i uključen je u sve njene poslovne aktivnosti, obezbeđujući na taj način usklađenost profila rizika Banke sa njenom utvrđenom sklonošću ka rizicima.

Sistem upravljanja rizicima podrazumeva upravljanje svim rizicima kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju i obuhvata aktivnosti prikazane na dijagramu u nastavku. Pored postizanja internog cilja efektivnog i efikasnog upravljanja rizicima, ovaj sistem je razvijen i kako bi se ispunili i eksterni, a naročito, zahtevi regulatora. Holističkim pristupom upravljanju rizicima i jačanjem modela „3 linije odbrane“ (gde funkcija rizika predstavlja drugu liniju odbrane) Banka želi da postigne viši nivo transparentnosti i svesti o riziku.

Dijagram 3: Sistem upravljanja rizicima Banke

Upravljanje rizicima se prvenstveno zasniva na:

- **principima za upravljanje strateškim rizicima čiji je koncept intergrisan u sveobuhvatni ICAAP okvir Banke sa** njegovim osnovnim elementima koji predstavljaju osnovu za definisanje limita relevantnih za svakodnevno poslovanje Banke;
- **principima za upravljanje kreditnim rizicima**, koja se, između ostalog, odnose i na: određivanje rejtinga klijenta, interne kreditne procene, vrednovanje kolaterala, rokova, praćenje otplate kredita, standarde dokumentacije;
- **strateškim ciljevima** postavljenim putem poslovne strategije Banke i budžeta za naredni period.

Principi upravljanja rizikom predstavljaju osnovu za sve odluke koje se donose u vezi sa poslovanjem Banke. Upravljanje rizicima se zasniva na osnovnim principima, koje su menadžment i svi zaposleni obavezni da usvoje i da ih se pridržavaju. Razumevanje ovih principa na nivou Banke je polazna osnova za razvoj svesti i kulture upravljanja rizicima kod svih zaposlenih u Banci.

Proces i organizacija upravljanja rizicima, u nadležnosti posebnih organizacionih delova odvojenih od funkcije preuzimanja rizika (front office), u potpunosti je usaglašena sa poslovnim modelom Banke. U skladu sa univerzalnom i diversifikovanom poslovnom orijentacijom Banke, funkcija upravljanja rizicima se odnosi na identifikovanje, merenje, agregiranje i upravljanje rizicima (diversifikacija, izbegavanje, umanjeње ili prihvatanje rizika) kao i na alokaciju kapitala među različitim poslovnim aktivnostima imajući u vidu „risk-return“ princip, odnosno adekvatno vrednovanje cene preuzetog rizika.

Povezanost rizičnog profila Banke sa njenom poslovnom strategijom sagledana je u okviru Strategije upravljanja rizicima Banke koja se definiše za petogodišnji period, u okviru koje se sagledavaju promene u makroekonomskom okruženju, bankarskom sektoru, izgledi tržišta, kao i očekivane promene u regulatornom okviru. Poglavlje koje opisuje poslovnu strategiju Banke fokusira se na četiri glavne dimenzije: akcionare, klijente/tržišta, operacije/procese i organizaciju. Pored navedenih dimenzija, vrši se podela poslovnih ciljeva Banke u okviru sektora stanovništva, sektora pravnih lica i finansijska tržišta.

Sažet prikaz ključnih pokazatelja poslovanja Bankarske Grupe u vezi sa upravljanjem rizicima se prati i izveštava prema Upravnom odboru (u daljem tekstu: UO) na kvartalnom nivou putem Presentacije za UO. U nastavku se nalazi pregled ključnih pokazatelja poslovanja Bankarske Grupe u vezi sa upravljanjem rizicima (*eng. Risk Cockpit*):

	RAG	Realizovana vrednost Q4 2022	2022
RAS Core Metrics	Pokazatelj adekvatnosti kapitala (NBS)	●	20,01% < 16,72%
	Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala (NBS)	●	16,87% < 14,02%
	Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala (NBS)	●	16,87% < 11,98%
	Pokazatelj adekvatnosti ekonomskog kapitala (ECA)	●	69,4% > 90%
	Minimalni zahtev za kapitalom i podobnim obavezama (<i>eng. MREL</i>)	●	14,7% < 13,45%
	Leveridž pokazatelj	●	9,3% < 3,5%
	Analiza perioda opstanka (SPA) - višak likvidnosti (MEUR)	●	376 < 0
	Pokazatelj pokriva likvidnom aktivom* - LCR (MEUR, %)	●	227 / 157% < 105%
	Pokazatelj neto stabilnog finansiranja (NSFR)	●	157,9% < 102%
	Prinos na materijalni kapital (ROTE) - <i>Forward Looking</i>	●	1,0% < -5%

*Kod LCR pokazatelja 227 MEUR predstavlja razliku između likvidne aktive i neto odliva likvidnih sredstava

Nivoi upozorenja za navedene ključne pokazatelje poslovanja Banke u vezi sa upravljanjem rizicima se definišu za petogodišnji period. Pored uspostavljenih limita za navedene pokazatelje, Banka ima definisane i druge nivoe čije probijanje podrazumeva pravovremeno pokretanje odgovarajućeg eskalacionog procesa i preduzimanje akcije u cilju vraćanja u zonu održivog poslovanja Banke u skladu sa ciljanim rizičnim profilom.

Informisanje organa upravljanja Banke o rizicima se vrši kroz proces redovnog izveštavanja, na mesečnom, kvartalnom ili godišnjem nivou u zavisnosti od vrste izveštavanja.

Sastavni deo sistema upravljanja rizicima Banke od 2015. godine je i **Plan oporavka**, pripremljen u skladu sa Zakonom o bankama i Odlukom o planovima oporavka banke i bankarske grupe (Službeni glasnik Republike Srbije, broj 71/2015). Svrha njegove pripreme je efikasnije i blagovremeno prepoznavanje indikatora koji ukazuju na eventualno napuštanje uobičajenog načina poslovanja i potrebe

za pojačanom pažnjom rukovodstva, sa ciljem postizanja održive stabilnosti u situacijama ozbiljnih finansijskih poremećaja.

Proaktivna **strategija za upravljanje rizicima Banke** je usmerena na postizanje optimalnog prihvatljivog nivoa rizika a u cilju smanjenja potencijalnih negativnih efekata na kapital i finansijsku poziciju Banke, uz pridržavanje načela stabilnosti, sigurnosti, likvidnosti i rentabilnosti poslovanja.

Strategija za upravljanje rizicima detaljno je opisana i definisana u sledećim dokumentima Banke:

- Politika interne procene adekvatnosti kapitala (ICAAP);
- Procedura interne procene adekvatnosti kapitala (ICAAP);
- Politika stres testiranja;
- Politika upravljanja kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi;
- Politika internog procesa procene adekvatnosti likvidnosti;
- Strategija upravljanja rizicima 2022-2026

Banka je uspostavila politike i procese u skladu sa definisanom strategijom za upravljanje rizicima, koji obezbeđuju dovoljno podrške i usmeravanja kako bi se realizovali strateški ciljevi i postigla usaglašenost sa regulatornim zahtevima u vezi sa upravljanjem pojedinačnim vrstama rizika, kao i procedure vezane za redovno izveštavanje Banke u vezi sa upravljanjem rizicima. **Politike upravljanja rizicima** predmet su redovne godišnje provere i ažuriraju se radi usklađivanja sa relevantnom zakonskom regulativom, standardima Erste Grupe, kao i u cilju unapređivanja procesa upravljanja rizicima. Kao najznačajnije Banka izdvaja sledeće:

- Politike upravljanja kreditnim rizicima;
- Politika za upravljanje tržišnim rizicima knjige trgovanja;
- Politika internog procesa procene adekvatnosti likvidnosti (ILAAP);
- Politika upravljanja kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi
- Politika za upravljanje rizikom modela za tržišni rizik i rizik likvidnosti;
- Politika upravljanje operativnim rizikom;
- Politika upravljanja rizicima finansijskog kriminala;
- Politika sprečavanja pranja novca, upoznaj svog klijenta (*eng.* Know Your Client) i Fatca regulative;
- Politika upravljanja opštim i pojedinačnim aktima banke;
- Politika upravljanja sukobom interesa;
- Program praćenja usklađenosti poslovanja banke;
- Politika bezbednosti informacionog sistema;
- Politika upravljanja kontinuitetom poslovanja i situacijama krize;
- Politika fizičke bezbednosti.

Usaglašenost sa svim relevantnim politikama dodatno obezbeđuje transparentnost u metodološkim pristupima i kriterijumima merenja i upravljanja rizicima, što doprinosi razvoju kulture upravljanja rizicima u Banci i osigurava primenu sistema upravljanja rizicima.

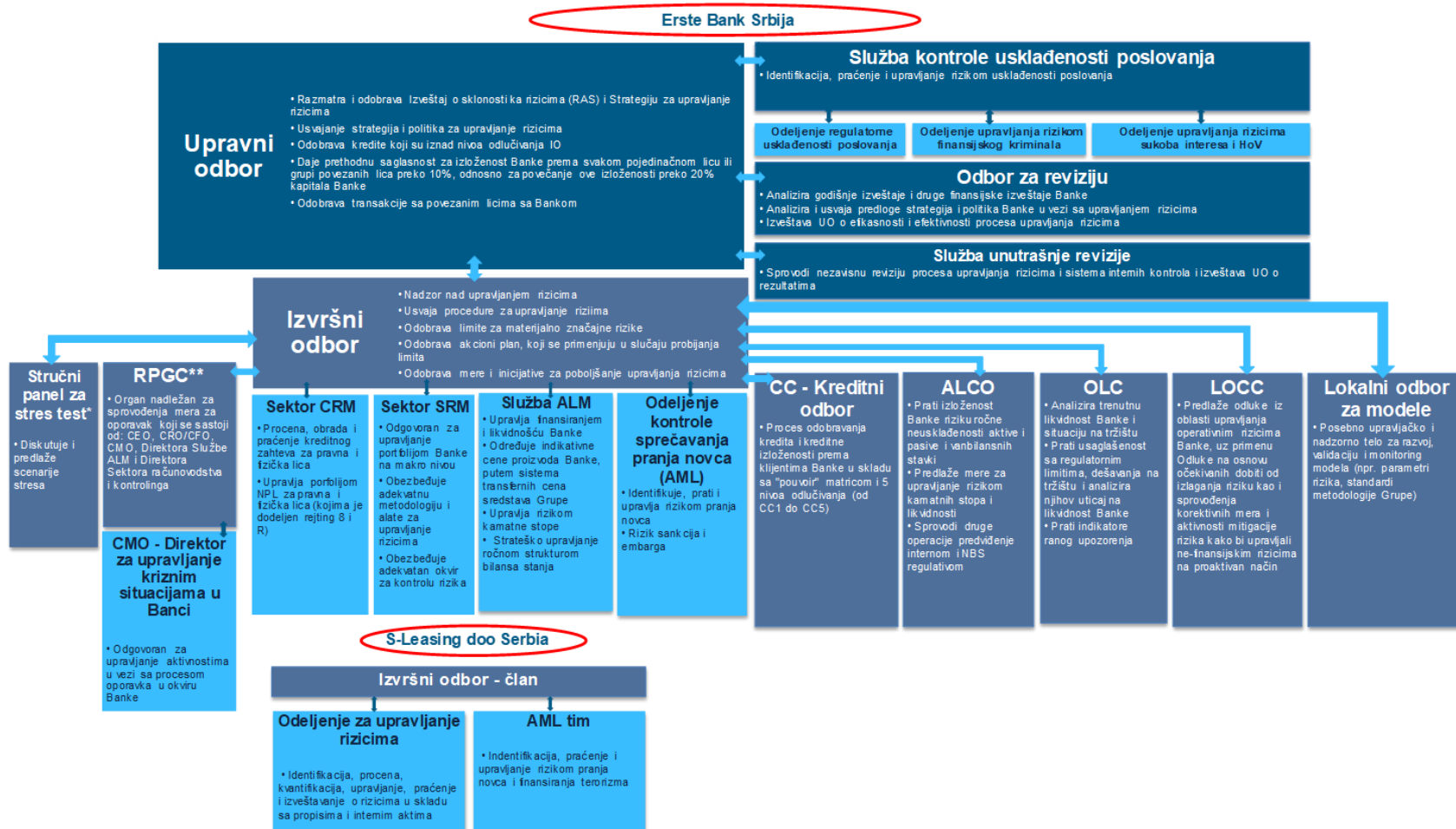
Prihvatljiv nivo rizika Banke, odnosno njena sklonost ka rizicima, predstavlja strukturu i maksimalni nivo rizika koje je Banka spremna da preuzme sa strateškog aspekta. Sklonost ka rizicima Banke je usklađena sa strateškim i poslovnim planovima Banke. Obezbeđenje poslovanja Banke u skladu sa utvrđenom sklonosti ka rizicima se postiže kroz redovan proces planiranja za narednih **pet** poslovnih godina, implementacijom operativnih ciljeva za pojedinačne vrste rizika i limita poslovanja, obezbeđujući na taj način integrisanost sistema upravljanja rizika u sve poslovne aktivnosti Banke. **Izveštaj o sklonostima ka riziku (u daljem tekstu: RAS) sadrži najrelevantnije pokazatelje i racija rizika zajedno sa prikazom nivoa tolerancije Banke** (u tekstu iznad predstavljeni limiti za 2022. godinu za osnovne RAS indikatore). RAS se usklađuje u skladu sa realizacijom, održavanjem ili poboljšanjem strateških ciljeva.

Imajući u vidu poslovnu strategiju Banke, **ključni rizici kojima je Banka izložena su** kreditni, tržišni, rizik likvidnosti i operativni rizik. Pored upravljanja navedenim rizicima, kroz svoj sistem kontrole i upravljanja rizicima, kao i kroz proces stres testiranja, Banka razmatra i druge materijalno značajne rizike. Banka koristi Listu rizika koju je definisala Erste Grupa, kao zajednički vokabular rizika na nivou svih

entiteta u okviru Erste Grupe (Lista rizika Grupe) i lokalne regulatorne zahteve definisane u NBS Odluci o upravljanju rizicima banke kao reper (odrednicu) za definisanje sveobuhvatnog pregleda svih rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena uzimajući u obzir makroekonomsko i regulatorno okruženje u okviru kojeg obavlja svoje aktivnosti.

3.2. ORGANIZOVANJE PROCESA UPRAVLJANJA RIZICIMA

Nadzor i kontrola rizika se postižu jasnom organizacionom strukturom sa definisanim ulogama i odgovornostima, delegiranim autoritetima i utvrđenim limita rizika, koja je predstavljena na dijagramu u nastavku.

Dijagram 4: Organizaciona struktura procesa upravljanja rizicima Bankarske grupe

* Stručni panel za stres test se sastaje samo jednom godišnje, kada se sprovodi sveobuhvatno stres testiranje

** RPGC se uspostavlja ad-hoc, kada je potrebna preporuka za IO i UO za delovanje ili kontinuirano praćenje

Krajnja odgovornost za upravljanje rizicima pripada **Upravnom odboru i Izvršnom odboru**. Izvršni odbor, pre svega **član Izvršnog Odbora nadležan za rizike** (engl. *Chief Risk Officer – CRO*), sprovodi funkciju nadgledanja u okviru strukture procesa upravljanja rizicima Banke. Kontrola i upravljanje rizicima u Banci se sprovode na osnovu poslovne strategije, koju usvaja skupština Banke i strategije upravljanja rizicima koju usvaja Upravni odbor, kao i na osnovu relevantnih metodologija upravljanja rizicima. CRO je odgovoran za implementiranje i poštovanje strategije kontrole i upravljanja rizicima koje se odnose na sve vrste rizika i poslovne aktivnosti. Dok Izvršni odbor, a naročito CRO, osigurava dostupnost odgovarajuće infrastrukture i osoblja, kao i metoda, standarda i procesa koji ih podržavaju, na operativnom nivou se odvijaju i identifikacija, merenje, procena, odobrenje, nadgledanje, upravljanje i definisanje limita relevantnih rizika. Izvršni odbor je podržan od strane nekoliko nezavisnih odbora i komiteta, odnosno tela koja su uspostavljena kako bi operativno izvršavali funkcije kontrole i sprovodili strateška zaduženja.

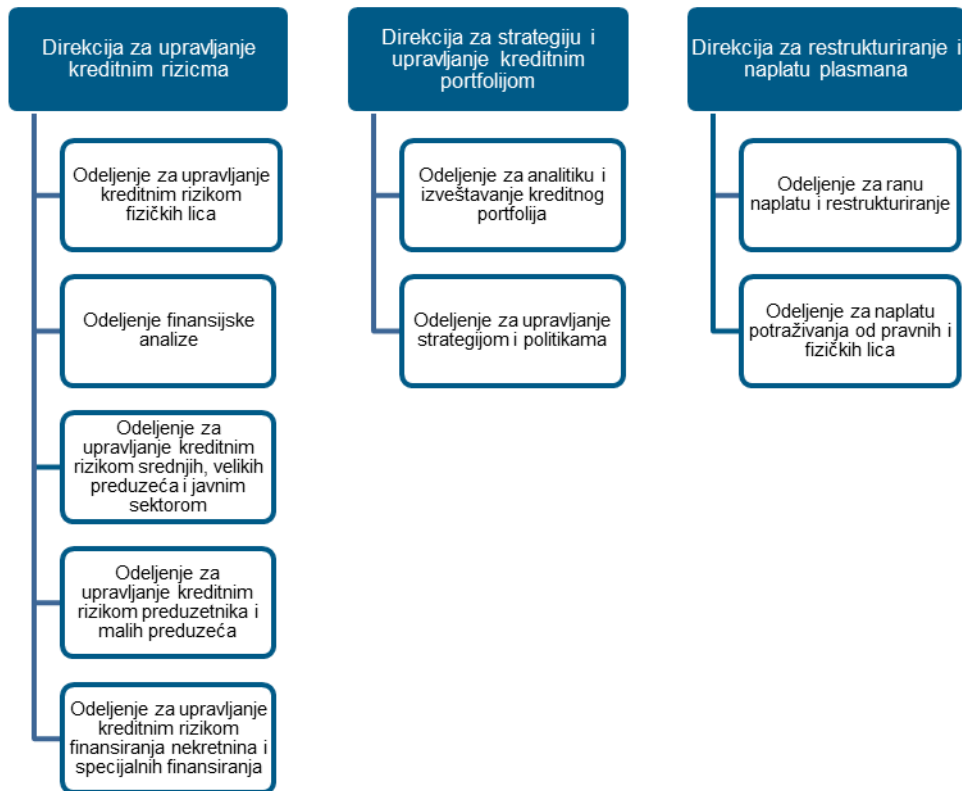
Funkcija upravljanja rizicima, postavljena u vidu posebnih organizacionih jedinica funkcionalno i organizaciono odvojenih od aktivnosti preuzimanja rizika Banke, odgovorna je za sistem upravljanja rizicima u Banci. Imajući u vidu različitost oblasti koje pokrivaju, a u cilju efikasnijeg obavljanja svoje uloge, funkcija upravljanja rizicima podeljena je između Sektora upravljanja kreditnim rizicima, Sektora upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom i Službe usklađenosti poslovanja i Službe upravljanja rizicima bezbednosti.

Sektor upravljanja kreditnim rizicima

Odgovornosti Sektora upravljanja kreditnim rizicima obuhvataju sledeće:

- Izrada metodologija, pravila, politika i procedura za upravljanje rizicima u skladu sa važećom zakonskom regulativom, standardima Erste Grupe, dobrom poslovnom praksom i posebnim potrebama Banke i kontrola sprovođenja kreditnog procesa u skladu sa istima;
- Operativno upravljanje kreditnim rizikom na nivou pojedinačnih klijenata ili delova portfolija;
- Odobranje rejtinga klijenata i grupa povezanih lica; analiziranje kreditnih zahteva sa aspekta kreditnog rizika: inicijalno odobrenje, redovno godišnje reodobrenje i promena uslova;
- Analiza i obrada finansijskih izveštaja klijenata, kao i konstantno praćenje zakonske i interne regulative u domenu finansijskih izveštaja;
- Izrada detaljnih finansijskih analiza za predefinisane klijente;
- Procena kreditno-deviznog rizika klijenata;
- Praćenje ranih znakova upozorenja da klijent ima povećani kreditni rizik putem interne aplikacije (Early Warning System (EWS));
- Rana naplata potraživanja;
- Restrukturiranje plasmana - reprogram postojećih obaveza klijenata;
- Kasna naplata potraživanja kroz aktiviranje sredstava obezbeđenja, sudskim ili vansudskim putem;
- Kontrola naplate potraživanja od klijenata.

Sektor upravljanja kreditnim rizicima na 31. decembar 2022. godine obuhvata sledeće 3 organizacione jedinice:

Dijagram 5: Organizacija Sektora upravljanja kreditnim rizicima

U nadležnosti **Direkcije za upravljanje kreditnim rizicima** je donošenje odluka u okviru delegiranih limita kao i preuzimanje odgovornosti za davanje preporuka za odluke za više nivoe odlučivanja i kreditni odbor. U svom radu posebnu pažnju posvećuje ispunjavanju praktičnih potreba Banke u vezi postizanja prihvatljive ravnoteže između sigurnosti i stabilnosti kreditnog portfolija, zakonskih zahteva i potreba za profitabilnim poslovanjem Banke u području upravljanja kreditnim rizikom. Takođe, upravlja, prati i analizira kretanje kreditnog portfolija, tesno saradjuje sa Direkcijom za strategiju i upravljanje kreditnim portfolijom kao i drugim sektorima i službama u okviru Banke te o istom obaveštava nadležnog direktora Sektora, Izvršni i Upravni odbor. Pored toga, direkcija ima i aktivnu ulogu u praćenju kretanja dana kašnjenja klijenata te time podstiče zaposlene u Sektorima prodaje da se pridržavaju procedura naplate. Učestvuje u radu kreditnog i odbora za nadzornu listu (WLC).

Direkcija za strategiju i upravljanje kreditnim portfolijom organizovana je na sledeći način:

- Odeljenje za upravljanje strategijom i politikama
- Odeljenje za analitiku i izveštavanje kreditnog portfolija

U delokrugu Direkcije za strategiju i upravljanje kreditnim portfolijom je izrada i kreiranje strategije, politika i procedura za svaki segment poslovanja banke (stanovništvo, preduzetnici, mikro preduzeća, mala preduzeća, srednja preduzeća, velika preduzeća, specijalna finansiranja i finansiranje nekretnina) kao i izveštavanje po svakoj od navedenih poslovnih linija sa posebno definisanim delokrugom rada svakog pojedinačnog odeljenja unutar direkcije.

Direkcija za restrukturiranje i naplatu plasmana je odgovorna za: a) **ranu naplatu potraživanja** od klijenata koji nemaju značajniji pad kreditne sposobnosti i koji nemaju značajnu dočnu u izmirivanju obaveza, b) za **restrukturiranje potraživanja** od klijenata kod kojih su identifikovane značajnije teškoće u izmirivanju obaveza ali kod kojih je moguće očuvanje kontinuiteta poslovanja i urednosti u izmirivanju obaveza nakon redefinisavanja ugovornog odnosa kao i c) i za **kasnu naplatu potraživanja** sudskim i vansudskim putem od klijenata kod kojih nije moguće očuvati kontinuitet poslovanja ili postići

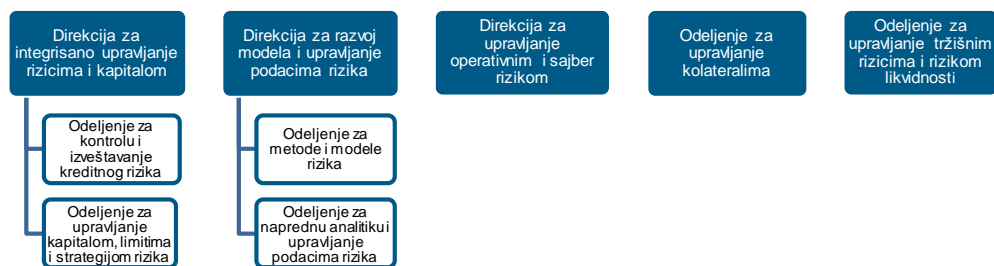
dogovor po pitanju plaćanja obaveza i kod kojih su prethodno iscrpljene sve mogućnosti naplate potraživanja.

Sektor upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom

Odgovornosti Sektora upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom obuhvataju sledeće:

- Identifikovanje i merenje, odnosno procena izloženosti Banke pojedinim vrstama rizika;
- Praćenje rizika, uključujući nadzor, izradu analiza i izveštaja o visini pojedinih rizika, njihovim uzrocima i posledicama;
- Merenje, odnosno procena kao i praćenje profila rizika Banke i adekvatnosti kapitala;
- Praćenje parametara koji utiču na poziciju izloženosti Banke rizicima, prevashodno uključujući upravljanje i optimizaciju kvaliteta aktive i troška rizika;
- Razvijanje, primena i validacija kvantitativnih metoda i modela za upravljanje rizicima kao elemenata u procesu poslovnog odlučivanja;
- Izrada strategija i predloga limita izloženosti Banke po pojedinim vrstama rizika kao i kontrola ispunjenosti istih;
- Kvantifikovanje rezultata stres testiranja promena u ekonomskom okruženju i makro-ekonomskim uslovima koji utiču na finansijski položaj i kapital Banke;
- Obezbeđivanje razvoj i implementaciju metodologije za procenu rizičnosti uvođenja novih proizvoda i procesa i eksternalizacije aktivnosti;
- Izrada metodologija, pravila, politika i procedura za upravljanje rizicima u skladu sa važećom zakonskom regulativom, standardima Erste Grupe, dobrom poslovnom praksom i posebnim potrebama Banke;
- Razvoj i implementacija različitih tehničkih platformi i alata u cilju efikasnije upravljanja rizicima.

Sektor upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom zajedno sa Sektorom upravljanja kreditnim rizicima, Službe kontrole usklađenosti poslovanja i upravljanja rizicima bezbednosti i Službom interne revizije, predstavlja sistem kontrole koji je uspostavljen u okviru funkcije rizika Banke.

Dijagram 6: Organizacija Sektora upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom

Od decembra 2015. godine do marta 2020. godine Sektor upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom je pružao usluge za oblasti koje pokriva, za potrebe S-Leasinga. Cilj je unapređenje ove funkcije kroz definisane aktivnosti koje Banka obavlja i to:

- Upravljanje i usklađivanje sa zahtevima Erste Grupe u pogledu kreditnog portfolija;
- Ispunjenje izveštajnih zahteva za potrebe različitih korisnika u oblasti kreditnog rizika;
- Upravljanje operativnim rizikom.

Od marta 2020. godine S-Leasing samostalno obavlja ove funkcije, a Banka iste može pružiti na zahtev S-Leasinga u skladu sa svojim raspoloživim resursima.

Služba kontrole usklađenosti poslovanja

Služba usklađenosti poslovanja (engl. *Compliance Service*) je nezavisna služba koja direktno odgovorna Upravnom odboru uz zakonom tražene elemente nezavisnosti za ovlašćeno lice za sprečavanje pranja novca, kao i uz elemente nezavisnosti za rukovodioca odeljenja regulatorne usklađenosti poslovanja u

skladu sa zakonom. Služba je odgovorna za uspostavljanje i nadzor nad procesom identifikacije i praćenje rizika usklađenosti poslovanja iz domena compliance, kao i za upravljanje tim rizikom.

Služba Compliance podeljena je u 4 organizacione jedinice:

Dijagram 7: Organizacija Službe kontrole usklađenosti poslovanja

Odeljenje centralnog Compliance u svom radu prati, upravlja i izveštava o: riziku hartija od vrednosti u smislu poštovanja Direktive za tržišta finansijskih instrumenata (eng. *Markets in Financial Instruments Directive* - MiFID) i propisa o tržištu kapitala, rizicima sukoba interesa i reputacionom riziku uključujući i domen odgovornog finansiranja.

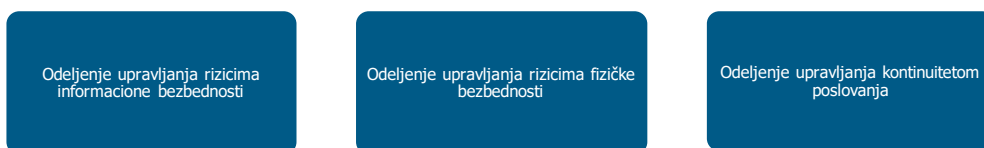
Odeljenje kontrole sprečavanja pranja novca (AML) u svom radu prati, upravlja i izveštava o riziku pranja novca i finansiranja terorizma u kontekstu poznavanja klijenata i njihovih transakcija, kao i za njih vezanih indikatora za prepoznavanje sumnji na pranje novca i/ili finansiranje terorizma, zatim o rizicima u vezi sa sankcijama i embargom sa posebnim osvrtnom na poštovanje propisa Sjedinjenih Američkih Država o poreskoj usklađenosti stranih računa (eng. *Foreign Account Tax Compliance Act* - FATCA).

Odeljenje upravljanja rizicima finansijskog kriminala u svom radu prati, upravlja i izveštava o: riziku internih i eksternih prevara, kriminalnih radnji uključujući i korupciju, nepostupanja po propisima i internim aktima Banke, riziku nepoštovanja poslovnih običaja odnosno neetičkog ponašanja, kao i o zaštiti uzbunjivača.

Odeljenje regulatorne usklađenosti poslovanja prati i izveštava o svim regulativama koje su u fazi stupanja na snagu ili u fazi implementacije u Banci, kao i o svim kontrolama regulatora te statusu ispunjenja mera regulatora, te daje preporuke o načinima implementacije regulative i mera regulatora u praktičnoj primeni i procesima Banke. Takođe prati, upravlja i izveštava o riziku usaglašenosti sa politikom upravljanja opštim i pojedinačnim aktima.

Služba upravljanja rizicima bezbednosti

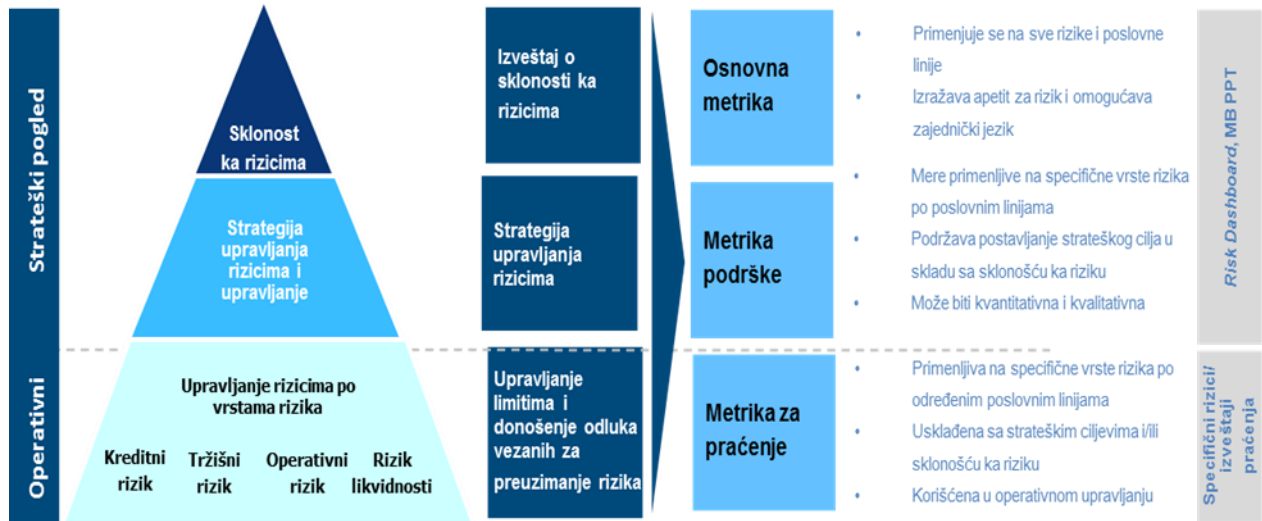
Služba upravljanja rizicima bezbednosti podeljena je u 3 organizacione jedinice:

Služba upravljanja rizicima bezbednosti u svom radu prati, upravlja i izveštava o: riziku informacione bezbednosti, riziku zaštite informacionih resursa uključujući i zaštitu podataka, fizičke i tehničke zaštite, kontinuiteta poslovanja u kontekstu održavanja poslovanja procesa Banke bez prekida (isključujući finansiranje i druge glavne bankarske rizike: likvidnost, adekvatan nivo kapitalnih zahteva, tržišni rizici i slično) uz planove oporavka kritičnih resursa Banke (IT resursi, zaposleni, objekti, dobavljači) i upravljanje kriznim situacijama vezanim za ovaj plan.

3.3. IZVEŠTAVANJE O UPRAVLJANJU RIZICIMA

Izveštavanje je od ključne važnosti kako bi se rukovodstvu Banke obezbedile informacije potrebne za upravljanje. Adekvatnost izveštavanja u pogledu obima, kvaliteta i blagovremenosti je neophodna kako bi se rukovodstvu Banke omogućilo da blagovremeno reaguje na stvaran i predviđen razvoj rizika. Na dijagramu u nastavku je opisan proces praćenja i izveštavanja o upravljanju rizicima, koje se sprovode na strateškom i operativnom nivou.

Dijagram 8: Monitoring i izveštavanje o upravljanju rizicima

Informacije sakupljene iz poslovnih aktivnosti Banke se analiziraju sa ciljem identifikovanja i kontrole novih rizika. Ove informacije se prezentuju i objašnjavaju Upravnom odboru, Izvršnom odboru, Odboru za upravljanje aktivom i pasivom (eng. *Asset and Liability Management Committee – ALCO*), Komitetu za upravljanje ne-finansijskim rizicima u delu poslovnih aktivnosti kod kojih je identifikovan operativni rizik (eng. *Local Operational Conduct Committee – LOCC*), kao i zainteresovanim rukovodiocima poslovnih jedinica. Izveštaji pružaju dovoljno informacija o ukupnoj izloženosti različitim vrstama rizika po regionima i zemljama, industrijama i grupama klijenata, koncentraciji na nivou individualnih klijenata i ostalim koncentracijama, merama izloženosti tržišnom riziku, pokazateljima likvidnosti, odstupanju od utvrđenih limita, upravljanju nefinansijskim rizicima, itd. Izveštaji se pripremaju i dostavljaju nadležnima na dnevnom, nedeljnom, mesečnom i kvartalnom nivou, kao i u skladu sa zahtevima istih.

Izveštaji po vrstama rizika su navedeni u okviru [Poglavlja 5](#). Pored njih, Upravnom odboru se kvartalno dostavlja **opsežan izveštaj o rizicima** koji sadrži sve bitne informacije potrebne za ocenu rizika kojima je Banka izložena.

U Banci se sastavljaju **dodatni izveštaji o upravljanju rizicima**, kako bi se obezbedilo da sve poslovne jedinice imaju pristup opširnim, neophodnim i ažurnim informacijama.

3.4. PROCES INTERNE PROCENE ADEKVATNOSTI KAPITALA

Proces interne procene adekvatnosti kapitala (engl. *Internal capital adequacy assessment process - ICAAP*) je uspostavljen tokom 2011. godine sa ciljem utvrđivanja i održavanja na kontinuiranoj osnovi internog kapitala koji Banka smatra adekvatnim za pokriće rizika kojima je izložena. ICAAP u osnovi služi da proceni da li Banka može da „priušti“ preuzete rizike poređenjem svog profila rizika sa internim kapitalom (potencijalom za pokriće, eng. *Coverage Potential - CP*).

Prilikom interne procene adekvatnosti kapitala Banka uvažava regulatorne zahteve, konkretno Odluku o upravljanju rizicima banke (Službeni Glasnik RS br. 45/2011, 94/2011, 119/2012, 123/2012, 23/2013-dr.odluka, 43/2013, 92/2013, 33/2015, 61/2015, 61/2016, 103/2016, 119/2017, 76/2018, 57/2019, 88/2019, 27/2020,67/2020 (dr. odluka) i 89/2022). Istovremeno, Banka se usklađuje sa standardima Erste Grupe.

ICAAP je uspostavljen kako bi kontinuirano pružao podršku proaktivnom i doslednom upravljanju rizicima Banke, pri tom obezbeđujući adekvatan kapacitet kapitala koji odražava vrstu i nivo profila rizika Banke. ICAAP definiše pravila za kvantifikaciju svih materijalno značajnih rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena, nezavisno od zahteva regulatora definisanih Odlukom NBS o adekvatnosti kapitala banke.

Nadalje, ICAAP je uspostavljen kako bi odrazio strategiju, plan i obezbedio proaktivno upravljanje kapitalom. Planiranjem internog kapitala, Banka obezbeđuje održavanje nivoa i strukture kapitala koji mogu da podrže očekivani rast plasmana, buduće izvore sredstava i njihovo korišćenje, politiku dividendi kao i sve promene u kapitalnim zahtevima regulatora.

Proces interne procene adekvatnosti kapitala i njegovi osnovni ciljevi su prikazani na dijagramu u nastavku:

Ekonomski kapital (eng. *Economic Capital – EC*) predstavlja iznos kapitala potreban da pokrije sve značajne rizike po Stubu 2 koristeći ekonomske mere (pre nego računovodstvene ili regulatorne pristupe) radi obezbeđenja održivosti. Iako postoje efekti diversifikacije između različitih tipova rizika koji bi doveli do smanjenje ukupne izloženosti, Banka te efekte ne uzima u obzir prilikom obračuna ekonomskog kapitala, na taj način primenjujući konzervativniji pristup. Ekonomski kapital se zatim poredi sa internim kapitalom (širi pojam od regulatornog kapitala obračunatog u skladu sa Odlukom o

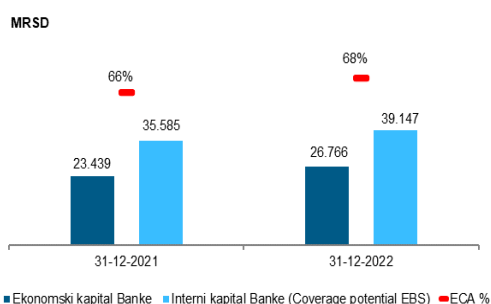
adekvatnosti kapitala banke, Službeni glasnik Republike Srbije, br. 103/2016, 103/2018, 88/2019, 67/2020, 98/2020, 137/2020, 59/2021, 67/2022 i 137/2022), koji predstavlja maksimalni nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati.

Ukupan potencijal za pokriće treba da bude veći ili jednak ukupnom ekonomskom kapitalu. Banka je u te potrebe definisala ratio adekvatnosti ekonomskog kapitala (engl. *Economic Capital Adequacy – ECA*), pokazatelj adekvatnosti kapitala po Stubu 2 – ICAAP adekvatnost, kao jednu od mera za izražavanje i merenje sklonosti Banke ka rizicima, koji predstavlja odnos ekonomskog kapitala i potencijala za pokriće:

$$ECA = \frac{EC}{CP}$$

Banka je razvila i konstantno unapređuje sistem „semafora“ u cilju blagovremenog obaveštavanja višeg menadžmenta o iskorišćenosti raspoloživog kapitala i obezbedila dovoljno vremena da reaguje bilo na strani ekonomskog kapitala ili potencijala za pokriće.

Grafikoni u nastavku prikazuju: ekonomski i interni kapital Banke, ECA pokazatelj i distribuciju rizika koji čine ekonomski kapital Banke na dan 31. decembar 2022. godine.

Grafikon 1: Prikaz rezultata obračuna kapaciteta za preuzimanje rizika

Grafikon 2: Raspodela ekonomskog kapitala Banke

3.5. MATERIJALNO ZNAČAJNI RIZICI

Materijalna značajnost rizika je ocenjena na osnovu jasnih kvantitativnih i kvalitativnih faktora definisanih za svaku vrstu rizika, pri čemu su u isto vreme uzete u razmatranje kompleksnost poslovanja Banke kao i specifičnosti okruženja u kojem posluje.

Tabela u nastavku prikazuje koje rizike Banka trenutno procenjuje kao materijalno značajne i sledstveno ih uzima u obzir prilikom određivanja kapaciteta za preuzimanjem rizika. Takođe, prikazana je i kvantifikacija materijalno značajnih rizika¹ i po Stubu 1 i po Stubu 2 Bazela 3.

Vrsta rizika	Kvantifikacija - Stub 1 Bazela III	Kvantifikacija u okviru ICAAP - Stub 2 Bazela III
Kreditni rizik („default“)	Standardizovani pristup	Obračun internog kapitalnog zahteva - prilagođeni standardizovani pristup (najveća razlika u odnosu na Stub 1 Bazela III je dodatak za izloženosti prema državi i NBS u stranoj valuti)
Tržišni rizik u knjizi trgovanja ²	Metod dospeća za opšti cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti Specifični cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti	Za obračun internog kapitalnog zahteva Banka primenjuje VaR pristup - dnevne istorijske simulacije za izračunavanje jednomesečnog proseka dnevnog VaR parametra za poslednji mesec u kvartalu uz interval poverenja od 99%, koji se zatim prevodi na period od godinu dana uz interval poverenja od 99,92%.
Tržišni rizik u bankarskoj knjizi	-	Za obračun internog kapitalnog zahteva Banka primenjuje istorijsku simulaciju baziranu na postojećim pozicijama bilansa stanja i mesečnim promenama kamatnih stopa od 2010. godine. Statistička distribucija potencijalnih tržišnih gubitaka izvedena je iz Monte Carlo simulacije. Korišćeni nivo poverenja je 99,92%.

¹ Pregled ažuriran u skladu sa rezultatima prezentovanim u Izveštaju o proceni materijalno značajnih rizika na Q2 2022. godine (engl. Risk Materiality Assessment: RMA). Rezultati procesa procene materijalne značajnosti rizika predstavljeni su u godišnjem Izveštaju o internoj proceni adekvatnosti kapitala Banke sa stanjem na dan 31. decembar 2022. godine koji je dostavljen Narodnoj banci Srbije.

² Ovaj rizik nije procenjen kao materijalno značajan, prema sprovedenoj proceni materijalne značajnosti rizika sa podacima sa kraja drugog kvartala 2022. godine.

Devizni rizik u bankarskoj knjizi ³	8% ukupne neto otvorenu poziciju, obračunate u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala, ukoliko je ukupna neto otvorena devizna pozicija Banke viša od 2% njenog kapitala	Isti način obračuna kao i kod Stuba 1, bez obzira da li je ukupna neto otvorena devizna pozicija Banke viša ili niža od 2% njenog kapitala.
Operativni rizik	Pristup osnovnog indikatora (engl. Basic Indicator Approach - BIA)	Do septembra 2012. godine Banka je koristila BIA, a od tada primenjuje napredni pristup (engl. <i>Advanced Measurement Approach</i> – AMA)- pristup raspodele verovatnoće gubitka koji proizilaze iz operativnog rizika za izračunavanje jednogodišnjeg VaR parametra na nivou poverenja od 99,92%, onda se primenom Monte-Karlo simulacije računaju ukupne raspodele verovatnoća.
Poslovni/ Strateški rizik	-	Model se zasniva na analizi mesečnih odstupanja realizovanog od budžetiranog neto poslovnog rezultata, koja se koriste za ocenu parametara logističke distribucije, na kojoj se model zasniva.
Kreditno-devizni rizik	-	Od četvrtog kvartala 2014. godine se primenjuje simulacija - interni kapitalni zahtev = najveći trošak kreditnog rizika (engl. <i>cost of credit risk</i>) za klasu malih preduzeća i preduzetnika i klasu fizičkih lica (engl. <i>retail</i>) u prethodnih pet godina pomnožen ukupnom izloženošću pomenutih poslovnih segmenata odobrenih u stranoj valuti.
Rezidualni rizik ⁴	-	Kapitalni zahtev koji se koristi za potrebe redovnog kvartalnog ICAAP izveštavanja se izračunava kroz proces stres testiranja. Efekat rezidualnog rizika, kao podvrste kreditnog rizika, izračunava se kao porast internog kapitalnog zahteva do kojeg dolazi usled promene tržišne vrednosti stambenih i komercijalnih nepokretnosti.
Rizik likvidnosti	-	Rizik nesolventnosti obuhvaćen putem mesečne Analize perioda opstanka (eng. <i>Survival Period Analysis</i> - SPA), dok je strukturni rizik likvidnosti obuhvaćen stres testom.
Reputacioni rizik	-	Obuhvat putem stres testiranja i načela za upravljanje rizicima i Okvira za definisanje sklonosti ka rizicima koji čine osnovne elemente Sistema upravljanja rizicima.
Rizik usklađenosti poslovanja	-	Banka ima uspostavljen okvir upravljanja rizikom usklađenosti poslovanja. Okvir politika u banci je uspostavljen na način da je svaka oblast poslovanja Banke odgovorna za usklađenost sa relevantnim propisima.
Makroekonomski rizik	-	Obuhvat putem stres testiranja.
Geo - Politički rizik	-	Obuhvat putem stres testiranja.
ESG rizik	-	Banka ima uspostavljen okvir upravljanja ESG rizikom. Banka je uspostavila organizacionu jedinicu za upravljanje ovim rizikom kao i okvir za upravljanje koji podrazumeva politike i procedure od kojih je poslednja usvojena Politika definisanja ESG rizika.

Tabela 1: Klasifikacija i metodologija materijalno značajnih rizika

Na osnovu sprovedene procene materijalne značajnosti rizika sa podacima sa kraja drugog kvartala 2022. godine, zaključeno je da je Banka, izložena i sledećim podvrstama rizika koji su procenjeni kao materijalno značajni, i to: u okviru kreditnog rizika - rizik migracije, kreditno-kamatni rizik i rizik koncentracije kreditnog rizika; u okviru operativnog rizika - rizik prevare, rizik nesavesnog ponašanja, ICT rizik, rizik bezbednosti, rizik izvršenja, pravni rizik i rizik zaposlenih; u okviru rizika likvidnosti - rizik likvidnosti izvora sredstava, tržišni rizik likvidnosti, rizik koncentracije izvora finansiranja; kao i sledećim podvrstama materijalno značajnih rizika u okviru poslovnog rizika: rizik kapitala i rizik profitabilnosti. Navedene podvrste materijalno značajnih rizika se redovno prate i pokrivaju kroz ostale elemente ICAAP okvira Banke (sistem limita (strateških i operativnih) i okvira za upravljanje; okvir za sveobuhvatno stres testiranje itd.).

Banka kvartalno sprovodi procenu interne adekvatnosti kapitala i rezultati za 2022. godinu pokazuju da Banka raspolaže adekvatnim finansijskim sredstvima i regulatornim kapitalom za pokriće svih rizika identifikovanih kao materijalno značajni. Godišnji Izveštaj o internoj proceni adekvatnosti kapitala Banke sa stanjem na dan 31. decembar 2022. godine je prezentovan regulatoru, Narodnoj banci Srbije.

³ Ovaj rizik nije procenjen kao materijalno značajan, prema sprovedenoj proceni materijalne značajnosti rizika sa podacima sa kraja drugog kvartala 2022. godine.

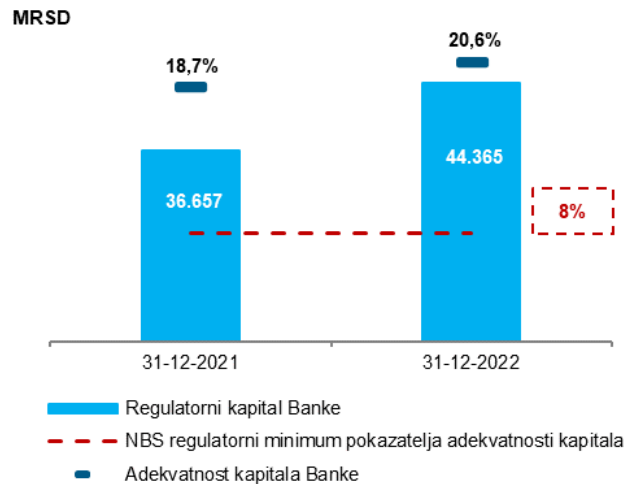
⁴ Ovaj rizik nije procenjen kao materijalno značajan, prema sprovedenoj proceni materijalne značajnosti rizika sa podacima sa kraja drugog kvartala 2022. godine.

4. REGULATORNI KAPITAL I KAPITALNA ADEKVATNOST

Banka je poštovala zahteve Odluke o adekvatnosti kapitala banaka (Službeni Glasnik Republike Srbije br. 103/2016, 103/2018, 88/2019, 67/2020, 98/2020, 137/2020, 59/2021, 67/2022 i 137/2022) prilikom izračunavanja regulatornog kapitala. Banka je tokom izveštajnog perioda imala regulatorni kapital iznad propisanog minimuma.

Dodatno, Banka je tokom izveštajnog perioda bila usklađena sa minimalnim kapitalnim zahtevom u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka.

Gore pomenuta usaglašavanja sa regulatornim limitima su predstavljena na grafikonu u nastavku.

Grafikon 3: Prikaz regulatornog kapitala i kapitalne adekvatnosti Banke

4.1. REGULATORNI KAPITAL BANKE

Kapital banke čini zbir osnovnog i dopunskog kapitala, pri čemu osnovni kapital čini zbir osnovnog akcijskog kapitala i dodatnog akcijskog kapitala. Pokazatelj adekvatnosti kapitala Banke jednak je odnosu kapitala banke i zbira aktive ponderisane kreditnim rizikom, kapitalnog zahteva za cenovni rizik iz aktivnosti iz knjige trgovanja pomnoženog recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala (propisanih 8%), kapitalnog zahteva za devizni rizik pomnoženog recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala, kapitalnog zahteva za rizik prilagođavanja kreditne izloženosti pomnoženog recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala, kapitalnog zahteva za operativni rizik pomnoženog recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala i rizikom ponderisanih izloženosti za rizik druge ugovorne strane.

Banka upravlja strukturom kapitala i vrši usklađivanja u skladu sa promenama u ekonomskim uslovima i rizikom karakterističnim za aktivnosti Banke.

Ciljevi Banke u pogledu upravljanja kapitalom su:

- da obezbedi usaglašenost sa zahtevima NBS – visina kapitala ne sme biti niža od dinarske protivvrednosti iznosa od EUR 10.000.000 prema zvaničnom srednjem kursu NBS;
- da obezbedi nivo i strukturu kapitala koji mogu da podrže očekivani rast plasmana;
- da obezbedi mogućnost dugoročnog nastavka poslovanja uz obezbeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama;
- da obezbedi jaku kapitalnu osnovu kao podršku daljem razvoju poslovanja Banke.

U skladu sa Odlukom o objavljivanju podataka i informacija, detaljnije informacije o kapitalu Banke date su u prilogima koji slede, i to:

- obrazac PI-KAP (PRILOG 1) - detaljna struktura regulatornog kapitala Banke na dan 31. decembra 2022. godine (sa referencama na pozicije bilansa stanja datih u PRILOG 3 u nastavku);
- obrazac PI-FIKAP (PRILOG 2) - osnovne karakteristike elemenata regulatornog kapitala;
- obrazac PI-UPK (PRILOG 3) - Bilans stanja Banke sačinjen u skladu sa MRS/MSFI standardima i raščlanjenim pozicijama koje je putem referenci moguće povezati sa pozicijama kapitala iz izveštaja o kapitalu sačinjenog u skladu sa Odlukom kojom se uređuje izveštavanje o adekvatnosti kapitala banke (PRILOG 1).

PRILOG 1 - Obrazac PI-KAP – 1/2

Podaci o kapitalnoj poziciji Banke

(u hiljadama dinara)

Redni br.	Naziv pozicije	Iznos	Veza sa OAK*	Reference na Prilog 3
Osnovni akcijski kapital: elementi				
1	Instrumenti osnovnog akcijskog kapitala i pripadajuće emisione premije	21.325.154		
1.1.	od čega: akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 8.OAK	15.772.500	tačka 7. stav 1. odredba pod 1) i tačka a	a
1.2.	od čega: Pripadajuće emisione premije uz instrumente iz tačke 1.1. tj. iznos uplaćen iznad nominalne vrednosti tih instrumenata	5.552.654	tačka 7. stav 1. odredba pod 2)	b
2	Dobit iz ranijih godina koja nije opterećena nikakvim budućim obavezama, a za koju je skupština banke donela odluku da će biti raspoređena u osnovni akcijski kapital	0	tačka 10. stav 1.	
3	Dobit tekuće godine ili dobit iz prethodne godine za koju skupština banke još nije donela odluku da će biti raspoređena u osnovni akcijski kapital koja ispunjava uslove iz tačke 10. st. 2. i 3. za uključivanje u osnovni akcijski kapital		tačka 10. st. 2. i 3.	
4	Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobitci	-139.522	tačka 7. stav 1. odredba pod 4)	v
5	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve banke, osim rezervi za opšte bankarske rizike	19.377.317	tačka 7. stav 1. odredba pod 5)	g
6	Rezerve za opšte bankarske rizike	-	tačka 7. stav 1. odredba pod 6)	
7	Učešća bez prava kontrole (manjinska učešća) koja se priznaju u osnovnom akcijskom kapitalu **	-		
8	Osnovni akcijski kapital pre regulatornih prilagodavanja i odbitnih stavki (zbir od 1 do 7)	40.562.949		
Osnovni akcijski kapital: regulatorna prilagodavanja i odbitne stavke				
9	Dodatna prilagodavanja vrednosti (-)	-18.060	tačka 12. stav 5.	PVA (eng. Prudent Valuation) nije sastavni deo bilansa stanja
10	Nematerijalna ulaganja, uključujući gudvil (umanjena za iznos odloženih poreskih obaveza) (-)	-3.192.108	tačka 13. stav 1. odredba pod 2)	d
11	Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke, izuzev onih koja proističu iz privremenih razlika, umanjena za povezane odložene poreske obaveze ako su ispunjeni uslovi iz tačke 14. stav 1. OAK	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 3)	
12	Fer vrednosti rezervi u vezi sa dobitima ili gubicima po osnovu instrumenata zaštite od rizika novčanog toka za finansijske instrumente koji se ne vrednuju po fer vrednosti, uključujući i projektovane novčane tokove	-	tačka 12. stav 1. odredba pod 1)	
13	IRB pristup: negativan iznos razlike dobijen obračunom u skladu sa tačkom 134. OAK (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 4)	
14	Povećanje kapitala koje je rezultat sekjuritizacije izloženosti (-)	-	tačka 11.	
15	Dobici ili gubici po osnovu obaveza banke vrednovanih prema fer vrednosti koji su posledica promene kreditne sposobnosti banke	-	tačka 12. stav 1. odredba pod 2)	
16	Imovina u penzijskom fondu sa definisanim naknadama u bilansu stanja banke (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 5)	
17	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala, uključujući i sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala koje je banka dužna ili može biti dužna da otkupi na osnovu ugovorne obaveze (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 6)	
18	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci, a koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 7)	
19	Primenjivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka nema značajno ulaganje (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 8)	
20	Primenjivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 9)	
21	Iznos izloženosti koje ispunjavaju uslove za primenu pondera rizika od 1.250 %, a koje banka odluči da odbije od osnovnog akcijskog kapitala umesto da primeni taj ponder	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 11)	
21.1.	od čega: učešća u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru u iznosu preko 10% kapitala tih lica, odnosno učešća koja omogućavaju efektivno vršenje znatnog uticaja na upravljanje pravnim licem ili na poslovnu politiku tog pravnog lica (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 11) alineja prva	
21.2.	od čega: sekjuritizovane pozicije (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 11) alineja druga	
21.3.	od čega: slobodne isporuke (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 11) alineja treća	
22	Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke i koja proističu iz privremenih razlika (Iznos iznad 10% osnovnog akcijskog kapitala banke iz tačke 21. stav 2, umanjeno za iznos povezanih poreskih obaveza ako su ispunjeni uslovi iz tačke 14. stav 1. OAK (-)) (-)	-	tačka 21. stav 1. odredba pod 1)	
23	Zbir odloženih poreskih sredstava i ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje iz tačke 21. stav 1. OAK, koji prelazi limit iz tačke 21. stav 3. OAK (-)	-	tačka 21. stav 1.	
23.1.	od čega: Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje	-	tačka 21. stav 1. odredba pod 2)	
23.2.	od čega: Odložena poreska sredstva koja proističu iz privremenih razlika	-	tačka 21. stav 1. odredba pod 1)	
24	Gubitak tekuće i ranijih godina, kao i nerealizovani gubici (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 1)	
25	Iznos poreza u vezi sa elementima osnovnog akcijskog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je banka prethodno korigovala iznos elemenata osnovnog akcijskog kapitala u iznosu u kojem ti porezi smanjuju iznos do kojeg se elementi osnovnog akcijskog kapitala mogu koristiti za pokrivanje rizika ili gubitaka (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 12)	
26	Iznos za koji odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala banke premašuju iznos dodatnog osnovnog kapitala banke (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 10)	
27	Iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama banke	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 13)	
28	Ukupna regulatorna prilagodavanja i odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala (zbir od 9 do 27)	-3.236.796		
29	Osnovni akcijski kapital (razlika između 8 i 28)	37.326.153		

PRILOG 1 - Obrazac PI-KAP – 2/2

Dodatni osnovni kapital: elementi				
30	Akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 23. OAK i pripadajuće emisione premije	-	tačka 22. stav 1. odredbe pod 1) i pod 2)	
31	Instrumenti osnovnog kapitala izdati od strane podređenih društava koji se priznaju u dodatnom osnovnom kapitalu**	-		
32	Dodatni osnovni kapital pre odbitnih stavki (30+31)	-		
Dodatni osnovni kapital: odbitne stavke				
33	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente dodatnog osnovnog kapitala, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze (-)	-	tačka 26. stav 1. odredba pod 1)	
34	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	-	tačka 26. stav 1. odredba pod 2)	
35	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje (-)	-	tačka 26. stav 1. odredba pod 3)	
36	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokrovitelstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće (-)	-	tačka 26. stav 1. odredba pod 4)	
37	Iznos za koji odbitne stavke od dopunskog kapitala banke premašuju iznos dopunskog kapitala banke (-)	-	tačka 26. stav 1. odredba pod 5)	
38	Ukupne odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala (zbir od 33 do 37)	-		
39	Dodatni osnovni kapital (razlika između 32 i 38)	-		
40	Osnovni kapital (zbir 29 i 39)	37.326.153		
Dopunski kapital: elementi				
41	Akcije i drugi instrumenti dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, koji ispunjavaju uslove iz tačke 28. OAK i pripadajuće emisione premije uz instrumente	7.039.344	tačka 27. stav 1. odredbe pod 1) i pod 2)	d
42	Instrumenti kapitala izdati od strane podređenih društava koji se priznaju u dopunskom kapitalu **	-		
43	Prilagođavanja za kreditni rizik koja ispunjavaju uslove za uključivanje u dopunski kapital	-	tačka 27. stav 1. odredbe pod 3) i pod 4)	
44	Dopunski kapital pre odbitnih stavki (zbir od 41 do 43)	7.039.344		
Dopunski kapital: odbitne stavke				
45	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze (-)	-	tačka 30. stav 1. odredba pod 1)	
46	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	-	tačka 30. stav 1. odredba pod 2)	
47	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje (-)	-	tačka 30. stav 1. odredba pod 3)	
48	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokrovitelstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće (-)	-	tačka 30. stav 1. odredba pod 4)	
49	Ukupne odbitne stavke od dopunskog kapitala (zbir od 45 do 48)	-		
50	Dopunski kapital (razlika između 44 i 49)	7.039.344		
51	Ukupni kapital (zbir 40 i 50)	44.365.497		
52	Ukupna rizična aktiva	215.559.956	tačka 3. stav 2.	
Pokazatelji adekvatnosti kapitala i zaštitni slojevi kapitala				
53	Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala banke (%)	17,32	tačka 3. stav 1. odredba pod 1)	
54	Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala banke (%)	17,32	tačka 3. stav 1. odredba pod 2)	
55	Pokazatelj adekvatnosti kapitala banke (%)	20,58	tačka 3. stav 1. odredba pod 3)	
56	Ukupni zahtevi za zaštitne slojeve kapitala (%)***	5,78	tačka 433.	
57	Osnovni akcijski kapital raspoloživ za pokriće zaštitnih slojeva (%)****	9,32		

PRILOG 2 - Obrazac PI-FIKAP

Podaci o osnovnim karakteristikama finansijskih instrumenata koji se uključuju u obračun kapitala Bankarske grupe

Redni br.	Karakteristike instrumenta	Aksijski kapital Banke	Subordinirani kredit odobren od strane Erste Group Bank Ceps Holding GmbH, Beč	Subordinirani kredit odobren od strane Erste Group Bank Ceps Holding GmbH, Beč
1.	Emitent	Erste Bank ad Novi Sad	Erste Group Bank Ceps Holding GmbH, Beč	Erste Group Bank Ceps Holding GmbH, Beč
1.1.	Jedinstvena oznaka (npr. CUSIP, ISIN ili oznaka Bloomberg za privatne plasmane) <i>Tretman u skladu s propisima</i>	ISIN: RSNVBE23514, CFI ESVTFR		
2.	Tretman u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke	Instrument osnovnog kapitala	Instrument dopunskog kapitala	Instrument dopunskog kapitala
3.	Individualni/(pot)konsolidovani/individualni i (pot)konsolidovani nivo uključivanja instrumenta u kapital na nivou grupe	Individualni i grupni	Individualni i grupni	Individualni i grupni
4.	Tip instrumenta	Obične akcije	Subordinirani dug izdat u vidu finansijskog instrumenta	Subordinirani dug izdat u vidu finansijskog instrumenta
5.	Iznos koji se priznaje za potrebe izračunavanja regulatornog kapitala (u hiljadama dinara, sa stanjem na dan poslednjeg izveštavanja)	Za potrebe obračuna regulatornog kapitala priznaje se 15.772.500 hiljada dinara (nominalni iznos isplaćenih akcija uvećan za emisiju premiju u iznosu 5.552.654 hiljada dinara).	U Dopunski kapital uključen je iznos od 3.519.672 hiljada dinara koji ispunjava uslove za uključivanje u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala.	U Dopunski kapital uključen je iznos od 3,5 BRSD koji ispunjava uslove za uključivanje u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala.
6.	Nominalna vrednost instrumenta	14.107.500 hiljada dinara	EUR 30.000.000	EUR 30.000.000
6.1.	Emisiona cena	21.100,00 dinara (za poslednju emisiju)	-	-
6.2.	Otkupna cena	-	-	-
7.	Računovodstvena klasifikacija	Aksijski kapital	Obaveza – amortizovana vrednost	Obaveza – amortizovana vrednost
8.	Datum izdavanja instrumenta	I emisija: 5.382.070 hiljada RSD 16.06.2006.g. II emisija: 1.735.310 hiljada RSD 03.01.2007.g. III emisija: 2.922.620 hiljada RSD 27.12.2007.g. IV emisija: 2.869.000 hiljada RSD 12.07.2019. g. V emisija: 1.198.500 hiljada RSD 11.02.2021. g. VI emisija: 1.665.000 hiljada RSD 30.11.2022. g.	10.09.2018. g.	12.05.2022. g
9.	Instrument s datumom dospeća ili instrument bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća	S datumom dospeća	S datumom dospeća
9.1.	<i>Inicijalni datum dospeća</i>	Bez datuma dospeća	10.09.2028.	12.05.2032. g
10.	Opcija otkupa od strane emitenta uz prethodnu saglasnost nadležnog tela	Ne	Ne	Ne
10.1.	Prvi datum aktiviranja opcije otkupa, uslovni datumi aktiviranja opcije otkupa i otkupna vrednost	-	-	-
10.2.	Naknadni datumi aktiviranja opcije otkupa (ako je primenljivo)	-	-	-
	Kuponi/dividende			
11.	Fiksne ili promenljive dividende/kuponi	Promenljivi	Promenljivi	Promenljivi
12.	Kuponska stopa i povezani indeksi	-	Kamata po subordiniranom kreditu	Kamata po subordiniranom kreditu
13.	Postojanje mehanizma obaveznog otkazivanja dividende	-	-	-
14.1.	Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi s vremenom isplate dividendi/kupona	Potpuno diskreciono pravo	Bez diskrecionog prava	Bez diskrecionog prava
14.2.	Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa iznosom dividendi/kupona	Potpuno diskreciono pravo	Bez diskrecionog prava	Bez diskrecionog prava
15.	Mogućnost povećanja prinosa (step up) ili drugih podsticaja za otkup	Ne	Ne	Ne
16.	Nekumulativne ili kumulativne dividende/kuponi	Nekumulativne	Nekumulativne	Nekumulativne
17.	Konvertibilan ili nekonvertibilan instrument	Nekonvertibilan	Nekonvertibilan	Nekonvertibilan
18.	Ako je konvertibilan, uslovi pod kojima može doći do konverzije			
19.	Ako je konvertibilan, delimično ili u celosti			
20.	Ako je konvertibilan, stopa konverzije			
21.	Ako je konvertibilan, obavezna ili dobrovoljna konverzija			
22.	Ako je konvertibilan, instrument u koji se konvertuje			
23.	Ako je konvertibilan, emitent instrumenta u koji se konvertuje			
24.	Mogućnost smanjenja vrednosti	Ne	Ne	Ne
25.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, uslovi pod kojima može doći do smanjenja vrednosti			
26.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, delimično ili u celosti			
27.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, trajno ili privremeno			
28.	Ako je smanjenje vrednosti privremeno, uslovi ponovnog priznavanja			
29.	Tip instrumenta koji će se pri stečaju, odnosno likvidaciji naplatiti neposredno pre navedenog instrumenta	Subordinirani dug izdat u vidu finansijskog instrumenta	Drugo	Drugo
30.	Neusklađene karakteristike konvertovanih instrumenata	Ne	Ne	Ne
31.	Ako postoje navesti neusklađene karakteristike	-	-	-

PRILOG 3 - Obrazac PI-UPK**Raščlanjavanje elemenata u bilansu stanja Banke sa referencama na pozicije regulatornog kapitala (Prilog1)**

Oznaka pozicije	Naziv pozicije	Bilans Stanja	Reference
A	AKTIVA		
A.I	Gotovina i sredstva kod centralne banke	54.676.263	
A.II	Založena finansijska sredstva	6.229.454	
A.III	Potraživanja po osnovu derivata	814.366	
A.IV	Hartije od vrednosti	55.286.189	
A.V	Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	10.346.771	
A.VI	Kredit i potraživanja od komitenata	217.007.877	
A.VII	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	
A.VIII	Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	
A.IX	Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	
A.X	Investicije u zavisna društva	93.560	
A.XI	Nematerijalna ulaganja	3.192.108	d
A.XII	Osnovna sredstva	3.100.408	
A.XIII	Investicione nekretnine	52.659	
A.XIV	Tekuća poreska sredstva	129.231	
A.XV	Odložena poreska sredstva	342.595	
A.XVI	Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	11.902	
A.XVII	Ostala sredstva	1.177.375	
A.XX	UKUPNO AKTIVA (pozicije pod AOP oznakama od 0001 do 0019 u bilansu stanja)	352.460.758	
P	PASIVA		
PO	OBAVEZE		
PO.I	Obaveze po osnovu derivata	744.020	
PO.II	Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	68.822.072	
PO.III	Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	227.765.769	
PO.IV	Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	
PO.V	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	
PO.VI	Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	0	
PO.VII	Subordinirane obaveze	7.077.148	
	<i>Od čega subordinirane obaveze koje se uključuju u dopunski kapital banke</i>	7.077.148	d
PO.VIII	Rezervisanja	1.938.039	
PO.IX	Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	
PO.X	Tekuće poreske obaveze	26.338	
PO.XI	Odložene poreske obaveze	-	
PO.XII	Ostale obaveze	3.682.908	
PO.XIV	UKUPNO OBAVEZE (pozicije pod AOP oznakama od 0401 do 0413 u bilansu stanja)	310.056.294	
	KAPITAL		
PO.XV	Akcijski kapital	21.325.154	
	<i>Od čega nominalna vrednost uplaćenih akcija, osim preferencijalnih kumulativnih akcija</i>	15.772.500	a
	<i>Od čega emisiona premija po osnovu akcijskog kapitala, osim preferencijalnih kumulativnih akcija</i>	5.552.654	b
PO.XVI	Sopstvene akcije	-	
PO.XVII	Dobitak	2.344.372	
PO.XVIII	Gubitak	-	
PO.XIX	Rezerve	18.734.938	
	<i>Od čega Ostale rezerve</i>	19.377.317	g
	<i>Od čega Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobici</i>	135.953	v
	<i>Od čega nerealizovani gubici</i>	-275.475	v
PO.XX	Nerealizovani gubici	-	
PO.XXII	UKUPNO KAPITAL (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0415-0416+0417-0418+0419-0420+0421) ≥ 0	42.404.463	
PO.XXIII	UKUPAN NEDOSTATAK KAPITALA (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0415-0416+0417-0418+0419-0420+0421) < 0	-	
PO.XXIV	UKUPNO PASIVA (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0414+0422-0423)	352.460.758	
B.Π.	VANBILANSNE POZICIJE		
B.Π.A.	Vanbilansna aktiva	409.978.898	
B.Π.Π.	Vanbilansna pasiva	409.978.898	

U tabeli ispod se nalaze posebno izdvojena **regulatorna prilagođavanja** i **odbitne stavke od kapitala** Banke po vrsti i iznosu:

<i>RSD '000</i>	
Osnovni akcijski kapital	
Regulatorna prilagođavanja osnovnog akcijskog kapitala	-18.060
(-) Dodatna prilagođavanja vrednosti	-18.060
Odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala	3.494.211
(-) Nerealizovani gubici	-275.475
(-) Ostala nematerijalna ulaganja umanjena za povezane odložene poreske obaveze	-3.192.108
(-) Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 u skladu sa odlukom kojom se propisuju Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke kod kojih je stepen kreditne zaduženosti tog dužnika pre odobrenja kredita bio veći od procenta utvrđenog u skladu sa odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ili će taj procenat biti veći usled odobrenja kredita, pri čemu se ova odbitna stavka primenjuje bez obzira na to da li je nakon odobrenja kredita stepen kreditne zaduženosti dužnika postao niži od tog procenta	-11.190
(-) Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita, izuzev kredita prikazanih na poziciji 1.1.1.27 ovog obrasca, koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 u skladu sa odlukom kojom se propisuju Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke, a koji po osnovu kriterijuma ugovorene ročnosti ispunjavaju uslov za primenu odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala propisane odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke	-15.438
Dodatni osnovni kapital	
Odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala	-
Dopunski kapital	
Odbitne stavke od dopunskog kapitala	-

U skladu sa tačkom 21. Stav 1. Odluke o adekvatnosti kapitala banke (Službeni Glasnik Republike Srbije br. 103/2016, 103/2018, 88/2019, 67/2020, 98/2020, 137/2020, 59/2021, 67/2022 i 137/2022), Banka od osnovnog akcijskog kapitala ne odbija 1) iznos odloženih poreskih sredstava koja zavise od buduće profitabilnosti i proističu iz privremenih razlika u iznosu koji je manji ili jednak od 10% osnovnog akcijskog kapitala banke iz stava 2. ove tačke i 2) iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u kojima ima značajno ulaganje u iznosu koji je manji ili jednak od 10% osnovnog akcijskog kapitala iz stava 2. ove tačke, a koja su u zbiru manji od iznosa limita iz stava 3. ove tačke. Banka ima značajno ulaganje u kapital S-Leasing d.o.o. Beograd (lice u finansijskom sektoru) u iznosu od RSD 93,6 mln, međutim iznos ne prelazi limit od 10% osnovnog akcijskog kapitala Banke izračunatog u skladu s tačkom 21. stav 2 Odluke o adekvatnosti kapitala banke i u skladu sa tim ne predstavlja odbitnu stavku od kapitala Banke.

Odbitne stavke od kapitala prikazane u Prilogu 1 pod rednim brojem 28 - Ukupna regulatorna prilagođavanja i odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala, koje nisu prikazane na pozicijama od 9. do 27. predstavljaju odbitne stavke koje su propisane tačkom 13. stav 1. odredbe od 13) do 14) Odluke o adekvatnosti kapitala banke („Službeni glasnik RS“, br. 103/2016, 103/2018, 88/2019, 67/2020, 98/2020, 137/2020, 59/2021, 67/2022 i 137/2022).

Banka je isključila 70% nerealizovanih gubitaka/dobitaka nastalih po osnovu promene cene dužničkih hartija od vrednosti (čiji su izdavaoci Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave) koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (u skladu sa Međunarodnim standardom finansijskog izveštavanja 9), iz obračuna osnovnog akcijskog kapitala, kao dela regulatornog kapitala od drugog kvartala 2022. godine, u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o privremenoj meri koja se odnosi na izračunavanje kapitala Banke („Službeni glasnik RS“, br. 72/2022 i 124/2022), koja se primenjuje do 31.12.2023. godine). Umanjenje vrednosti pozicije Revalorizacije rezerve i ostali nerealizovani dobici/gubici u četvrtom kvartalu 2022. godine iznosilo je 605.538 dinara.

U tabeli ispod se nalaze limiti za primenu izuzetaka kod odbitnih stavki od osnovnog akcijskog kapitala Banke:

LIMITI ZA PRIMENU IZUZETAKA KOD ODBITNIH STAVKI OD OSNOVNOG AKCIJSKOG KAPITALA BANKE	
Limit do kojeg se ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje ne odbijaju od kapitala	3.732.615
Limit od 10% osnovnog akcijskog kapitala izračunatog u skladu s tačkom 21. stav 2 Odluke o adekvatnosti kapitala banke	3.732.615
Limit od 17,65% osnovnog akcijskog kapitala izračunatog u skladu s tačkom 21. stav 3 Odluke o adekvatnosti kapitala banke	6.511.085
Podoban kapital iz tačke 13. stav 8. Odluke o adekvatnosti kapitala banke	44.365.497

Pokazatelj leveridža Banke, koji predstavlja odnos osnovnog kapitala, koji se dobija kao zbir osnovnog akcijskog kapitala i dodatnog osnovnog kapitala u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke, i iznosa izloženosti za potrebe obračuna pokazatelja leveridža, iznosio je 9,66% na 31.12.2022. godine.

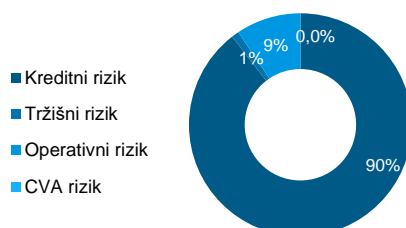
4.2. ADEKVATNOST KAPITALA

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, ukupan iznos kapitalnih zahteva se izračunava i stavlja u odnos sa regulatornim kapitalom. Regulatorni kapital mora biti raspoloživ najmanje u iznosu zbira minimalnih kapitalnih zahteva.

Na osnovu poslovnih aktivnosti Banke, u skladu sa Stubom 1 Bazela 3, **obračunavaju se kapitalni zahtevi za:**

- **kreditni rizik** - izračunava se množenjem ukupne aktive ponderisane kreditnim rizikom sa 8%; Banka izračunava aktivu ponderisanu kreditnim rizikom primenom standardizovanog pristupa za sve klase izloženosti;
- **tržišne rizike:**
 - cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti - zbir kapitalnih zahteva za specifični i opšti cenovni rizik po osnovu ovih hartija. Kapitalni zahtev za *opšti cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti* izračunava se primenom metoda dospeća. Na dan 31. decembra 2022, Banka je pored opšteg cenovnog rizika obračunavala i specifični cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti, a kapitalni zahtev po osnovu specifičnog cenovnog rizika je bio 0;
 - deviznog rizika - množenjem zbira ukupne otvorene devizne pozicije i apsolutne vrednosti neto otvorene pozicije u zlatu sa 8%, ukoliko je veća od 2% kapitala;
- **operativni rizik** - Banka primenjuje pristup osnovnog indikatora (engl. *Basic Indicator Approach – BIA*);
- **rizik prilagođavanja kreditne izloženosti (CVA rizik)** – Banka primenjuje standardizovani metod za obračun kapitalnog zahteva (kapitalni zahtev predstavlja 8% rizikom ponderisane aktive).

Prikaz udela kapitalnih zahteva Banke, obračunatih u skladu sa Stubom 1 Bazela III, prema vrsti rizika na 31. decembra 2022. godine je prikazan na grafikonu u nastavku:

Grafikon 4: Kapitalni zahtevi prema vrsti rizika

U skladu sa Odlukom o objavlivanju podataka i informacija Banke, u nastavku su dati obrasci:

- PI-AKB (PRILOG 4) - pregled obračunatih kapitalnih zahteva na datum 31. decembar 2022. godine;
- PI-GR (Prilog 5) – Pregled geografske raspodele izloženosti značajnih za izračunavanje kontradikličnog zaštitnog sloja kapitala;
- PI-KZS (Prilog 6) – Podaci o iznosu kontradikličnog zaštitnog sloja kapitala Banke.

PRILOG 4 - Obrazac PI-AKB

Podaci o ukupnim kapitalnim zahtevima i pokazatelju adekvatnosti kapitala Banke		(u hiljadama dinara)
Redni br.	Naziv	Iznos
		1
I	KAPITAL	44.365.497
1.	UKUPAN OSNOVNI AKCIJSKI KAPITAL	37.326.153
2.	UKUPAN DODATNI OSNOVNI KAPITAL	-
3.	UKUPAN DOPUNSKI KAPITAL	7.039.344
II	KAPITALNI ZAHTEVI	17.244.796
1.	KAPITALNI ZAHTEV ZA KREDITNI RIZIK, RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE, RIZIK SMANJENJA VREDNOSTI KUPLJENIH POTRAŽIVANJA I RIZIK IZMIRENJA/ISPORUKE PO OSNOVU SLOBODNIH ISPORUKA	15.435.120
1.1.	Standardizovani pristup (SP)	192.939.005
1.1.1.	Izloženosti prema državama i centralnim bankama	-
1.1.2.	Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	547.058
1.1.3.	Izloženosti prema javnim administrativnim telima	9.206
1.1.4.	Izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	-
1.1.5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-
1.1.6.	Izloženosti prema bankama	459.835
1.1.7.	Izloženosti prema privrednim društvima	106.599.961
1.1.8.	Izloženosti prema fizičkim licima	53.177.456
1.1.9.	Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	22.245.611
1.1.10.	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	2.149.500
1.1.11.	Visokorizične izloženosti	-
1.1.12.	Izloženosti po osnovu pokrivenih obeznica	-
1.1.13.	Izloženosti po osnovu sekjuritizovanih pozicija	-
1.1.14.	Izloženosti prema bankama i privrednim društvima sa kratkoročnim kreditnim rejtingom	-
1.1.15.	Izloženosti po osnovu ulaganja u otvorene investicione fondove	-
1.1.16.	Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	400.623
1.1.17.	Ostale izloženosti	7.349.755
1.2.	Pristup zasnovan na internom rejtingu (IRB)	-
1.2.1.	Izloženosti prema državama i centralnim bankama	-
1.2.2.	Izloženosti prema bankama	-
1.2.3.	Izloženosti prema privrednim društvima	-
1.2.4.	Izloženosti prema fizičkim licima	-
1.2.4.1.	od čega: Izloženosti prema fizičkim licima obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	-
1.2.4.2.	od čega: Kvalifikovane revolving izloženosti prema fizičkim licima	-
1.2.4.3.	od čega: Izloženosti prema malim i srednjim preduzećima koje su razvrstane u ovu klasu izloženosti	-
1.2.5.	Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	-
1.2.5.1.	Primenjeni pristup:	-
1.2.5.1.1.	Pristup jednostavnih pondera rizika	-
1.2.5.1.2.	PD/LGD pristupa	-
1.2.5.1.3.	Pristup internih modela	-
1.2.5.2.	Vrste izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	-
1.2.5.2.1.	Vlasnička ulaganja kojima se trguje na berzi	-
1.2.5.2.2.	Vlasnička ulaganja kojima se ne trguje na berzi ali su u dovoljno diversifikovanim portfolijima	-
1.2.5.2.3.	Ostala vlasnička ulaganja	-
1.2.5.2.4.	Vlasnička ulaganja na koje banka primenjuje standardizovani pristup kreditnom riziku	-
1.2.6.	Izloženosti po osnovu sekjuritizovanih pozicija	-
1.2.7.	Izloženosti po osnovu ostale imovine	-
2	KAPITALNI ZAHTEV ZA RIZIK IZMIRENJA/ISPORUKE PO OSNOVU NEIZMIRENIH TRANSAKCIJA	-
3	KAPITALNI ZAHTEV ZA TRŽIŠNE RIZIKE	187.017
3.1.	Kapitalni zahtevi za cenovni, devizni i robni rizik izračunat primenom standardizovanih pristupa	187.017
3.1.1.	Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti	66.666
	od čega kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu sekjuritizovanih pozicija	-
3.1.2.	Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti	-
3.1.3.	Dodatni kapitalni zahtev za velike izloženosti iz knjige trgovanja	-
3.1.4.	Kapitalni zahtev za devizni rizik	120.351
3.1.5.	Kapitalni zahtev za robni rizik	-
3.2.	Kapitalni zahtevi za cenovni, devizni i robni rizik izračunati primenom pristupa internih modela	-
4	KAPITALNI ZAHTEV ZA OPERATIVNI RIZIK	1.614.598
4.1.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom pristupa osnovnog indikatora	1.614.598
4.2.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom standardizovanog/alternativnog standardizovanog pristupa	-
4.3.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom naprednog pristupa	-
5	KAPITALNI ZAHTEV ZA RIZIK PRILAGODAVANJA KREDITNE IZLOŽENOSTI	8.061
III	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI OSNOVNOG AKCIJSKOG KAPITALA (%)	17,32
IV	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI OSNOVNOG KAPITALA (%)	17,32
V	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI KAPITALA (%)	20,58

PRILOG 5 - Obrazac PI-GR

Редни бр.		Опште кредитне изложености		Изложености из књиге трговања		Изложености по основу секјуритизације		Капитални захтеви				Пондери капиталних захтева	Стопа контрацикличног заштитног слоја капитала	
		Износ изложености према стандардизованом приступу	Износ изложеност и према IRB приступу	Збир дугих и кратких позиција из књиге трговања	Износ изложеност и из књиге трговања према интерном моделу	Износ изложеност и према стандардизованом приступу	Износ изложеност и према IRB приступу	Од чега: опште кредитне изложеност и	Од чега: изложеност и из књиге трговања	Од чега: изложеност и по основу секјуритизације	Укупно			
														1.
1.	Расчлањавање по државама													
1.1.	Србија	191.922.906	0	5.120.651	0	0	0	15.353.832	0	0	15.353.832	100,00%	0	
2.	Укупно	191.922.906	0	5.120.651	0	0	0	15.353.832	0	0	15.353.832	100,00%	0	

У складу са Методологијом за утврђивање географског положаја релевантних изложености, изложености из књиге трговања или изложености банке у иностранству које представљају мање од 2% укупног износа њених општих кредитних изложености, изложености из књиге трговања и изложености по основу секјуритизације, Банка може распоредити у изложености у Републици Србији, при чему изложености у другим државама, треба да буду јасно утврђене у напомени или белешци уз табелу која се објављује.

Банка објављује да има изложености у другим државама, али да оне не прелазе праг од 2% дефинисан претходно поменутом методологијом.

PRILOG 6 - Obrazac PI-KZS

1.	Укупна ризична актива	215.559.956
2.	Специфична стопа контрацикличног заштитног слоја капитала	0
3.	Захтев за контрациклични заштитни слој капитала банке	0%

5. VRSTE RIZIKA

5.1. KREDITNI RIZIK

5.1.1. UPRAVLJANJE, KONTROLA I IZVEŠTAVANJE

Kreditni rizik je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci.

Kreditni rizik Banke uslovljen je kreditnom sposobnošću dužnika, njegovom urednošću u izvršavanju obaveza prema Banci, kao i kvalitetom instrumenata obezbeđivanja potraživanja Banke, a identifikuje se, meri, procenjuje i prati u skladu internim aktima za upravljanje kreditnim rizikom kao i odlukama kojima se uređuju klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke i adekvatnost njenog kapitala.

Poslovna politika Banke zahteva i predviđa maksimalnu zaštitu Banke od izloženosti kreditnom riziku, kao najznačajnijem riziku u bankarskom poslovanju.

Banka kontroliše i upravlja kreditnim rizikom prevashodno uspostavljanjem rigoroznih procesa za utvrđivanje minimalne kreditne sposobnosti dužnika prilikom odobrenja plasmana kao i za redovno praćenje iste za sve vreme trajanja ugovornog odnosa, definisanjem različitih nivoa odlučivanja prilikom odobrenja plasmana (koji odražavaju znanje i iskustvo zaposlenih) kao i uspostavljanjem limita, kojima definiše nivo rizika koji je voljna da prihvati na nivou pojedinačnih komitenata i industrija, kao i kroz praćenje izloženosti tim rizicima.

Banka svojim internim aktima, politikama i procedurama, koje se redovno, a najmanje na godišnjoj osnovi ažuriraju i prilagođavaju, obezbeđuje adekvatan sistem upravljanja kreditnim rizikom i svođenje kreditnog rizika na prihvatljiv nivo.

Strategijom upravljanja rizicima Banke, Kreditnom politikom, kao i politikama i procedurama za upravljanje kreditnim rizikom, definiše se proces upravljanja kreditnim rizikom pojedinačnih plasmana i rizika na nivou portfolija, odnosno postupci identifikovanja, merenja i praćenja (kontrole) plasmana, a posebno onih sa povišenim nivoom rizika.

Proces praćenja kvaliteta kredita omogućava Banci da proceni potencijalne gubitke kao rezultat rizika kojima je izložena i da preduzme korektivne mere.

Odobrovanje kreditnih proizvoda se bazira na kreditnom kvalitetu klijenta, vrsti kreditnog proizvoda, kolateralu, sistemu dodatnih uslova te ostalih faktora umanjenja kreditnog rizika.

Procena rizika neizmirenja obaveza druge ugovorne strane u Banci se temelji na verovatnoći stupanja klijenta u status neizmirenja obaveza (PD). Za svaku izloženost kreditnom riziku te kreditnu odluku Banka određuje interni rejting koji predstavlja jedinstvenu meru rizika nastupanja statusa neizmirenja obaveze druge ugovorne strane. Interni rejting svakog klijenta se redovno, a najmanje na godišnjoj osnovi ažurira. Na kvantitativnom nivou, interni rejtingi utiču na zahtevanu cenu rizika, te na formiranje rezervisanja za kreditne rizike. Interni rejtingi uzimaju u obzir sve raspoložive informacije potrebne za procenu rizika od stupanja klijenta u status neizmirenja obaveza (defaulta). Za klijente iz segmenta privrede, interni rejtingi uzimaju u obzir finansijsku snagu klijenta (pokazatelje profitabilnosti, adekvatnosti ročne strukture određenih elemenata aktive i pasive, adekvatnosti novčanih tokova, stepen zaduženosti, izloženosti kreditno-deviznom riziku, privredne grane u kojoj dužnik posluje, položaja dužnika na tržištu, specifičnih karakteristika dužnika i drugih relevantnih pokazatelja). Za segment stanovništva i mikro klijenata, interni rejtingi se baziraju uglavnom na bihevioralnom i aplikacijskom scoringu, ali isto tako se koriste demografske i finansijske informacije. Primenjuje se ograničavanje rejtinga u zavisnosti od članstva u grupi ekonomski povezanih lica i državi glavne ekonomske aktivnosti.

Banka se pridržava svih standarda Erste Grupe AG iz perspektive razvoja modela internih rejtinga i održavanja procesa. Svi novi modeli i modifikacije postojećih modela u Banci (rejting modeli i parametri rizika) kao i metodološki standardi se pregledavaju od strane Grupne Direkcije za razvoj modela što

osigurava integritet širom Grupe kao i konzistentnost modela i metodologija. Modeli se odobravaju od strane Izvršnog odbora Banke. Interni rejting sistem usklađen je sa sistemom Erste Grupe AG koji pravi razliku između klijenata kod kojih je nastupio status neizmirenja obaveza (default). Za "performing" klijente (klijenti koji nisu u statusu neizmirenja obaveza Banka koristi skalu od 8 ocena (A1/A2/B1/B2/C1/C2/D1/D2) za klijente iz segmente stanovništva, odnosno skalu od 13 ocena (1/2/3/4a/4b/4c/5a/5b/5c/6a/6b/7/8) za sve ostale kategorije. Za klijente koji su u statusu neizmirenja obaveza Banka koristi skalu od 5 ocena (R1-R5).

U cilju povećanja uporedivosti kvaliteta aktive Erste Grupe, Banka koristi novi model za procenu kategorije rizika izloženosti. Na bazi kalibracije internih verovatnoća nastupanja statusa neizmirenja obaveza koje se koriste za regulatorne svrhe (obračun rezervacija) na stope nastupanja statusa neizmirenja obaveza (default rates) koje objavljuju rejting agencije, svakom klijentu je aproksimiran eksterni rejting radi razvrstavanja u risk kategorije.x

Za potrebe izveštavanja, grupisanje je izvršeno u sledeće 4 kategorije rizika:

Nizak rizik (low risk) – klijenti sa uspostavljenom dobrom, te dužom saradnjom sa Bankom, kao i veliki međunarodno priznati klijenti. Snažna finansijska pozicija bez očekivanih finansijskih poteškoća u budućnosti. Klijenti iz segmenta stanovništva koji imaju dugu istoriju saradnje sa Bankom ili klijenti koji koriste široku lepezu proizvoda. Klijenti koji nemaju kašnjenja u izmirivanju obaveza trenutno, niti u poslednjih 12 meseci. Pri tome se novi poslovi, generalno, sklapaju sa klijentima iz ove kategorije. Ova kategorija obuhvata S&P rejtinge od AAA do BB.

Poseban nadzor (managment attention) – klijenti sa jedva zadovoljavajućom ili nezadovoljavajućom finansijskom situacijom. Održavanje kreditnog položaja veoma neizvesno na srednji rok. Negativni kvalitativni kriterijumi prisutni. Klijenti iz segmenta stanovništva sa ograničenom štednjom ili verovatnim problemima u plaćanju koji pokreću podsetnike za ranu naplatu. Ova kategorija obuhvata S&P rejting B.

Ispod standarda (sub-standard) – klijenti osetljivi na negativne finansijske i ekonomske uticaje S&P rejtinga lošijeg od CCC kod kojih nije nastupio status neizmirenja obaveza.

Problematična potraživanja (non-performing) - klijenti kojima je zabeležen jedan ili više kriterijuma za nastupanje statusa neizmirenja obaveza, u skladu sa definicijom precizno propisanih internim aktima Banke i Erste Grupe AG: neizvesna naplata, kašnjenja u plaćanju sa materijalno značajnom izloženosti duže od 90 dana, restrukturiranje koje je uzrokovalo gubitak Banci, realizacija kreditnog gubitka ili pokretanje stečajnog postupaka. Pored toga, problematičnim potraživanjima se smatraju i restrukturirana potraživanja „Non performing forbearance“ (videti 36.2 Kreditni rizik – reprogramirana potraživanja) koja nisu u statusu neizmirenja obaveza. S ciljem utvrđivanja statusa neizmirenja obaveza Banka primenjuje pristup na nivou klijenta, uključujući i Retail klijente; ako je klijent u statusu neizmirenja obaveza po jednom proizvodu, tada se i ostali proizvodi tog klijenta klasifikuju kao--problematična potraživanja.

Praćenje i nadzor kreditnog rizika

Praćenje kreditnog rizika

S ciljem pravovremenog upravljanja kreditnim rizikom, obavlja se redovna analiza rizika klijenta, koja uključuje redovni status rejtinga, mogućnost servisiranja obaveza prema Banci, reviziju kolaterala te usklađivanje sa ugovorenim uslovima.

Cilj Banke je pravovremeno prepoznavanje bilo kojeg pogoršanja u kvalitetu kreditnog portfolija koje može rezultirati materijalnim gubicima za Banku, te Banka kroz proces redovnih reodobrenja analizira celokupni status dužnika. Važnost redovnog reodobrenja kreditnih izloženosti je u redovnom praćenju klijenta kao i kvaliteta portfolija te predstavlja dodatnu meru u optimizaciji izloženosti kreditnom riziku Banke.

5.1.2. DEFINICIJA POTRAŽIVANJA U DOCNJI I OBEZVREĐENIH POTRAŽIVANJA ZA RAČUNOVODSTVENE POTREBE

Banka potraživanjem u docnji, smatra bilo koje potraživanje od dužnika po osnovu glavnice, kamate ili naknade koje nije isplaćeno na dan dospeća, a predstavlja materijalno značajnu obavezu u skladu sa Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke.

Obezvredjenje, odnosno objektivni dokazi obezvređenja predstavljaju rezultat jednog ili više događaja, koji se desio nakon početnog priznavanja sredstva i koji ima uticaj na procenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava.

U osnovi, ukoliko klijent ne izvršava obaveze u skladu s definicijom u Politici restrukturiranja, problematične izloženosti i statusa neizmirenja obaveza, pokreće se proces obezvređenja. U zavisnosti od ishoda analize eskontovanih novčanih tokova finansijsko sredstvo klijenta koji ne izvršava obaveze smatra se obezvređenim ili neobezvređenim.

Banka kontinuirano, korišćenjem velikog broja instrumenata za upravljanje rizikom, procenjuje sposobnost klijenata da izmire svoje obaveze.

Definicija statusa neizmirenja obaveza u Banci prati regulatorne zahteve i zahteve Erste Grupe, prevodeći ih u pet grupa događaja statusa neizmirenja obaveza:

- Default događaj E1 – Mala verovatnoća za izmirenje obaveza u potpunosti usled pada kreditnog kvaliteta dužnika
- Default događaj E2 - Docnja duža od 90 dana po materijalno značajnom iznosu duga
- Default događaj E3 – Modifikacije prvobitno ugovorenih uslova otplate usled procene pogoršanja ekonomske situacije klijenta
- Default događaj E4 - Kreditni gubitak
- Default događaj E5 – Stečaj/likvidacija dužnika

Banka je uspostavila sistemski proces kako bi obezbedila prepoznavanje i priznavanje statusa neizmirenja obaveza na nivou klijenta. To znači da u slučaju da do statusa neizmirenja obaveza klijenta dođe po bilo kojoj njegovoj izloženosti kreditnom riziku pojedinačnog plasmana, ukupna bilansna ili vanbilansna izloženost koju Banka ima prema tom klijentu, uključujući i proizvode koji se ne odnose na kreditiranje klijenata se klasifikuje u status neizmirenja obaveza. Prethodno navedeno je primenljivo na sve klijente iz segmenta poslova sa stanovništvom, kao i na klijente iz drugih poslovnih segmenata.

U slučaju preuzetih kreditnih obaveza koje predstavljaju deo vanbilansne aktive Banke, izloženost u statusu neizmirenja obaveza predstavlja nominalni iznos obaveze koji, ukoliko dođe do povlačenja sredstava, odnosno korišćenja, vodi izloženosti riziku po osnovu neizmirenja obaveza bez realizacije sredstava obezbeđenja (kolateralna).

U slučaju datih finansijskih garancija, izloženost u statusu neizmirenja obaveza predstavlja ukupan nominalni iznos po osnovu kog postoji rizik koji može nastati u slučaju da dođe do nastupanja statusa neizmirenja obaveza delimične ili ukupne garantovane izloženosti.

Default događaji mogu biti aktivirani ili na nivou izloženosti pojedinačnog plasmana ili na nivou klijenta, ali opšte pravilo koje važi u svim slučajevima, nalaže da se klijentu dodeli status neizmirenja obaveza po svim pojedinačnim izloženostima, odnosno da mu se dodeli interni rejting „R“, nezavisno od toga da li se default događaj aktivirao na nivou pojedinačne izloženosti ili na nivou klijenta.

Svi klijenti Banke nalaze se u statusu neizmirenja obaveza i stoga im je dodeljen odgovarajući interni rejting (R1 - R5) ukoliko je došlo do identifikacije barem jednog od default događaja E1 - E5.

Ukoliko, po proceni Banke, kriterijumi koji su preduslov za dodeljivanje događaja koji vode u status neizmirenja obaveza više nisu primenljivi i klijent je u mogućnosti da nastavi sa otplatom duga u skladu

sa definisanim odredbama ugovora, Banka će promeniti rejting klijenta s obzirom na to da se radi o klijentu koji više nije u statusu neizmirenja obaveza.

Minimalni opšti zahtevi, koji moraju biti ispunjeni pre izlaska iz statusa neizmirenja obaveza i promene rejtinga „R”, su sledeći:

- kod klijenta nijedan od default događaja E1 - E5 više nije važeći (aktivan) i ne očekuju se dodatni gubici po njegovim pojedinačnim kreditnim izloženostima i
- period monitoringa je uspešno završen.

Svaki default događaj ima precizno definisano minimalno vreme trajanja, a izlazak iz statusa neizmirenja obaveza je prihvatljiv tek nakon uspešnog završetka perioda monitoringa do kog automatski dolazi nakon isteka/prestanka važenja default događaja E1 - E5 kod klijenata koji imaju bilo kakvu vrstu kreditne obaveze i koji traje minimum 3 meseca nakon toga. Konkretno, kako bi se period monitoringa uspešno završio, za vreme njegovog trajanja nije dozvoljeno da nastupi ili bude na snazi bilo koji kriterijum koji može pokrenuti ili je pokrenuo neki od prethodno definisanih default događaja E1 - E5.

Tokom 2022 godine Banka je sprovodila proces ranog prepoznavanja statusa neizmirenja obaveza kod klijenata. Ukupan iznos potraživanja klijenata kod kojih je tokom 2022. prepoznat status neizmirenja obaveza i dodeljena oznaka E1 bio je RSD 2.413 miliona sa efektom na rezervacije od RSD 343 miliona.

Otpis potraživanja - Banka u skladu sa Pravilnikom o otpisu potraživanja i prenosu potraživanja iz bilansne u vanbilansnu evidenciju i Politikom o otpisima potraživanja od klijenata Direkcije za restrukturiranje i naplatu plasmana, vrši otpis nenaplativih potraživanja nakon što se iscrpe sve mogućnosti za naplatu. Pored toga, otpis se može razmatrati i u situaciji kada dalji sudski postupak nije ekonomski opravdan zbog viših troškova u odnosu na naplatu, kada dalji postupak bilo koje vrste nije delotvoran. Otpis potraživanja vrši se samo za nenadoknadle plasmane koji su obezvređeni. Za potraživanja u sudskom sporu ili stečaju koja su u potpunosti obezvređena (za koja je izvršena ispravka vrednosti 100%), a za koja se oceni da sudski proces ili stečaj predugo traju i samim tim predstavljaju opterećenje bilansnih evidencija Banke, donosi se odluka o prenosu potraživanja sa bilansne na vanbilansnu evidenciju pri čemu se ne vrši oprost duga, odnosno u ovom slučaju Banka se ne odriče ugovornih i zakonskih prava po osnovu tog potraživanja. Banka u skladu sa Odlukom Narodne Banke Srbije o računovodstvenom otpisu bilansne aktive banke (Službeni glasnik RS, br. 77/2017) od 10. avgusta 2017. godine, vrši računovodstveni otpis problematičnih potraživanja u slučaju kada je obračunati iznos obezvređenja tog potraživanja koji je banka evidentirala u korist ispravke vrednosti 100% njegove bruto knjigovodstvene vrednosti.

5.1.3. ISPRAVKA VREDNOSTI BILANSNE AKTIVE I REZERVISANJA ZA GUBITKE PO VANBILANSNIM STAVKAMA

Banka je u skladu sa MSFI 9 postavila adekvatnu strukturu, alate i procese za pravovremeno utvrđivanje gubitka usled kreditnih rizika. Po regulatornim i računovodstvenim standardima kao i ekonomskim razmatranjima banka redovno evaluira potrebu i formira ispravke vrednosti usled kreditnih gubitaka da bi pokrila očekivane ekonomske gubitke od finansijske imovine.

Banka finansijsku imovinu klasifikuje kao imovinu koja se naknadno meri po amortizovanom trošku (AC), po fer vrednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVTOCI) ili po fer vrednosti kroz račun dobiti i gubitka na osnovu (FVTPL):

- (a) poslovnog modela upravljanja finansijskom imovinom i
- (b) karakteristika ugovorenih novčanih tokova finansijske imovine.

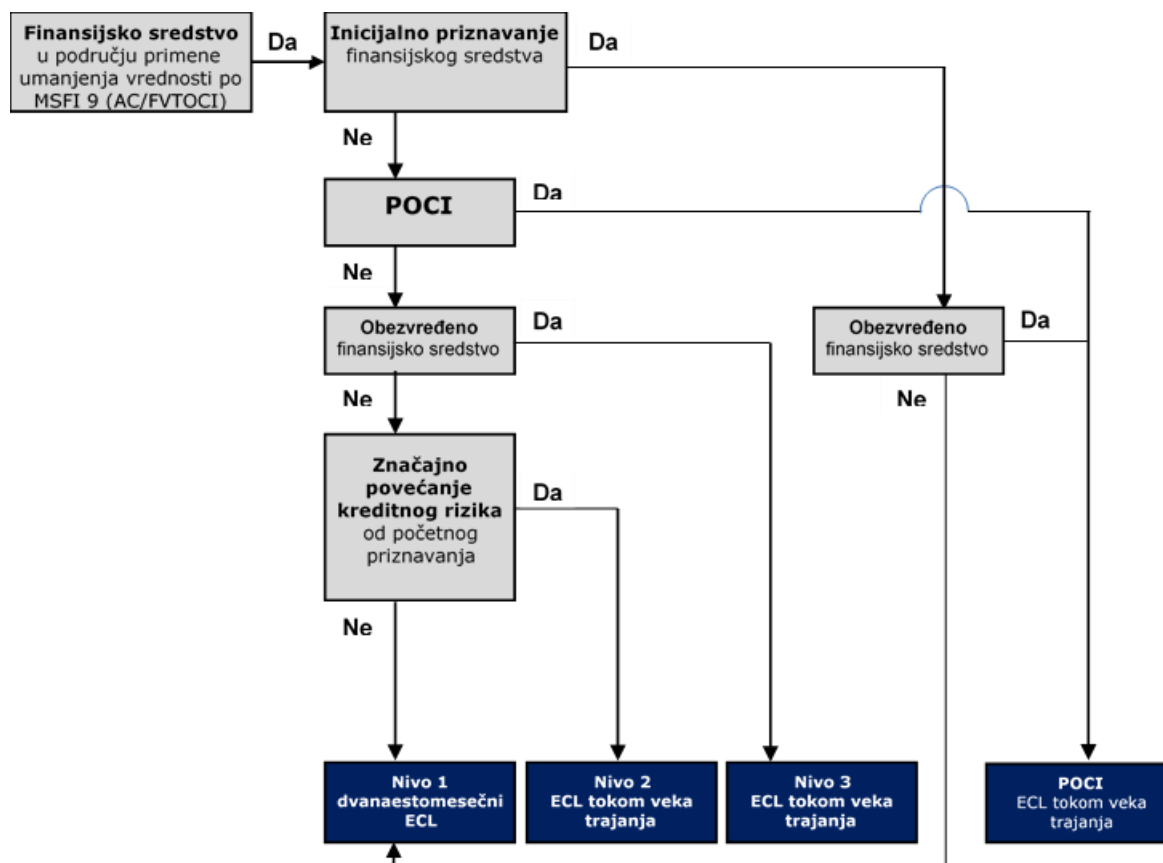
Banka teži tome da svoja ključna portfolija (kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija, odnosno obaveze po osnovu finansijskih garancija i preuzetih budućih obaveza) klasifikuje kao imovinu koja se meri po amortizovanom trošku, dok se deo hartija od vrednosti klasifikuje po fer vrednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (portfolio hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju, koji se drži u cilju adekvatnog upravljanja likvidnošću gde poslovni model podrazumeva i prikupljanje

ugovornih novčanih tokova i potencijalnu prodaju te finansijske imovine) i fer vrednosti kroz račun dobiti i gubitka (pretežno hartije od vrednosti namenjene trgovanju).

Cilj formiranja ispravke vrednosti je da se priznaju očekivani kreditni gubici tokom veka trajanja za sve finansijske instrumente, uzimajući u obzir sve razumne i pomoćne informacije, uključujući one koje se odnose na buduće događaje [MSFI 9 5.5.4.]. U skladu sa tim, finansijskoj imovini koja je relevantna sa aspekta MSFI 9 standarda i klasifikovana je kao AC Ili FVTOCI dodeljuje se jedan od tri nivoa (eng. stage), osim ukoliko se finansijska imovina ne priznaje kao POCI.

Očekivani kreditni gubitak/obezvređenje je sadašnja vrednost svih smanjenja očekivanog novčanog toka tokom očekivanog veka trajanja finansijskog sredstva. Smanjenje predstavlja razliku između novčanih tokova koji se duguju Banci u skladu sa ugovorom i novčanih tokova koje Banka očekuje da će primiti. Pošto očekivani kreditni gubici uzimaju u obzir iznos i vreme plaćanja, kreditni gubitak nastaje čak i kada Banka očekuje da će se platiti u potpunosti ali kasnije nego od dospeća po ugovoru.

Proces ispravki rezervi usled kreditnih gubitaka:

Dijagram 10: Proces formiranja ispravka vrednosti

Nivo obezvređenja 1

- Finansijska sredstva po početnom priznavanju (osim POCI imovine),
- Finansijskih sredstava koja ispunjavaju uslove niskog kreditnog rizika,
- Finansijskih sredstava bez značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja bez obzira na njihov kreditni kvalitet.

U Nivou 1 ispravke vrednosti usled kreditnih gubitaka izračunavaju se kao dvanaestomesečni ECL.

Nivo obezvređenja 2

Sadrži finansijska sredstva sa značajnim povećanjem kreditnog rizika, ali nisu umanjena usled kreditnih gubitaka, uključujući početno priznata sredstva opisana iznad.

U Nivou 2 ispravke vrednosti izračunavaju se kao ECL tokom veka trajanja.

Nivo obezvređenja 3

Sadrži finansijska sredstva koja su obezvređena usled kreditnih gubitaka, odnosno u status neizvršenja obaveza na datum izveštaja.

U Nivou 3 ispravke vrednosti izračunavaju se kao ECL tokom veka trajanja.

POCI imovina

Finansijska sredstva obezvređena prilikom inicijalnog priznavanja. POCI imovina nije predmet transfera između nivoa, odnosno nezavisno od promene kreditnog kvaliteta klijenta nakon inicijalnog priznavanja POCI imovine, vrši se obračun očekivanih kreditnih gubitaka tokom čitavog veka trajanja finansijskog sredstva. Takođe, očekivani kreditni gubici tokom veka trajanja na datum početnog priznavanja POCI sredstva moraju se uzeti u obzir kod izračuna fer vrednosti sredstva (dok naknadne promene prvobitnog očekivanja dovode do priznavanja ispravki vrednosti usled kreditnih gubitaka samo ukoliko dovode do nižih očekivanja u poređenju sa datumom stvaranja, dok se ona koja dovode do boljih očekivanja u poređenju sa datumom početnog priznavanja priznaju kao povećanja bruto knjigovodstvene vrednosti sredstva).

Banka koristi sledeće kvalitativne i kvantitativne kriterijume koji ukazuju na značajno povećanje kreditnog rizika (SICR) u trenutku izveštavanja u odnosu na trenutak inicijalnog priznavanja finansijske imovine:

Kvalitativni kriterijumi

- **Dani kašnjenja (DPD)** - Banka definiše više od 30 dana kašnjenja sa pragom materijalnosti kao indikator da treba priznati očekivane kreditne gubitke tokom veka trajanja;
- **Forbearance** - Status forbearance dodeljen klijentu, bilo defaulted forbearance, non-performing forbearance, preliminary forbearance, performing under probation forbearance ili performing forbearance, smatra se značajnim povećanjem kreditnog rizika od početnog priznavanja.
- **Prebacivanje klijenta u nadležnost Direkcije restrukturiranja i naplate plasmana** (workout department) - Prenos u Direkciju restrukturiranja i naplate plasmana smatra se značajnim povećanjem kreditnog rizika od početnog priznavanja.
- **Prevara** – u slučaju postojanja dokaza o izvršenoj prevarnoj radnji povezanoj sa finansijskom imovinom koja nije izvršena od strane dužnika te dužniku iz objektivnih razloga nije dodeljen status neizmirenja obaveza, finansijsku imovinu treba preneti u nivo 2, odnosno priznati očekivane kreditne gubitke tokom veka trajanja.
- **Kriterijumi na nivou portfolija** - sprovođenje procene značajnog povećanja kreditnog rizika na nivou portfolija neophodno je samo ukoliko je povećanje kreditnog rizika na nivou pojedinačnog instrumenta dostupno tek uz određeno vremensko kašnjenje.

Finansijska imovina se prenosi u nivo 2 ukoliko je bilo koji od kvalitativnih kriterijuma aktiviran od trenutka inicijalnog priznavanja do trenutka izveštavanja i još uvek je aktivan.

Kvantitativni kriterijumi

- **Relativna promena verovatnoće nastupanja statusa neizmirenja obaveza (PD) tokom veka trajanja** – odnosno poređenje anualizovanog PD-a tokom veka trajanja dodeljenog na datum izveštavanja i usklađenog anualizovanog PD-a tokom veka trajanja dodeljenog finansijskoj imovini prilikom inicijalnog priznavanja. Značajno povećanje kreditnog rizika od početnog priznavanja posmatra se ukoliko je ratio veći od definisanog praga (engl. threshold). Definisanje praga je u nadležnosti Banke, a u skladu sa dokumentom Koncept za procenu praga SICR po MSFI 9.

• **Apsolutna promena verovatnoće nastupanja statusa neizmirenja obaveza (PD) tokom veka trajanja** - odnosno poređenje anualizovanog PD-a tokom veka trajanja dodeljenog na datum izveštavanja i usklađenog anualizovanog PD-a tokom veka trajanja dodeljenog finansijskoj imovini prilikom inicijalnog priznavanja. Apsolutna promena iznad 50 bp smatra se značajnim povećanjem kreditnog rizika od početnog priznavanja na nivou Grupe..

Finansijska imovina se prenosi u nivo 2 samo ukoliko se proceni da su i relativne i apsolutne promene PD značajne, odnosno obe promene moraju biti veće od određenih relativnih i apsolutnih granica.

Prenos između nivoa je simetričan proces. Ovo znači da će se finansijsko sredstvo preneti iz nivoa 2 u nivo 1 ukoliko više nije ispunjen niti jedan SICR kriterijum.

Obračun očekivanih kreditnih gubitaka

Banka za finansijsku imovinu koja nije u statusu neizmirenja obaveza primenjuje kolektivnu procenu, a očekivani kreditni gubitak tokom veka trajanja se izračunava u skladu sa sledećom formulom:

$$ECL_{LT} = \sum_{t=1}^M GCA_t \cdot PD_t \cdot LGD_t \cdot D_{t-1}$$

Gde je:

- 1) ECLLT izračunati očekivani kreditni gubitak tokom veka trajanja;
- 2) M je broj godina od datuma izveštaja (t0) do dospeća (T) zaokruženog do celog broja, tj. ukoliko je datum izveštaja kraj maja 2019. (t0 = 31. 5. 2019). a dospeće je krajem oktobra 2024. godine (T = 31. 10. 2024). tada je preostali vek trajanja finansijskog sredstva do dospeća u godinama 5.4. odnosno M = 6;
- 3) t predstavlja godinu od datuma izveštaja;
- 4) GCAt je procena bruto knjigovodstvene vrednosti u t. godini od datuma izveštaja;

Procenjuje se kao GCAt = GCAt0 * ct. gde je GCAt0 bruto knjigovodstvena vrednost koja se knjiži na datum izveštaja a ct je koeficijent koji se izračunava u skladu sa „Konceptom procene za parametre rizika EAD i CCF po MSFI 9“.

- 5) PDt je verovatnoće neizmirenja obaveza u t. godini od datuma izveštaja;
- 6) LGDt je procena gubitka usled default-a a uzima se u obzir u t. godini od datuma izveštaja;
- 7) Dt-1 je faktor eskonta koji se primenjuje u t. godini od datuma izveštaja;

Izračunava se kao:

$$D_{t-1} = \frac{1}{(1 + EIR)^{t-1}}$$

ECL tokom veka trajanja u slučaju preuzetih budućih obaveza i ugovora o finansijskoj garanciji izračunava se u skladu sa sledećom formulom:

$$ECL_{LT} = \sum_{t=1}^M EXP_t \cdot PD_t \cdot LGD_t \cdot D_{t-1}$$

Gde je EXPt procena budućeg iznosa izloženosti u t. godini od datuma izveštavanja koji se dogodio usled povučene obaveze nepovučenog kredita ili plaćanja po finansijskoj garanciji;

Procenjuje se kao EXPt = Off-Balt0 * CCFt * ct. gde je

- i. Off-Balt0 vanbilansni iznos uknjižen na datum izveštavanja;
- ii. CCFt je faktor kreditne konverzije koji se izračunava u skladu sa „Konceptom procene za parametre rizika EAD i CCF po MSFI 9“;

Za finansijsku imovinu koja je u statusu neizmiranja obaveza (dodeljen rejting R). Banka očekivani kreditni gubitak tokom veka trajanja izračunava kao razliku između bruto knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednosti procenjenih budućih novčanih tokova diskontovanih po izornoj efektivnoj kamatnoj stopi finansijske imovine [MSFI 9 B5.5.33].

ECL se može proceniti individualno ili kolektivno.

- 1) Individualni pristup se primenjuje u slučaju pojedinačno značajnih klijenata.
- 2) Kolektivna procena (takozvani pristup zasnovan na pravilima) primenjuje se u slučaju klijenata koji se ne smatraju pojedinačno značajnim.

Individualni pristup

U slučaju obračuna očekivanih kreditnih gubitaka individualno značajnih klijenata koji su u statusu neizvršenja obaveza, očekivane buduće novčane tokove pojedinačno se procenjuju od strane eksperata iz Direkcije za restrukturiranje i naplatu plasmana.

Za izračun ECL uzima se u obzir više od jednog scenarija da bi se dobio nepristrasan rezultat ponderisan verovatnoćama.

U skladu sa internim procesima restrukturiranja i naplate obično se uzimaju u obzir sledeći scenariji:

- 1) Odobrena strategija restrukturiranja i naplate koja predstavlja osnovni scenario baziran na „going/gone concern-u“
- 2) Alternativni osnovni scenario ukoliko je primenljiv;
- 3) Nepredviđeni scenario
- 4) Scenario izlaska (npr. prodaja NPL).

Izračun ECL tokom veka trajanja za svaki se scenario radi u skladu sa sledećom formulom:

$$ECL_{LT,s} = \max(0; GCA_{t_0} - \sum_{j=t_0}^{\infty} \frac{CF_j}{(1 + EIR)^{(j-t_0)/365}})$$

Gde je

- 1) $ECL_{LT,s}$ očekivani gubitak tokom veka trajanja izračunat za scenario s;
- 2) GCA_{t_0} je bruto knjigovodstvena vrednost uknjižena na datum izveštavanja;
- 3) CF_j su očekivani novčani tokovi u vreme j; uzimaju se u obzir sledeći novčani tokovi:
 - a) Očekivana plaćanja - sva plaćanja glavnice i kamate
 - b) Očekivana plaćanja po kolateralima uključujući troškove za prodaju i pribavljanje kolaterala koji se vode kao negativna plaćanja
- 4) j je datum kada se očekuje novčani tok;
- 5) EIR je izvorna efektivna kamatna stopa.

Konačni očekivani gubitak tokom veka trajanja izračunava se u skladu sa sledećom formulom:

$$ECL_{LT} = p_1 \cdot ECL_{LT,1} + p_2 \cdot ECL_{LT,2} + p_3 \cdot ECL_{LT,3}$$

Gde je

- 1) ECL_{LT} verovatnoćom ponderisani očekivani gubitak tokom veka trajanja na datum izveštavanja;
- 2) $ECL_{LT,s}$ očekivani gubitak tokom veka trajanja izračunat za scenario s, s = 1, 2 ili 3 na datum izveštavanja;
- 3) p_s je verovatnoća dešavanja scenarija s, s = 1, 2 na datum izveštavanja.

U slučaju obaveza po nepovučenim kreditima i finansijskim garancijama, izračun ECL tokom veka trajanja proširuje se procenom očekivanog budućeg odliva. Nakon toga, formula izračuna za jedan scenario je:

$$ECL_{LT,s} = \max(0; \sum_{i=t_0}^{\infty} \frac{CF_i}{(1 + EIR)^{(j-t_0)/365}} - \sum_{j=t_0}^{\infty} \frac{CF_j}{(1 + EIR)^{(j-t_0)/365}})$$

- a) CF_i su očekivani novčani odlivi, tj. povlačenje nepovučenog dela obaveze po kreditu ili korišćenje finansijske garancije;
- b) CF_j su očekivani novčani prilivi u vreme j; uzimaju se u obzir sledeći novčani tokovi:
 - i) Očekivana plaćanja - sva plaćanja glavnice i kamate

- ii) Očekivana plaćanja po kolateralima uključujući troškove za prodaju i pribavljanje kolaterala koji se vode kao negativna plaćanja
- c) i je datum kada se očekuje novčani odliv;
- d) j je datum kada se očekuje novčani priliv, novčani odlivi mogu se očekivati na različite datume kao novčani prilivi.

Kolektivna procena

U slučaju obračuna očekivanih kreditnih gubitaka klijenata koje se ne smatraju individualno značajnim kljentima, a koji su u statusu neizvršenja obaveza, budući novčani tokovi se procenjuju na osnovu pravila u skladu sa sledećom formulom:

$$ECL_{LT} = GCA_{t0} \cdot LGD_{tiD}$$

Gde je:

- 1) ECLLT očekivani gubitak tokom veka trajanja na datum izveštavanja;
- 2) GCAt0 je bruto knjigovodstvena vrednost uknjižena na datum izveštavanja;
- 3) LGDtID je gubitak usled neizmirenja obaveza kao funkcija vremena neizmirenja obaveza (tiD);

U slučaju kredita koji nije povučen i ugovora o finansijskoj garanciji, ECL tokom veka trajanja se izračunava u skladu sa sledećom formulom:

$$ECL_{LT} = \text{Off - Bal}_{t0} \cdot CCF \cdot LGD_{tiD}$$

Gde je:

- a) Off-Bal_{t0} vanbilansni iznos uknjižen na datum izveštavanja (t0);
- b) CCFt faktor konverzije kredita koji se izračunava u skladu sa „Konceptom procene za parametre rizika EAD i CCF po MSFI 9“;

Parametri rizika koji se koriste za obračun očekivanih kreditnih gubitaka

- PD - Verovatnoća neizmirenja obaveza (eng. Probability of Default).

PD predstavlja verovatnoću da će performing kljent dospeti u status neizmirenja obaveza u periodu od 12 meseci, odnosno tokom životnog veka proizvoda (lifeteime).

PD jednogodišnji, predstavlja verovatnoću odlaska kljenta u status neizmirenja obaveza u narednih 12 meseci (ili tokom ostatka trajanja finansijskog instrumenta ako je kraći od 12 meseci). Parametar se koristi za obračun ECL za izloženosti u Nivou 1 (Nivo obezvređenja 1).

PD tokom veka trajanja (lifetime) predstavlja izračunatu verovatnoću odlaska kljenta u status neizmirenja obaveza tokom preostalog roka otplate finansijskog instrumenta. Parametar se koristi za izračun ECL za izloženosti u Nivou 2 i Nivou 3.

PD parametar (lifetime) predstavlja rizik odlaska kljenta u status neizmirenja obaveza u određenoj tački vremena, a uzevši u obzir forward-looking informacije (FLI komponente). Kao rezultat, dobija se jedan osnovni (baseline) scenario u procesu predviđanja kreditnih gubitaka, kao i dva alternativna scenarija za odabrane makroekonomske varijable (optimistični i pesimistični). Alternativni scenariji su izvedeni, zajedno sa verovatnoćama za njihovo realizovanje, kao odstupanje od osnovnog (baseline) scenarija. Uzevši u obzir više scenarija, "neutralne" verovatnoće odlaska u status neizmirenja se podešavaju pomoću makro modela koji povezuju relevantne makro varijable sa pokretačima rizika (risk driver-ima).

Forward-looking informacije se inkorporiraju u proces obračuna rezervacija za kreditne gubitke tokom prve tri godine.

Obračun FLI komponente u 2022. godini:

Metodološki pristup je ostao nepromenjen u odnosu na 2021. godinu osim u :

- Rekalibracija modela – izbor varijabli u modelu ostao nepromenjen ali su produžene vremenske serije što je uticalo na vrednosti koeficijenata varijabli
- Isključenje Add-on komponente

U cilju najadekvatnijeg reflektovanja aktuelne makroekonomske neizvesnosti, predlog eksperata Erste Group je promena verovatnoća za korišćena "Down", "Base", "UP" scenarija sa 51%, 40%, 9% na 59%, 40% i 1% respektivno.

Verovatnoća za scenario "Base" zadržana na 40% u cilju usklađivanja sa događajima koji su se realizovali tokom 2022. godine:

- Povećanje inflacije
- Nestabilna geopolitička situacija (Ukrajina/Rusija) koja utiče na cene energenata
- Povećanje kamatnih stopa

U cilju boljeg reflektovanja velike volatilnosti procena makroekonomskih varijabli i ekonomskog oporavka usled trenutne makroekonomske neizvesnosti, „Down“ scenario je učinjen konzervativnijim kombinovanjem standardnog „Down“ scenarija i „Adverse Comprehensive Stress Test“ scenarija.

Implementacija novih forward looking informacija u 2022. godini dovela je do promene verovatnoće nastanka statusa neizmirenja obaveza. Ažuriranje verovatnoća je usledilo dva puta tokom 2022. godine rezultirajući dodatnim rezervisanjem u iznosu od oko RSD 231 milion.

Procena jednogodišnjih i lifetime PD vrednosti, vrši se na dostupnoj istoriji podataka o klijentima odgovarajućeg segmenta, koristeći različite statističke pristupe zavisno od segmenta klijenta (migracione matrice, istorijska prosečna stopa neizmirenja obaveza, forward-looking informacije i slično).

- LGD - Gubitak usled nastupanja statusa neizmirenja obaveza (eng. Loss Given Default). LGD predstavlja očekivani procentualni gubitak koji banka pretrpi u slučaju kada izloženosti pređe u status neizmirenja obaveza.

Statistički LGD izračunat na bazi istorijskih gubitaka klijenata Banke izračunat je za segment fizičkih lica i mikro klijenata i primenjuje od 2019 godine, dok je godišnja reproцена rađena u novembru 2020. Godine. Za segment Pravnih lica – Corporate, Banka trenutno koristi ekspertske vrednosti LGD (vodeći računa o pokrivenosti kolateralom).

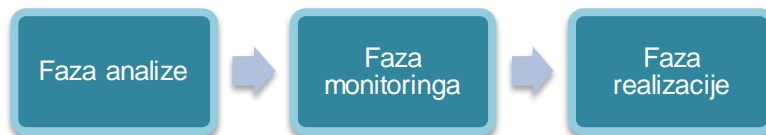
- CCF – Faktor kreditne konverzije (eng. Credit Conversion Factor) CCF predstavlja procenat vanbilansnog dela izloženosti koji može preći u bilansnu izloženost banke prema dužniku do trenutku default-a. S obzirom na to da Banka nema dovoljno istorijskih podataka za statističku procenu parametra CCF. u izračunu ECL koriste se regulatorne vrednosti propisane CRR – Foundation Approach.

5.1.4. TEHNIKE UBLAŽAVANJA KREDITNOG RIZIKA

Upravljanje i kontrola

Prilikom procesa odobravanja plasmana, Banka naplatu očekuje prevashodno iz budućih novčanih tokova dužnika. Kao dopunu ovom vidu naplate i kako bi se smanjio gubitak usled potencijalnog nastupanja statusa neizmirenja obaveza dužnika, Banka uzima različite instrumente obezbeđenja (kolaterale) kao zaštitu. Banka uzima što je moguće više kolaterala, pri čemu se prednost daje kolateralima koji se mogu brzo i jednostavno realizovati. Mogućnost uzimanja kolaterala zavisi od trenutne tržišne situacije i poslovne konkurencije. Efikasnost tehnika ublažavanja kreditnog rizika se meri i kontroliše praćenjem vremena potrebnog za realizaciju kolaterala i odstupanja realizovanih vrednosti kolaterala od očekivanih.

U okviru Sektora upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom je Odeljenje za upravljanje kolateralima, koje je zaduženo za kompletan proces upravljanja kolateralima – od preliminarnе analize do završetka njegove realizacije. Proces je podeljen u 3 faze:

Dijagram 11: Proces upravljanja kolateralima

Faza analize kolaterala predstavlja početnu fazu procesa upravljanja kolateralima. Ona počinje identifikacijom i analizom potencijalnog kolaterala i prikupljanjem neophodnih informacija i dokumentacije, a završava se evidencijom kolaterala u sistemu za evidenciju kolaterala.

Faza monitoringa kolaterala se odnosi na praćenje uspostavljenosti i vrednosti kolaterala. Jedna od njenih glavnih funkcija je evidencija, praćenje, ažuriranje i kontrola podataka o kolateralima u sistemu za evidenciju kolaterala.

Faza realizacije kolaterala predstavlja poslednju fazu procesa, kada dolazi do realizacije kolaterala (npr. njegove prodaje u cilju zatvaranja plasmana) i zatvaranja kolaterala u sistemu za evidenciju kolaterala. Ona takođe obuhvata i fazu prikupljanja podataka za izračun prosečnih stopa realizacije i naplate iz kolaterala (eng. *Collateral Recovery Ratio*).

Svaka faza je regulisana Procedurom upravljanja i vrednovanja kolaterala kojom se definišu i zadaci i odgovornosti organizacionih delova koji učestvuju u procesu.

Pored procesa, Odeljenje za upravljanje kolateralima je zaduženo i za proces izbora, praćenja i uklanjanja procenitelja sa liste licenciranih procenitelja prihvatljivih za Banku, odnosno za definisanje minimuma sadržine izveštaja o procenama, kao i kontrolu primene adekvatnih metodologija prilikom procenjivanja vrednosti kolaterala, sve u cilju što preciznijeg određivanja vrednosti kolaterala. Pravila vezana za standarde i metodologiju procenjivanja su obuhvaćena Politikom procene nekretnina.

Od prvog kvartala 2016. godine, Odeljenje za upravljanje kolateralima je zaduženo i za pružanje podrške u oblasti projektog finansiranja u delu izrade Nultog izveštaja (Zero report), Rejtinga lokacija (Location rating), Tehničkog rejtinga objekta (Technical objekt rating), finansijsko-tehničkog nadzora (Lenders supervision) i provere verodostojnosti procena (Plausibility check).

Provera vrednosti kolaterala se radi periodično u zavisnosti od načina provere i vrste kolaterala. Način provere vrednosti kolaterala se može razdvojiti na utvrđivanje vrednosti od strane eksternih procenitelja (procena) ili državnih organa ovlašćenih za utvrđivanje vrednosti (Poresko rešenje) i na interno praćenje vrednosti kolaterala od strane zaposlenih u Odeljenju za upravljanje kolateralima (monitoring). Dinamika provere vrednosti kolaterala se definiše u zavisnosti od vrste kolaterala, a u skladu sa lokalnom i internom regulativom.

U sklopu procesa izračunavanja kapitalnog zahteva za kreditni rizik, Sektor upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom, nakon kontrole ispunjenosti primenljivih zakonskih propisa definisanih Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka, određuje da li će se određeni kolateral prihvatiti kao instrument ublažavanja kreditnog rizika. Stavke kolaterala prihvatljive kao instrument ublažavanja kreditnog rizika su detaljno objašnjene u posebnoj internoj proceduri Banke kojom se definišu primenljivi instrumenti ublažavanja kreditnog rizika kao i uslovi za priznavanje instrumenta ublažavanja kreditnog rizika.

Osnovne vrste instrumenata materijalne kreditne zaštite

Banka prevashodno primenjuje gotovinu i gotovinske ekvivalente deponovane kod Banke kao instrumente materijalne kreditne zaštite.

Banka trenutno ne primenjuje bilansno i vanbilansno netiranje kao tehnike ublažavanja kreditnog rizika.

Osnovne vrste pružalaca kreditne zaštite po osnovu garancija i kreditnih derivata

Garancije koje se primenjuju kao nematerijalna kreditna zaštita su na 31. decembar 2022. godine pružene od strane:

- Država;
- komercijalnih banaka dovoljnog kreditnog kvaliteta i međunarodnih razvojnih banaka – izloženostima obezbeđenim garancijom banke i međunarodnih razvojnih banaka.

Banka u svom portfoliju prihvaćenih sredstava obezbeđenja nema kreditne derivate te se ne koriste kao instrumenti kreditne zaštite.

Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnosti

Nepokretnosti se priznaju kao instrumenti zaštite kada se ispune svi zahtevi definisani Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka. Ispunjenost propisanih zahteva predstavlja preduslov za klasifikaciju date izloženosti u posebnu klasu izloženosti, Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnosti kojoj se dodeljuje povoljniji ponder kreditnog rizika, umesto priznavanja efekata tehnike ublažavanja kreditnog rizika. Banka izloženostima ili delovima izloženosti potpuno obezbeđenim hipotekom na stambenoj nepokretnosti u kojoj vlasnik stanuje ili je tu nepokretnost dao u zakup na osnovu odgovarajućeg ugovora (ili namerava da u njoj stanuje ili je dâ u zakup) – dodeljuje ponder rizika 35% odnosno izloženostima koje su potpuno obezbeđene hipotekama na poslovnim nepokretnostima, dodeljuje ponder rizika 50%.

Ostale vrste instrumenata materijalne kreditne zaštite

Podobnim sredstvima obezbeđenja u obliku finansijske imovine za sve pristupe i metode smatraju se i gotovina i gotovinski ekvivalenti deponovani kod banke kada se ispune svi zahtevi definisani Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka.

Pored gore navedenih, Banka primenjuje i sledeće instrumente materijalne kreditne zaštite, ali njih ne uzima u obzir prilikom obračuna rizikom ponderisane aktive:

- zalogu na pokretnoj imovini;
- zalogu na potraživanjima;
- zalogu na akcijama i obveznicama;
- druge vrste definisane u Katalogu kolaterala Banke.

5.1.5. KVANTITATIVNA OBJAVLJIVANJA

Pregled strukture bruto izloženosti Banke kreditnom riziku na dan 31. decembra 2022. godine po klasama izloženosti dat je u tabeli ispod:

Klasa izloženosti	Ukupna bruto izloženost	Bilansna izloženost	Vanbilansne stavke*	Vanbilansne stavke po kojima ne može doći do plaćanja	Finansijski derivati	RSD '000
						Repo / Reverzne repo transakcije
Država i centralne banke	128.099.181	106.142.378	0	11.060.679	0	10.896.124
Teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave	602.869	594.621	1.760	6.488	0	0
Javna administrativna tela	239.932	101	28.012	211.819	0	0
Međunarodne razvojne banke	0	0	0	0	0	0
Banke	12.368.096	748.806	2.564.105	8.153.289	901.896	0
Privredna društva	187.597.068	90.701.174	52.185.601	44.624.781	85.512	0
Fizička lica	86.651.139	71.022.996	10.080.733	5.547.409	0	0
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	59.185.248	57.105.522	2.072.039	7.687	0	0
Dospela nenaplaćena potraživanja	12.933.562	5.488.662	21.193	7.423.707	0	0
Ulaganja u otvorene investicione fondove	0	0	0	0	0	0
Ulaganja u kapital	260.282	260.282	0	0	0	0
Ostale izloženosti	241.043.896	16.160.479	339.211	224.535.156	9.050	0
Ukupno	728.981.273	348.225.020	67.292.655	301.571.015	996.458	10.896.124

* Bez vanbilansnih stavki po kojima ne može doći do plaćanja

Tabela 2: Struktura ukupne izloženosti po klasama izloženosti

Prosečna bruto izloženost Banke kreditnom riziku tokom 2022. godine data je u pregledu ispod:

Klasa izloženosti	Izloženost*		Prosečna** izloženost	Prosečna izloženost (% ukupnog)
	31.12.2021	31.12.2022		
Država i centralne banke	90.018.374	117.038.503	99.934.277	24,4
Teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave	810.955	596.381	676.425	0,2
Javna administrativna tela	894.285	28.113	360.855	0,1
Međunarodne razvojne banke	0	0	0	-
Banke	5.122.071	4.214.807	10.996.432	2,7
Privredna društva	125.740.873	142.972.287	137.643.899	33,6
Fizička lica	78.839.525	81.103.729	82.480.008	20,1
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	56.204.536	59.177.561	56.944.568	13,9
Dospela nenaplaćena potraživanja	4.361.305	5.509.855	4.545.827	1,1
Ulaganja u kapital	260.116	260.282	258.499	0,1
Ostale izloženosti	14.726.532	16.508.740	15.553.977	3,8
Ukupno	376.978.571	427.410.258	409.394.768	100,0

* Bez vanbilansnih stavki po kojima ne može doći do plaćanja

**Godišnji prosek izveden iz podataka po kvartalima

Tabela 3: Prosečna izloženost kreditnom riziku

Sledeća tabela predstavlja sveobuhvatni prikaz bruto izloženosti kreditnom riziku prema materijalno značajnim geografskim oblastima.

RSD '000

Geografska oblast	Klasa izloženosti	Izloženost	Izloženost*
Srbija	Država i centralne banke	128.099.181	117.038.503
	Teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave	602.869	596.381
	Javna administrativna tela	239.932	28.113
	Banke	2.545.932	53.377
	Privredna društva	187.343.708	142.718.927
	Fizička lica	86.528.396	80.987.446
	Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	59.090.163	59.082.476
	Dospela nenaplaćena potraživanja	12.928.686	5.506.184
	Ulaganja u kapital	147.614	147.614
	Ostale izloženosti	241.043.848	16.508.692
	Ukupno	718.570.329	422.667.712
Austrija	Banke	2.671.778	1.849.682
	Privredna društva	0	0
	Fizička lica	2.291	2.291
	Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	6.489	6.489
	Ostale izloženosti	48	48
	Ukupno	2.680.605	1.858.509
Ostale zemlje	Država i centralne banke	0	0
	Međunarodne razvojne banke	0	0
	Banke	7.150.386	2.311.748
	Privredna društva	253.360	253.360
	Fizička lica	120.452	113.993
	Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	88.596	88.596
	Dospela nenaplaćena potraživanja	4.876	3.671
	Ulaganja u kapital	112.669	112.669
	Ostale izloženosti	0	0
	Ukupno	7.730.339	2.884.037
Ukupno	728.981.273	427.410.258	

* Bez vanbilansnih stavki po kojima ne može doći do plaćanja

Tabela 4: Bruto izloženost prema materijalno značajnim geografskim oblastima po klasama izloženosti

Tabela ispod daje pregled bruto izloženosti kreditnom riziku prema sektorima⁵ po klasama izloženosti kao i sveobuhvatni pregled klase izloženosti Dospela nenaplaćena potraživanja.

RSD '000

Klasa izloženosti	Sektor	Bruto izloženost*	Izloženosti kod kojih je izvršena ispravka vrednosti	Ispravka vrednosti i rezervisanje	Potraživanja u docnji kod kojih nije obračunata ispravka vrednosti**
Država i centralne banke	Bankarski sektor u zemlji	59.209.104	4.890.744	2.774	0
	Javni sektor	57.829.398	45.947.243	63.555	0
	Ukupno	117.038.503	50.837.987	66.329	0
Teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave	Javni sektor	596.381	596.381	984	0
	Ukupno	596.381	596.381	984	0
	Javni sektor	28.113	28.113	98	0

⁵ Prema NBS sektorskoj strukturi računa za dostavljanje podataka o stanju i strukturi plasmana, potraživanja i obaveza banaka.

Javna administrativna tela	Ukupno	28.113	28.113	98	0
Banke	Bankarski sektor u zemlji	53.377	34.638	545	0
	Sektor stranih lica	3.259.534	3.238.214	399	1.950
	Ukupno	3.312.911	3.272.852	944	1.950
Privredna društva	Bankarski sektor u zemlji	7.278.477	7.278.180	6.171	0
	Sektor javnih preduzeća	15.149.720	15.148.322	296.343	0
	Sektor privrednih društava	118.604.032	116.512.119	1.577.841	0
	Poljoprivredni proizvođači	1.600.520	1.539.230	21.660	0
	Sektor preduzetnika	500	500	12	0
	Sektor stranih lica	253.360	250.117	1.147	0
	Sektor drugih komitenata	167	167	37	0
	Ukupno	142.886.775	140.728.636	1.903.211	0
Fizička lica	Sektor javnih preduzeća	13	13	3	0
	Sektor privrednih društava	18.350.257	17.318.236	233.997	0
	Sektor preduzetnika	3.499.656	3.183.635	56.196	0
	Sektor stanovništva	58.956.917	58.999.488	1.248.620	6.076
	Sektor stranih lica	121	121	22	0
	Poljoprivredni proizvođači	296.765	290.509	7.959	0
	Ukupno	81.103.729	79.792.003	1.546.798	6.076
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepok.	Sektor privrednih društava	14.436.582	7.625.708	63.362	0
	Sektor preduzetnika	385.225	315.312	7.073	0
	Javni sektor	0	0	0	0
	Sektor stanovništva	43.343.776	34.168.057	169.754	14.512
	Bankarski sektor u zemlji	15.700	0	0	0
	Sektor stranih lica	4.117	4.117	27	0
	Poljoprivredni proizvođači	966.748	817.059	1.036	0
	Sektor drugih komitenata	25.413	25.413	252	0
Ukupno	59.177.561	42.955.667	241.504	14.512	
Dospela nenaplaćena potraživanja	Bankarski sektor u zemlji	0	0	0	0
	Sektor javnih preduzeća	39	39	23	0
	Sektor privrednih društava	2.360.350	2.344.810	1.380.133	13.031
	Sektor preduzetnika	123.725	124.057	88.243	0
	Javni sektor	7	7	7	0
	Sektor stanovništva	2.508.811	2.700.432	1.828.031	10.940
	Sektor stranih lica	29	29	28	0
	Poljoprivredni proizvođači	40.320	42.169	26.394	0
	Sektor drugih komitenata	476.575	475.636	137.026	0
	Ukupno	5.509.855	5.687.179	3.459.886	23.971

Ulaganja u kapital	Bankarski sektor u zemlji	101.012	0	0	0
	Sektor javnih preduzeća	19.325	0	0	0
	Sektor privrednih društava	27.277	0	0	0
	Javni sektor	0	0	0	0
	Sektor stranih lica	112.669	0	0	0
	Sektor drugih komitenata	0	0	0	0
	Ukupno	260.282	0	0	0
Ostale izloženosti	Sektor privrednih društava	0	0	0	0
	Sektor stanovništva	184.519	184.523	3.290	0
	Bankarski sektor u zemlji	13.715.006	6.179.271	2.825.912	0
	Poljoprivredni proizvođači	0	0	0	0
	Sektor stranih lica	48	0	0	0
	Sektor drugih komitenata	2.600.117	2.594.302	18.741	0
	Ukupno	16.499.690	8.958.096	2.847.943	0
Međunarodne razvojne banke	Sektor stranih lica	0	0	0	0
	Ukupno	0	0	0	0
Ukupno	426.413.800	332.856.913	10.067.697	46.509	

* bez vanbilansnih stavki po kojima ne može doći do plaćanja i bez izloženosti iz knjige trgovanja

** Potraživanja na kojima nije obračunata ispravka vrednosti, a imaju docnju, su potraživanja koja su klasifikovana kao POCI ili su vrste potraživanja koje ne ulaze u obuhvat za obračun ispravke vrednosti

Tabela 5: Izloženost prema sektoru i klasama izloženosti sa posebnim osvrtom na izloženosti kod kojih su izvršene ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama

Tabela ispod daje pregled iznosa i ispravki vrednosti, obezvređenih i potraživanja u docnji, prikazanih odvojeno prema značajnim geografskim područjima.

Srbija/ Ostale zemlje	Obezvređeno/ neobezvređeno potraživanje	Potraživanje u docnji	Iznos potraživanja	RSD '000
				Ispravka vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama
Srbija	da	nije u docni	529.457	250.888
Srbija	da	u docnji	4.863.023	3.121.907
Srbija	Ne	nije u docni	205.450.862	2.245.314
Srbija	Ne	u docnji	22.233.952	903.191
Ostale zemlje	da	u docnji	29	28
Ostale zemlje	Ne	nije u docni	175.913	628
Ostale zemlje	Ne	u docnji	244	20
Austija	Ne	nije u docni	623.208	87
Austija	Ne	u docnji	22	0
Ukupno			233.876.711	6.522.063

Tabela 6: Iznosi obezvređenih i potraživanja u docnji i iznosi ispravki vrednosti odvojeno prema značajnim geografskim područjima

Raspodela Bruto izloženosti prema preostaloj ročnosti u odnosu na finalno dospeće plasmana je prikazana ispod.

Klasa izloženosti	Izloženost			Ukupno
	<1 godine	1 – 3 godine	>3 godine	
	Država i centralne banke	86.452.663	8.636.054	
Teritorijalne autonomije i jedinice lok. samouprave	49.813	68.287	484.769	602.869
Javna administrativna tela	227.297	12.635	-	239.932

Međunarodne razvojne banke	-	-	-	-
Banke	10.117.007	890.739	1.360.350	12.368.096
Privredna društva	91.608.577	27.951.806	68.036.685	187.597.068
Fizička lica	15.036.293	18.552.890	53.061.956	86.651.139
Izloženosti obezbedene hipotekama na nepok.	2.126.156	3.544.274	53.514.818	59.185.248
Dospela nenaplaćena potraživanja	7.329.140	904.918	4.699.503	12.933.562
Ulaganja u kapital	260.282	-	-	260.282
Ostale izloženosti	238.924.240	124.306	1.995.350	241.043.896
Ukupno	452.131.469	60.685.909	216.163.895	728.981.273

Tabela 7: Bruto izloženost prema preostalom roku dospeća i klasi izloženosti

Na dan 31. decembra 2022. godine, obračunata i potrebna rezerva za procenjene gubitke, obračunate u skladu sa zahtevima Odluke o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke, po vrstama druge ugovorne strane, iznosila je⁶:

RSD '000						
Kategorija klasifikacije						
Ugovorna strana	A	B	V	G	D	Ukupno
Sektor finansije i osiguranja	8.490.450	69.574	383.188	-	3	8.943.215
Javni nefinansijski sektor	13.771.451	364.969	2.086.581	-	7.098	16.230.099
Stektor privrednih društava	137.934.265	53.156.988	3.611.817	2.644.252	1.416.909	198.764.231
Sektor preduzetnika	3.742.635	110.776	25.332	37.381	135.970	4.052.094
Sektor opšte države	683.081	16.261	-	-	13	699.355
Stanovništvo	92.404.537	1.527.360	626.909	2.826.042	7.609.726	104.994.574
Strana lica	3.408.690	223.950	2.315	-	29	3.634.984
Poljoprivrednici	2.757.547	274.783	5.337	6.663	43.330	3.087.660
Sektor drugih pravnih lica	2.624.929	1.767	6.640	178.219	310.312	3.121.867
Ukupno	265.817.585	55.746.428	6.748.119	5.692.557	9.523.390	343.528.079
Ispravka vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama	2.484.024	1.001.705	440.534	896.886	2.351.270	7.174.419

Tabela 9: Bruto izloženost prema NBS klasifikaciji

Prikaz promene specifičnih i opštih prilagođavanja za kreditni rizik za obezvređena potraživanja dat je u Napomenama uz finansijske izveštaje za godinu koja se završila 31. decembra 2022. godine, napomene broj 20, 21, 22, i 26.

Korišćenje agencija za eksterne kreditne rejtinge i kvantitativna objavljivanja u vezi sa primenom tehnika ublažavanja rizika

Pri dodeli pondera rizika za izloženosti prema bankama, Banka ne koristi eksterne kreditne rejtinge, već koristi opciju pod kojom se stepen kreditnog kvaliteta zasniva na kreditnom kvalitetu domicilne države (tzv.opcija 1). Ovim pristupom se dodeljuje ponder rizika koji je za jednu kategoriju lošiji od pondera rizika države u kojoj je banka osnovana. Poseban ponder rizika od 20% se dodeljuje kratkoročnim izloženostima prema bankama. Izloženosti sa originalnim rokom dospeća koji nije veći od 3 meseca smatraju se kratkoročnim.

⁶ Izloženost prikazana u tabeli se razlikuje od izloženosti za potrebe obračuna aktive ponderisane kreditnim rizikom usled različitih principa primenjenih prilikom obračuna osnove za klasifikaciju obračunate u skladu sa Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke i obračuna osnove za aktivu ponderisanu kreditnim rizikom obračunate u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Pored gore navedenog, izloženosti prema bankama u nacionalnoj valuti dužnika i sa preostalim rokom dospeća koji nije duži od tri meseca dodeljuje se ponder rizika koji je za jednu kategoriju lošiji od pondera rizika koji bi bio dodeljen izloženosti države u kojoj je banka osnovana u nacionalnoj valuti.

Za klasu izloženosti prema državama i centralnim bankama, Banka koristi kreditne procene država koje su sporazumno odredile agencije za kreditiranje izvoza, potpisnice Sporazuma Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (eng. *Arrangement on Guidelines for Officially Supported Export Credits*, u daljem tekstu OECD).

Tabela ispod daje pregled raspoređivanja OECD kreditnih rejtinga u nivoe kreditnog kvaliteta:

Klasifikacija rizika države u skladu sa listom agencija za kreditiranje izvoza (OECD-a)	0	1	2	3	4	5	6	7
Kategorije najmanjih premija osiguranja izvoza	0	1	2	3	4	5	6	7
Ponder kreditnog rizika	0%	0%	20%	50%	100%	100%	100%	150%

Tabela 10: Raspoređivanje kreditnih rejtinga izabrane agencije za kreditiranje izvoza u nivoe kreditnog kvaliteta

Izuzetno, Banka dodeljuje ponder kreditnog rizika 0% za:

- Izloženosti prema Evropskoj centralnoj banci;
- Svim izloženostima prema Republici Srbiji i Narodnoj banci Srbije;
-
- Izloženosti koje su izražene i izmiruju se u nacionalnim valutama ili u valuti bilo koje zemlje

članice Evropske unije, prema svim državama članicama Evropske unije (u skladu sa tačkom 461. Odluke o adekvatnosti kapitala Banke).

U tabeli ispod su prikazane neto izloženosti pre i nakon korišćenja kreditne zaštite, odnosno prilagođavanja za efekte tehnika ublažavanja rizika (engl. *Credit Risk Mitigation – CRM*) po određenim ponderima rizika.

Klasa izloženosti	Ponder rizika	Neto izloženost*	Izloženost* nakon CRM
Država i centralne banke	0%	116.972.173	109.091.106
Teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave	20%	60.072	60.072
	100%	535.324	535.324
Javna administrativna tela	20%	11	11
	100%	28.004	28.004
Međunarodne razvojne Banke	0%	0	533.194
	20%	4.170.282	4.271.622
Banke	100%	43.580	43.580
	100%	141.069.101	138.740.460
Privredna društva	100%	79.556.932	77.845.559
Fizička lica	75%	43.866.273	43.866.273
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	35%	15.053.177	15.053.177
	50%	16.608	16.608
	100%	1.785.043	1.779.100
Dospela nenaplaćena potraživanja	100%	264.926	253.965
	150%		
Ulaganja u kapital	100%	166.722	166.722
	250%	93.560	93.560
Ostale izloženosti	0%	6.581.309	6.581.309
	20%	13	13
	100%	6.736.880	6.591.141
	250%	342.595	342.595
Ukupno		417.342.586	405.893.395

* bez vanbilansnih stavki po kojima ne može doći do plaćanja

Tabela 11: Neto izloženost pre i nakon CRM po klasama izloženosti

Rizik koncentracije po osnovu tehnika ublažavanja kreditnog rizika predstavlja rizik od nastanka štetnih korelacija po osnovu korišćenja ovih tehnika. Banka upravlja rizikom koncentracije putem uspostavljenog sistema odobravanja pojedinačnih operativnih limita za klijente iz sektora poslovanja sa pravnim licima, državama, bankama i bankarskim grupacijama, koji je usklađen sa pravilima Erste Grupe. Rizik korelacije se nadgleda i identifikuje kroz proces nadgledanja različitih segmenata portfolija po vrsti kolaterala.

Neto izloženost, predstavljena po klasama izloženosti, obezbeđena je sledećim vrstama instrumenata materijalne i nematerijalne kreditne zaštite priznatim kao tehnike ublažavanja kreditnog rizika na dan 31. decembra 2022. godine:

RSD '000

Klasa izloženosti	Neto Izloženost*	Garancije**	Novčani depozit
Država i centralne banke	116.972.173	-	9.940.998
Teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave	595.397	-	-
Javna administrativna tela	28.015	-	-
Međunarodne razvojne banke	-	-	-
Banke	4.213.863	-	-
Ulaganja u otvorene investicione fondove	-	-	-
Privredna društva	141.069.101	911.038	1.417.602
Fizička lica	79.556.932	1.116.846	594.527
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnosti	58.936.057	-	-
Dospela nenaplaćena potraživanja	2.049.969	-	16.904
Ulaganja u kapital	260.282	-	-
Ostale izloženosti	13.660.797	5.821	139.918
Ukupno	417.342.586	2.033.706	12.109.949

* bez vanbilansnih stavki po kojima ne može doći do plaćanja

**Garancije prihvatljive kao CRM odnose se na na garancije pružene od strane Države i u manjoj meri bankarske garancije, što rezultira zamenom pondera, odnosno umanjnjem/uvećanjem izloženosti između klasa izloženosti Privredna društva na strani dužnika i Država i centralne banke odn. Banke na strani garantora.

Tabela 12: Izloženosti obezbeđene instrumentima kreditne zaštite po klasama aktive (neto izloženost)

Pregled izloženosti obezbeđenih garancijama na dan 31. decembar 2022. godine podeljenih po tipu garantora:

RSD '000

Klasa izloženosti	Banka*	Republika Srbija	Međunarodna razvojna banka**
Ostale izloženosti	-	5.821	-
Privredna društva	101.339	333.461	476.238
Fizička lica	-	1.059.890	56.956
Ukupno	101.339	1.399.172	533.194

* bankarske garancije koje ispunjavaju uslove da budu priznate kao podobna sredstva obezbeđenja

** garancije međunarodnih razvojnih banaka iz ugovorenih garantnih šema

*** pod izloženostima se misli na neto izloženost

Tabela 13: Podela izloženosti prema tipu garantora

5.2. RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE

Rizik druge ugovorne strane jeste rizik od neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnjanja novčanih obaveza po toj transakciji.

Banka obavlja transakcije u knjizi trgovanja i bankarskoj knjizi koje potpadaju pod rizik druge ugovorne strane, a u delu poslova sa:

- finansijskim derivatima;
- repo i reverse-repo transakcijama;

Tokom 2022. godine Banka je imala transakcije po osnovu finansijskih derivata, u vidu IRS i FX forward transakcija. IRS transakcije su zatvarane sa Erste Grupom. FX forward transakcije su zaključivane samo sa corporate klijentima, dok je FX swap transakcije zaključivala sa NBS i Erste Group Bank AG. Takođe, tokom 2022. godine, zaključen je veći broj repo i reverznih repo transakcija kako sa Narodnom bankom, tako i sa Erste grupom i drugim lokalnim bankama (reverzne repo transakcije su zaključivane sa Narodnom bankom i Erste grupom).

Banka ima uspostavljen sistem limita za rizik druge ugovorne strane. Praćenje usklađenosti sa limitima prema bankama, bankarskim grupacijama, pravnim licima i grupi povezanih lica, kao i državama, vrši se u aplikaciji koja je razvijena i koristi se na nivou Erste Grupe. Sistem limita čini više različitih nivoa limita definisanih na osnovu vrste transakcije. Ročnost limita zavisi od internog rejtinga druge ugovorne strane.

Rejtingovanje banaka, uključujući i centralne banke, se vrši u skladu sa godišnjim planom revidiranja rejtinga i limita od strane Erste Group Bank AG i sve članice Grupe koriste isti interni rejting za klijenta. Nakon što je dodeljen interni rejting, na osnovu istog definiše se i maksimalna dozvoljena izloženost, odnosno limit, koji se u skladu sa zahtevima alokira članicama Erste Grupe.

Rejtingovanje pravnih lica radi se lokalno. Rejtingovanje pravnih lica se vrši za sve dužnike ili posrednike (tj. svaki klijent/povezano lice uključujući sve solidarne dužnike, suvlasnike računa, ili sudužnike, ili bilo kog vodećeg mendažera, ili klirinšku agenciju) prema kojoj jedna ili više jedinica u Banci imaju izloženost na način da se rejting mora odrediti povezanim licima/podgrupama, kao i krajnjem matičnom društvu, zbog pravila gornje vrednosti. Rejtingovanje se vrši najmanje jednom godišnje ili češće u slučaju pojavljivanja nove informacije za koju se pretpostavlja da će imati veće efekte na kreditnu sposobnost druge ugovorne strane. Za određivanje rejtinga se koriste sve raspoložive ažurirane informacije. Interni rejting klijenta je faktor koji se uzima u obzir prilikom definisanja limita za rizik druge ugovorne strane za pravna lica.

Banka sve limite prema drugim ugovornim stranama lokalno usvaja Odlukom od strane odgovarajućih nivoa odlučivanja.

Banka je uspostavila dnevno, kao i unutardnevno praćenje usklađenosti sa limitima prema drugoj ugovornoj strani.

S obzirom da derivati koji nisu pokriveni kolateralom nose kompletan rizik druge ugovorne strane, Banka neto sadašnju vrednost derivata usklađuje primenom CVA (Credit Value Adjustment) korekcije. CVA kvantifikuje rizik druge ugovorne strane. Korekcija se primenjuje na sve OTC derivate koji se vrednuju putem modela, a sama korekcija predstavlja fer vrednost kreditnog rizika ugrađenog u derivat sa konkretnom ugovornom stranom. CVA se obračunava na osnovu metodologije Erste Group Bank AG, u zasebnom sistemu, na nivou pojedinačne transakcije, i zavisi od očekivane pozitivne izloženosti prema drugoj ugovornoj strani, kao i PD i LGD komponenti. Obračun i knjiženje se rade na mesečnom nivou. Banka prilikom vrednovanja derivata uzima u obzir i sopstveni kreditni rizik, primenom DVA (Debt Value Adjustment) korekcije.

Banka sa matičnom bankom ima potpisan ISDA (International Swaps and Derivatives Association) ugovor i CSA (Credit Support Annex) ugovor, kao i GMRA (Global Master Repurchase Agreement).

Banka sa pravnim licima sa kojima zaključuje poslove sa derivatima ima potpisane lokalne okvirne (master) ugovore za derivate, dok sa bankama sa kojima zaključuje repo/reverzne repo transakcije ima potpisane lokalne okvirne (master) ugovore za repo/reverzne repo poslove.

Adekvatan okvir upravljanja i kontrole ovog rizika, kao i uspostavljen sistem internih limita izloženosti (prema jednom klijentu i/ili vrsti proizvoda) pruža osnov da se ova vrsta rizika sa aspekta internog merenja rizika ne smatra materijalno značajnom.

Za potrebe izračunavanja izloženosti pozicija koje podležu obračunu kapitalnih zahteva za rizik druge ugovorne strane Banka koristi:

- metod tekuće izloženosti za finansijske derivate;
- složeni metod za obračun prilagođene vrednosti transakcije i kolaterala u slučaju repo i reverse repo transakcije.

Kao deo kreditnog rizika, rizik druge ugovorne strane u potpunosti je obuhvaćen minimalnim kapitalnim zahtevom za kreditni rizik.

Na dan 31.12.2022. godine izloženost Banke riziku druge ugovorne strane proizilazi iz finansijskih derivata/ repo/ reverznih repo transakcije:

<i>RSD '000</i>		
Izloženost riziku druge ugovorne strane po vrsti transakcije	Vrednost izloženosti	Ukupna pozitivna fer vrednost
Finansijski derivati	996.458	806.027
Repo / Reverzne repo transakcije	10.896.124	0
Ukupno	11.892.582	806.027

Tabela 14: Izloženost riziku druge ugovorne strane

5.3. TRŽIŠNI RIZIK

5.3.1. TRŽIŠNI RIZIK U KNJIZI TRGOVANJA

Upravljanje tržišnim rizicima je u nadležnosti Sektora upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom Banke, odnosno, Odeljenja za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti.

Praćenje i kontrola tržišnih rizika prvenstveno je zasnovana na uspostavljanju limita kao i nivoa rizika koji je Banka spremna da prihvati. Banka kontinuirano sprovodi kontrolu postavljenih limita, eventualnu izmenu postojećih i definisanje novih, kao i procenu relevantnih rizika proisteklih iz uvođenja novih proizvoda i složenih transakcija.

Izveštavanje o tržišnim rizicima uključuje ocenu tržišnog rizika u knjizi trgovanja koja se zasniva na Value-at-Risk (VaR) i merama osetljivosti (*Price Value Basis Point (PVBP)* i *Credit spread 01 (CR01)*). Dodatno, uspostavljeni su stop loss limiti za rezultate koje ostvaruje Sektor finansijskih tržišta, a i praćenje perioda držanja pozicija Knjige trgovanja i njegove usklađenosti sa Strategijom upravljanja i trgovanja pozicijama u njizi trgovanja.

Banka je na 31.12.2022. godine izložena tržišnom riziku knjige trgovanja, tačnije, opštem i specifičnom cenovnom riziku po osnovu dužničkih hartija od vrednosti. Specifični cenovni rizik na 31.12.2022 iznosio je 0.

5.3.2. DEVIZNI RIZIK

Kontrola deviznog rizika se, na osnovu izveštaja o otvorenoj deviznoj poziciji, obavlja na dnevnom nivou od strane Odeljenja za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti i Službe za upravljanje aktivom i pasivom (eng. *Asset and Liabilities Management – ALM*).

Odeljenje za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti na dnevnom nivou prati otvorenu deviznu poziciju (otvorenost u svakoj pojedinačnoj valuti kao i kretanje kursa dinara u odnosu na druge valute) i na osnovu definisanih limita ovih parametara utvrđuje eventualna prekoračenja istih. Služba ALM na mesečnom nivou izveštava ALCO o revalorizacionom efektu otvorene devizne pozicije. U slučaju potrebe, na ALCO sastancima se daju i predlozi za upravljanje pozicijom.

Kako bi se Banka zaštitila od rizika eventualnih negativnih međuvalutnih kretanja, Sektor finansijskih tržišta na dnevnoj osnovi upravlja ukupnom otvorenom neto deviznom pozicijom i otvorenošću u svakoj pojedinoj valuti, prati kretanja kursa dinara u odnosu na druge valute i preduzima mere da otvorenost neto devizne pozicije uvek bude u skladu sa propisanim ograničenjem. Sektor finansijskih tržišta dnevno upravlja transakcijama koje utiču na otvorenost neto devizne pozicije.

U toku 2022. godine Banka je kontinuirano vodila računa o usklađenosti pokazatelja deviznog rizika, pri čemu je navedeni pokazatelj bio na nivou koji je u okviru propisanog limita. Pokazatelj deviznog rizika Banke na kraju svakog radnog dana nije bio veći od 20% kapitala Banke.

5.3.3. KVANTITATIVNA OBJAVLJIVANJA

U nastavku je prikazan pregled kapitalnih zahteva za tržišni rizik, koji Banka obračunava u skladu sa zahtevima Stuba 1 Bazela III:

Kapitalni zahtevi za tržišni rizik	31.12.2022	31.12.2021
	RSD '000	RSD '000
Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti		
opšti cenovni rizik (metod dospeća)	66.666	116.489
specifični cenovni rizik	-	-
Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti		
opšti cenovni rizik	-	-
specifični cenovni rizik	-	-
Kapitalni zahtev za devizni rizik	-	-
Kapitalni zahtev za robni rizik	-	-
Ukupno	66.666	116.489

Tabela 15: Pregled kapitalnih zahteva za tržišni rizik

Za više detalja o upravljanju tržišnim rizicima videti Napomene uz finansijske izveštaje za godinu koja se završila 31. decembra 2022. godine, napomena broj 364 i napomena broj 36.9.

5.4. KAMATNI RIZIK U BANKARSKOJ KNJIZI

5.4.1. UPRAVLJANJE, KONTROLA I IZVEŠTAVANJE

Kamatni rizik (eng. *Interest Rate Risk* – IRR) je rizik promena tržišne vrednosti pozicija bilansa stanja kao posledica određenih pomeranja i promena oblika krive prinosa. Promene krive prinosa mogu da imaju negativan efekat na neto prihode od kamate kao i na iznos kamatno-osetljivih prihoda i troškova, usled smanjenja kamatnih marži, koje predstavljaju realan trend u trenutnom okruženju niskih kamatnih stopa. Ove promene imaju takođe uticaj na tržišnu i ekonomsku vrednost sredstava, obaveza i vanbilansnih stavki, obzirom da buduća plaćanja (i stoga sadašnja vrednost) variraju direktno u proporciji sa promenama kamatnih stopa. Kao posledica, efektivan proces upravljanja kamatnim rizikom kojim se uticaj promene kamatnih stopa na bilans stanja Banke održava u okviru odgovarajućih limita je od ključne važnosti za sigurnost i održivu kreditnu sposobnost Banke.

Stoga, ALCO upravlja ročnom usklađenošću aktive i pasive, odobrava strategiju investiranja i strategiju pozicioniranja kamatnih stopa koje priprema Služba upravljanja aktivom i pasivom uzimajući u obzir i definisanu sklonost Banke ka rizicima, interno postavljene i regulatorne limite, strategiju Banke za upravljanje likvidnošću (finansiranja), ali i analizu razvoja makroekonomskog okruženja i eventualnih promena u poslovnom modelu Banke.

U cilju ublažavanja izloženosti kamatnom riziku u bankarskoj knjizi, Banka primenjuje sledeće:

- promena ročne strukture depozita i kredita u cilju zaštite od ove vrste rizika;
- ostale odluke radi umanjavanja kamatnog rizika, u skladu sa preporukama ALCO.

Banka izračunava i **izveštava o kamatnom riziku** odvojeno za sve značajne valute (izloženost u valuti preko 5% bilansa stanja), odnosno konkretno za RSD i EUR. Analize se sprovode mesečno, kvartalno ili polugodišnje u zavisnosti od vrste kamatnog rizika koji se analizira. Dalje, izveštaj koji daje pregled stanja na tržištu se priprema mesečno za potrebe sastanaka ALCO.

5.4.2. MERENJE

U 2010. godini, Banka je implementirala, i od tada kontinuirano ažurira, poseban softver koji omogućava planiranje kao i modeliranje ponašanja i uticaja rizika kamatne stope na bilans stanja Banke. Ova metodologija odražava sve značajne izvore kamatnog rizika i izračunava uticaj izmena tih izvora na bilans stanja Banke. Podaci koji se odnose na trenutni portfolio, tržišni podaci na datum na koji se radi modeliranje i pretpostavke budućeg razvoja portfolija (volumen, margine, itd.) se unose u softver od strane zaposlenih Banke. Tokom 2021. se postepeno/fazno prebacivalo na novi softver koji je u upotrebi od 2022. godine.

Softver meri uticaj na neto kamatni prihod (eng. *Net Interest Income* - NII) kao i uticaj na ekonomsku i tržišnu vrednost pozicija iz bankarske knjige.

Podaci u sistemu su organizovani na nivou računa/proizvoda. Struktura na nivou računa odgovara strukturi bilansa stanja pripremljenog u skladu sa MRS/MSFI, dok struktura na nivou proizvoda oslikava ponašanje valuta i kamatnih stopa proizvoda iz konkretne grupe.

Limit za pokazatelj ekonomske vrednosti kapitala (EVE 2) kao procenta osnovnog kapitala je sastavni deo Strategije upravljanja rizicima Banke, dok se njegovo kretanje izveštava na redovnoj osnovi prema Izvršnom i Upravnom odboru Banke. Za pokazatelj osetljivosti neto kamatnog prihoda definisan je nivo upozorenja. Takođe, za 2022. godinu uspostavljeni su limiti i za NII sensitivity (usvojeni Strategijom upravljanja rizicima).

U nastavku se nalazi pregled pokazatelja promene ekonomske vrednosti kapitala (po valutama) kao % osnovnog kapitala Banke pri pomeranju krive prinosa i pokazatelja neto kamatne osetljivosti na dan 31. decembar 2022. godine:

Ekonomska vrednost kapitala kao % regulatornog kapitala	EUR '000000
	Parallel down scenario
RSD	5,62
EUR	-26,72
USD	0,96
Ostale valute	0,00
Ukupno	-20,14
Osnovni kapital (Tier 1)	318,15
EVE 2 kao % osnovnog kapitala (Tier1)	6,33%
	u %
Osetljivost neto kamatnog prihoda	-10,84%

Tabela 16: Pregled pokazatelja promene ekonomske vrednosti kapitala (po valutama) kao % ukupnog regulatornog kapitala pri pomeranju krive prinosa i pokazatelja neto kamatne osetljivosti

Promena ekonomske vrednosti kapitala se računa pomoću EVE 2 pokazatelja čiji su scenariji opisani u Aneksu III u Final Report on Guidelines on the Management of Interest Rate Risk Arising from Non Trading Book Activities (EBA/GL/2018/02). Postoji ukupno 6 scenarija koji obuhvataju dva paralelna scenarija upward and downward shift, kao i četiri neparalelna scenarija za svaku valutu odnosno steepener, flattener, upward i downward scenarija. Bira se najnepovoljniji scenario i njegov efekat se stavlja u odnos sa Tier 1 kapitalom.

Pokazatelj osetljivosti neto kamatnog prihoda se obračunava na osnovu +/- 200 bps šoka kamatnih stopa (uključujući EBA floor) za sve valute, uz postepen rast primenjenog šoka do 6 meseci, nakon čega je šok konstantan. Osetljivost se stavlja u odnos sa budžetiranim neto kamatnim prihodom.

Banka je radi ispunjenja SREP zahteva počela da prati i izveštava kamatni gep, na kvartalnoj osnovi. Prvi izveštajni datum je bio sa stanjem na dan 30.06.2020.

Gep analiza predstavlja pregled kamatno osetljivih bilansnih i vanbilansnih pozicija u bankarskoj knjizi. Nominalni iznosi kamatonosnih pozicija aktive i kamatonosnih pozicija pasive se dele prema vrsti ugovorene kamatne stope i prema očekivanim intervalima promene kamatnih stopa. Za pozicije s fiksnom kamatnom stopom određuje se rizik ročne neusklađenosti, a za stavke s promenljivom kamatnom stopom očekivani interval ponovnog određivanja kamatne stope. Za svaku vremensku korpu računa se razlika između nominalnih iznosa pozicija kamatno osetljive aktive i kamatno osetljive pasive u bankarskoj knjizi, koja se onda stavlja u odnos sa ukupnom aktivom. Relativni gep se takođe računa i kumulativno, što znači da se zbir svih nominalnih iznosa po vremenskim korpama stavlja u odnos sa ukupnom aktivom. Gep se prati za valute RSD i EUR, kao i na ukupnom nivou. Limiti su usvojeni od strane IO.

Ključne pretpostavke prilikom merenja rizika

Proizvodi koji nemaju ugovoreni rok dospeća se modeliraju na osnovu njihovih istorijskih kretanja. U maju 2019. godine implementiran je novi NMD (eng. *non-maturity deposit*) model koji je standard za sve članice Erste Grupe. Tokom 2021. lokalno su usvojene izmene modela za depozite po viđenju u skladu sa redovnim ažuriranjem i rekalkulacijom modela.

Modeliranje je vršeno za RSD i EUR podbilans a depoziti klijenata su grupisani u različite kategorije u zavisnosti od preovlađujućih karakteristika.

RSD podbilans: Micro, SME, Privates, GLC i RE;
EUR podbilans: Micro, SME, Privates, GLC i RE⁷.

⁷ Pri čemu GLC i RE čine jednu podkategoriju

Modeliranje kreditnih kartica i overdraft-a se vrši primenom grupnog standarda.

Tokom 2020. je uveden novi pokazatelj za praćenje rizika opcija. Rizik opcija se računa primenom i +/- 25% promene u Hull-White volatilnosti kao i primenom standardnog kamatnog šoka od +/- 200 bps i šokova definisanih za 6 EBA scenarija, korišćenjem Monte Carlo simulacije. Ova analiza je primenljiva samo za kredite i depozite sa varijabilnom kamatnom stopom koji imaju eksplicitno ugrađene opcije. Rezultati su izraženi u baznim poenima, kao procenat osnovnog kapitala Banke (Tier 1). Limit nije definisan. Pokazatelj se obračunava na polugodišnjoj osnovi i meri *automatic option risk*. Pokazatelj je prvi put izveštavan za 30.06.2020.

5.5. OPERATIVNI RIZIK

5.5.1. UPRAVLJANJE, KONTROLA I IZVEŠTAVANJE

Operativni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta (namernih i nenamernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Banka identifikuje i sistematski upravlja operativnim rizikom kroz sve procese, aktivnosti, proizvode i sisteme Banke.

Razvoj okvira za **upravljanje operativnim rizikom**, nadzor i izveštavanje o istom, nadležnosti su Sektora upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom Banke, odnosno Direkcije za upravljanje operativnim i sajber rizikom.

Banka je implementirala brojne instrumente radi efikasnijeg upravljanja, kontrole i umanjenja mogućnosti nastanka operativnog rizika:

- Kvantitativna analiza i nadzor nad izloženosti operativnom riziku kroz prikupljanje internih i eksternih podataka o događajima operativnog rizika;
- Ključni indikatori rizika (engl. *Key Risk Indicators* – KRI) se prate unutar Banke kao pokazatelji trenda izloženosti operativnom riziku za definisane tačke rizika;
- Procena izloženosti operativnom riziku koji može nastati korišćenjem kvalitativnih metoda procene (kao što su: Samoprocena sistema upravljanja operativnim rizikom i Scenario analiza);
- Procena rizika koji nastaju u procesu uvođenja novih proizvoda, projekata, kao i procena rizika koji nastaju poveravanjem aktivnosti trećim licima;
- Edukacija svih zaposlenih kako bi se povećala svest o operativnom riziku;
- Osiguranje od klasičnih rizika (npr. požar, grom, eksplozija, štete od vode, pad letelice, štete na materijalnoj imovini, pljačke, provale, krađe, i gubici usled prekida rada, rizici vezani za sredstva od vrednosti, opšta odgovornost) i specifičnih bankarskih rizika (interne prevare, eksterne prevare, tehnološki rizici, građanska odgovornost i osiguranje kolaterala).

Komitet za upravljanje ne-finansijskim rizicima (u daljem tekstu: LOCC) ima za cilj da razmatra, predlaže odluke i validira pitanja iz oblasti upravljanja ne-finansijskim rizicima Banke (u daljem tekstu: NFR), nadzire sprovođenje korektivnih mera i aktivnosti mitigacije rizika kako bi upravljali NFR (operativni, reputacioni, rizik usklađenosti, pravni, rizik informacionih i telekomunikacionih tehnologija (ICT) i rizika bezbednosti) na proaktivan način a u skladu sa Poslovníkom o radu Komiteta za upravljanje ne-finansijskim rizicima.

Redovno **izveštavanje o operativnom riziku** obezbeđuje neophodne informacije poslovnim i organizacionim jedinicama za upravljanje rizicima, višem rukovodstvu, Izvršnom odboru, Upravnom odboru i Odboru za reviziju Banke. Redovnim informisanjem obezbeđuje se proaktivno upravljanje operativnim rizikom, kako bi se izgradila svest o gubicima i izloženosti operativnom riziku čime se omogućava kvalitetno upravljanje istim, unapređenje kontrolnih mehanizama i praćenje statusa izvršenja korektivnih mera. Eksterno izveštavanje se sprovodi u skladu sa važećom regulativom.

Kako bi se osiguralo nezavisno upravljanje i kontrola rizika IKT sistema, Banka je izvršila reorganizaciju i umesto Odeljenja za upravljanje operativnim i ostalim ne-finansijskim rizicima uspostavlja Direkciju za operativne i sajber rizike. Unutar direkcije je 15.11.2022., pored poslova koje je obavljalo Odeljenje za

upravljanje operativnim i ostalim ne-finasijskim rizicima, formirana nezavisna funkcija Samostalnog stručnog saradnika za sajber rizike, sa ulogom da vrši razvoj, proveru i održavanje okvira upravljanja IKT rizikom (u skladu sa internim politikama, pravnim i regulatornim zahtevima), vrši nadzor nad sprovođenjem aktivnosti upravljanja IKT rizicima, indikatorima rizika i efikasnosti kontrole i vrši eskalaciju za identifikovane IKT rizike kao deo procesa tretmana rizika.

prilo

Za više detalja o upravljanju operativnim rizikom videti Napomene uz finansijske izveštaje za godinu koja se završila 31. decembra 2022. godine, napomenama broj 36.8 i 36.9.

5.6. RIZIK LIKVIDNOSTI

5.6.1. UPRAVLJANJE, KONTROLA I IZVEŠTAVANJE

Proces upravljanja rizikom likvidnosti organizovan je kroz rad ALCO, Odeljenja za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti i Službe ALM.

ALCO i Komitet za operativno upravljanje likvidnošću (eng. *Operative Liquidity Committee* - OLC) su odgovorni za: praćenje i upravljanje rizikom likvidnosti i predlaganje Izvršnom odboru mera i aktivnosti za održavanje likvidnosti, usklađivanje ročne strukture, plana rezervi finansiranja i drugih mera od značaja za finansijsku stabilnost Banke.

Najznačajniji **izveštaji o riziku likvidnosti** uključuju izveštaje o:

- pokazatelju likvidnosti;
- dnevnoj dinarskoj i deviznoj likvidnosti;
- pokriću neto odliva gotovine kolateralom u narednih pet radnih dana;
- analizi rizika koncentracije;
- analizi perioda opstanka (eng. *Survival Period Analysis* – SPA), kao test koji meri period tokom koga Banka može opstati u datom likvidnosnom stres scenariju koristeći svoj likvidnosni potencijal za pokriće budućih novčanih odliva proisteklih kako iz tekućeg tako i iz budućeg poslovanja;
- pokazateljima pokrića likvidnom aktivom (engl. *Liquidity Coverage Ratio* – LCR) i neto stabilnih izvora finansiranja (engl. *Net Stable Funding ratio* - NSFR) propisanim Bazel III standardom. Praćenje pokazatelja pokrića likvidnom aktivom (PPLA) je propisano i Odlukom o upravljanju rizikom likvidnosti banke; i
- gepu likvidnosti.

Opšti standardi identifikovanja, merenja, kontrole i upravljanja rizikom likvidnosti su definisani u internim aktima koji se redovno prate i ažuriraju.

U cilju upravljanja rizikom likvidnosti Banka:

- izdvaja obaveznu rezervu u skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod NBS (Službeni glasnik Republike Srbije, br. 76/2018);
- sastavlja Plan finansiranja u nepredviđenim okolnostima (eng. *Contingency Funding Plan* – CFP), koji je propisan Odlukom o upravljanju rizikom likvidnosti banke - CFP obezbeđuje koristan okvir za upravljanje u privremenim i dužim prekidima likvidnosti usled kojih Banka ne bi bila u mogućnosti da finansira pojedine ili sve svoje aktivnosti pravovremeno ili po opravdanom trošku;
- sastavlja Plan oporavka Banke – koji sumira kako Banka planira da ponovo uspostavi održivo poslovanje u slučaju realizacije ozbiljne finansijske krize.

5.7. IZLOŽENOST PO OSNOVU VLASNIČKIH ULAGANJA U BANKARSKOJ KNJIZI

Dana 15. januara 2014. godine na osnovu ugovora o kupovini i prenosu udela koji je zaključen sa Steiermarkische Bank und Sparkassen AG i Erste Group Immorent International Holding GMBH, a nakon izvršene uplate ugovorenih iznosa, Banka je stekla 75% udela u osnovnom kapitalu društva S-leasing d.o.o. Srbija. Sticanje udela je izvršeno nakon isplate 25% vlasništva Steiermarkische Bank und Sparkassen AG i 50% vlasništva Immorent AG.

Osim toga, Banka je stekla i 19% udela u osnovnom kapitalu društva S Rent d.o.o. Srbija uplatom 19% vlasništva Immorent Int Holding GMBH.

Ovim transakcijama obe kompanije i dalje ostaju članice Erste Group-e a radi se o investicijama motivisanim strateškim ciljevima, kako bi se klijentima ponudio širi spektar usluga.

Ostala ulaganja Banke su najvećim delom izvršena pre 2000. godine i prioritet nije bila namera ostvarivanja kapitalne dobiti, učešća u dobiti ili jačanje strateške pozicije. Ta ulaganja (učešća u kapitalu drugih pravnih lica i hartije od vrednosti drugih pravnih lica) rezultat su konverzije dospelih potraživanja u uloge a većinom su obezvređena.

Tabela ispod prikazuje strukturu i vrednosti vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi na datum 31. decembar 2022. godine:

RSD '000

Učešća i ulozu u kapitalu	Način vrednovanja	Knjigovodstvena vrednost	Ispravka vrednosti	Tržišna vrednost
Investicije u zavisna društva (S-Leasing)	metod inicijalnog troška	93.560	-	93.560
Investicije u povezana lica (S-Rent)	metod inicijalnog troška	27.005	-	27.005
Ulaganja koja se kotiraju na berzi	vrednovanje po fer vrednosti	11.974	101.265	113.239
Ostala ulaganja (koja se ne kotiraju na berzi)	metod inicijalnog troška	69.625	(43.147)	26.478
Ukupno		202.164	58.118	260.282

Tabela 17: Pregled vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi

Tabela ispod prikazuje podelu vlasničkih ulaganja da li se ista kotiraju ili ne kotiraju na berzi, sa stanjem na dan 31. decembar 2022. godine:

Učešća u kapitalu	Kotiranje na berzi	Knjigovodstvena vrednost
Visa international	Kotira se	112.669
ALTA BANKA A.D. Beograd	Kotira se	570
Tržište novca AD Beograd	Ne kotira se	272
BEOGRADSKA BERZA AD Beograd	Ne kotira se	6.881
SLOBODNA CARINSKA ZONA NOVI SAD AD Novi Sad	Ne kotira se	16.055
CENTAR MILENIJUM AD Vršac	Ne kotira se	3.270
Ukupno		139.717

Tabela 18: Pregled vlasničkih ulaganja prema kotiranju na berzi

Struktura i vrednost dobitaka/(gubitaka) po osnovu vlasničkih ulaganja je prikazana u tabeli u nastavku za godinu završenu 31. decembra 2022. godine:

RSD '000

Dobici/(gubici) po osnovu vlasničkih ulaganja	
Realizovan dobitak koji proističe iz zatvaranja pozicija po osnovu vlasničkih ulaganja	-
Latentni revalorizacioni dobitak	91.615
Nerealizovani dobitci/(gubici)	-
Ukupno	91.615

Tabela 19: Pregled dobitaka/(gubitaka) po osnovu vlasničkih ulaganja

Nerealizovani gubici po osnovu vlasničkih ulaganja u obračunu kapitala su obuhvaćeni kao odbitna stavka osnovnog kapitala u okviru pozicije „regulatorna usklađivanja vrednosti“. Latentni revalorizacioni dobitak po osnovu vlasničkih ulaganja u obračunu kapitala je obuhvaćen u okviru osnovnog kapitala kao deo revalorizacionih rezervi Banke.

Objavljivanja koja se odnose na računovodstvene politike i metode vrednovanja izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi se nalaze u Napomenama uz finansijske izveštaje za godinu koja se završila 31. decembra 2022. godine, napomena broj 2.9.3.

Rizici ulaganja Banke, obuhvataju rizike ulaganja u kapital drugih pravnih lica i u osnovna sredstva.

U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, prati se visina ulaganja Banke i visina regulatornog kapitala i obezbeđuje da ulaganje Banke u jedno lice koje ne posluje u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala Banke, te da ukupna ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva i investicione nekretnine Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Izloženost riziku ulaganja Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva, prati se na način da je organizacioni deo ili organ Banke nadležan za nabavku osnovnih sredstava i ulaganje u pravna lica upoznat sa trenutnim stanjem izloženosti i visinom kapitala radi blagovremenog postupanja u skladu sa propisanim limitima.

U 2022. godini, Banka je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika ulaganja i sprovođenjem odgovarajućih aktivnosti obezbedila usklađenost ulaganja sa pokazateljima propisanim od strane Narodne banke Srbije.

6. BANKARSKA GRUPA

Bankarska Grupa, koju čine Erste Banka i zavisno društvo S-Leasing, sastavlja konsolidovane finansijske izveštaje u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja. Bankarska Grupa takođe sastavlja konsolidovane izveštaje za potrebe kontrole bankarske Grupe na konsolidovanoj osnovi u skladu sa istoimenom Odlukom NBS (Službeni Glasnik Republike Srbije br. 45/2011, 58/2017 i 54/2018).

U oba slučaja konsolidacija se vrši primenom metode pune konsolidacije za zavisno pravno lice S-Leasing doo.

U skladu sa Odlukom o objavljivanju u nastavku su dati podaci na nivou Bankarske Grupe:

- obrazac PI-KAP (PRILOG kons 1) - detaljna struktura regulatornog kapitala na konsolidovanoj osnovi na dan 31. decembra 2022. godine (sa referencama na pozicije konsolidovanog bilansa stanja iz Priloga 3a u nastavku);
- obrazac PI-FIKAP (PRILOG kons 2) - osnovne karakteristike elemenata regulatornog kapitala na konsolidovanoj osnovi;
- obrazac PI-UPK (PRILOG kons 3) se sastoji iz dve tabele:
 - Tabela k1 - uporedni pregled konsolidovanog Bilansa Stanja sačinjenog za potrebe kontrole bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi i Bilansa stanja iz konsolidovanih Finansijskih izveštaja sačinjenih u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima, odnosno Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.
 - Tabela k2 - Bilans stanja Bankarske grupe iz konsolidovanih Finansijskih izveštaja sačinjenih u skladu sa MSFI sa raščlanjenim pozicijama koje je putem referenci moguće povezati sa pozicijama kapitala iz izveštaja o kapitalu na konsolidovanoj osnovi sačinjenog u skladu sa Odlukom kojom se uređuje izveštavanje o adekvatnosti kapitala banke (PRILOG kons 1).
- Obrazac PI-AKB (PRILOG kons 4) - pregled obračunatih kapitalnih zahteva na konsolidovanoj osnovi.
- PI-GR (Prilog 5) – Pregled geografske raspodele izloženosti značajnih za izračunavanje kontracikličnog zaštitnog sloja kapitala Bankarske Grupe;
- PI-KZS (Prilog 6) – Podaci o iznosu kontracikličnog zaštitnog sloja kapitala Bankarske Grupe.

PRILOG kons 1 - Obrazac PI-KAP na konsolidovanoj osnovi – 1/2**Podaci o kapitalnoj poziciji na konsolidovanoj osnovi**

(u hiljadama dinara)

Redni br.	Naziv pozicije	Iznos	Veza sa OAK*	Reference na Prilog 3
	Osnovni akcijski kapital: elementi			
1	Instrumenti osnovnog akcijskog kapitala i pripadajuće emisione premije	21.325.154		
1.1.	<i>od čega: akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 8.OAK</i>	15.772.500	tačka 7. stav 1. odredba pod 1) i tačka 8.	a
1.2.	<i>od čega: Pripadajuće emisione premije uz instrumente iz tačke 1.1. tj. iznos uplaćen iznad nominalne vrednosti tih instrumenata</i>	5.552.654	tačka 7. stav 1. odredba pod 2)	b
2	Dobit iz ranijih godina koja nije opterećena nikakvim budućim obavezama, a za koju je skupština banke donela odluku da će biti raspoređena u osnovni akcijski kapital	426.527	tačka 10.stav 1.	
3	Dobit tekuće godine ili dobit iz prethodne godine za koju skupština banke još nije donela odluku da će biti raspoređena u osnovni akcijski kapital koja ispunjava uslove iz tačke 10. st. 2. i 3. za uključivanje u osnovni akcijski kapital	0	tačka 10. st. 2. i 3.	
4	Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti	-139.522	tačka 7. stav 1. odredba pod 4)	v
5	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve banke, osim rezervi za opšte bankarske rizike	19.377.317	tačka 7. stav 1. odredba pod 5)	g
6	Rezerve za opšte bankarske rizike	-	tačka 7. stav 1. odredba pod 6)	
7	Učešća bez prava kontrole (manjinska učešća) koja se priznaju u osnovnom akcijskom kapitalu **	-		
8	Osnovni akcijski kapital pre regulatornih prilagođavanja i odbitnih stavki (zbir od 1 do 7)	40.989.476		
	Osnovni akcijski kapital: regulatorna prilagođavanja i odbitne stavke			
9	Dodatna prilagođavanja vrednosti (-)	-18.060	tačka 12. stav 5.	PVA (eng. Prudent Valuation) nije sastavni deo bilansa stanja
10	Nematerijalna ulaganja, uključujući gudvil (umanjena za iznos odloženih poreskih obaveza) (-)	-3.221.977	tačka 13. stav 1. odredba pod 2)	d
11	Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke, izuzev onih koja proističu iz privremenih razlika, umanjena za povezane odložene poreske obaveze ako su ispunjeni uslovi iz tačke 14. stav 1. OAK	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 3)	
12	Fer vrednosti rezervi u vezi sa dobitima ili gubicima po osnovu instrumenata zaštite od rizika novčanog toka za finansijske instrumente koji se ne vrednuju po fer vrednosti, uključujući i projektovane novčane tokove	-	tačka 12. stav 1. odredba pod 1)	
13	IRB pristup: negativan iznos razlike dobijen obračunom u skladu s tačkom 134. OAK (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 4)	
14	Povećanje kapitala koje je rezultat sekuritizacije izloženosti (-)	-	tačka 11.	
15	Dobici ili gubici po osnovu obaveza banke vrednovanih prema fer vrednosti koji su posledica promene kreditne sposobnosti banke	-	tačka 12. stav 1. odredba pod 2)	
16	Imovina u penzijskom fondu sa definisanim naknadama u bilansu stanja banke (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 5)	
17	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala, uključujući i sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala koje je banka dužna ili može biti dužna da otupi na osnovu ugovorne obaveze (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 6)	
18	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci, a koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 7)	
19	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka nema značajno ulaganje (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 8)	
20	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 9)	
21	Iznos izloženosti koje ispunjavaju uslove za primenu pondera rizika od 1.250 %, a koje banka odluči da odbije od osnovnog akcijskog kapitala umesto da primeni taj ponder	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 11)	
21.1.	<i>od čega: učešća u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru u iznosu preko 10% kapitala tih lica, odnosno učešća koja omogućavaju efektivno vršenje znatnog uticaja na upravljanje pravnim licem ili na poslovnu politiku tog pravnog lica (-)</i>	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 11) alineja prva	
21.2.	<i>od čega: sekuritizovane pozicije (-)</i>	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 11)	
21.3.	<i>od čega: slobodne isporuke (-)</i>	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 11)	
22	Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke i koja proističu iz privremenih razlika (iznos iznad 10% osnovnog akcijskog kapitala banke iz tačke 21. stav 2, umanjena za iznos povezanih poreskih obaveza ako su ispunjeni uslovi iz tačke 14. stav 1. OAK) (-)	-	tačka 21. stav 1. odredba pod 1)	
23	Zbir odloženih poreskih sredstava i ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje iz tačke 21. stav 1. OAK, koji prelazi limit iz tačke 21. stav 3. OAK (-)	-	tačka 21. stav 1.	
23.1.	<i>od čega: Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje</i>	-	tačka 21. stav 1. odredba pod 2)	
23.2.	<i>od čega: Odložena poreska sredstva koja proističu iz privremenih razlika</i>	-	tačka 21. stav 1. odredba pod 1)	
24	Gubitak tekuće i ranijih godina, kao i nerealizovani gubici (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 1)	
25	Iznos poreza u vezi sa elementima osnovnog akcijskog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je banka prethodno korigovala iznos elemenata osnovnog akcijskog kapitala u iznosu u kojem ti porezi smanjuju iznos do kojeg se elementi osnovnog akcijskog kapitala mogu koristiti za pokriće rizika ili gubitaka (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 12)	
26	Iznos za koji odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala banke premašuju iznos dodatnog osnovnog kapitala banke (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 10)	
27	Iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama banke	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 13)	
28	Ukupna regulatorna prilagođavanja i odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala (zbir od 9 do 27)	-3.266.665		
29	Osnovni akcijski kapital (razlika između 8 i 28)	37.722.811		

PRILOG kons 1 - Obrazac PI-KAP na konsolidovanoj osnovi – 2/2

	Dodatni osnovni kapital: elementi			
30	Akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 23. OAK i pripadajuće emisione premije	-	tačka 22. stav 1. odredbe pod 1) i	
31	Instrumenti osnovnog kapitala izdati od strane podređenih društava koji se priznaju u dodatnom osnovnom kapitalu**	-		
32	Dodatni osnovni kapital pre odbitnih stavki (30+31)	-		
	Dodatni osnovni kapital: odbitne stavke			
33	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente dodatnog osnovnog kapitala, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze (-)	-	tačka 26. stav 1. odredba pod 1)	
34	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	-	tačka 26. stav 1. odredba pod 2)	
35	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje (-)	-	tačka 26. stav 1. odredba pod 3)	
36	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviiteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće (-)	-	tačka 26. stav 1. odredba pod 4)	
37	Iznos za koji odbitne stavke od dopunskog kapitala banke premašuju iznos dopunskog kapitala banke (-)	-	tačka 26. stav 1. odredba pod 5)	
38	Ukupne odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala (zbir od 33 do 37)	-		
39	Dodatni osnovni kapital (razlika između 32 i 38)	-		
40	Osnovni kapital (zbir 29 i 39)	37.722.811		
	Dopunski kapital: elementi			
41	Akcije i drugi instrumenti dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, koji ispunjavaju uslove iz tačke 28. OAK i pripadajuće emisione premije uz instrumente	7.039.344	tačka 27. stav 1. odredbe pod 1) i pod 2)	e
42	Instrumenti kapitala izdati od strane podređenih društava koji se priznaju u dopunskom kapitalu **	-		
43	Prilagodavanja za kreditni rizik koja ispunjavaju uslove za uključivanje u dopunski kapital	-	tačka 27. stav 1. odredbe pod 3) i pod 4)	
44	Dopunski kapital pre odbitnih stavki (zbir od 41 do 43)	7.039.344		
	Dopunski kapital: odbitne stavke			
45	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze (-)	-	tačka 30. stav 1. odredba pod 1)	
46	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	-	tačka 30. stav 1. odredba pod 2)	
47	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje (-)	-	tačka 30. stav 1. odredba pod 3)	
48	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviiteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće (-)	-	tačka 30. stav 1. odredba pod 4)	
49	Ukupne odbitne stavke od dopunskog kapitala (zbir od 45 do 48)	-		
50	Dopunski kapital (razlika između 44 i 49)	7.039.344		
51	Ukupni kapital (zbir 40 i 50)	44.762.155		
52	Ukupna rizična aktiva	223.649.903	tačka 3. stav 2.	
	Pokazatelji adekvatnosti kapitala i zaštitni slojevi kapitala			
53	Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala banke (%)	16,87	tačka 3. stav 1. odredba pod 1)	
54	Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala banke (%)	16,87	tačka 3. stav 1. odredba pod 2)	
55	Pokazatelj adekvatnosti kapitala banke (%)	20,01	tačka 3. stav 1. odredba pod 3)	
56	Ukupni zahtevi za zaštitne slojeve kapitala (%)***	5,96	tačka 433.	
57	Osnovni akcijski kapital raspoloživ za pokrivanje zaštitnih slojeva (%)****	8,87		

PRILOG kons 2 - Obrazac PI-FIKAP na konsolidovanoj osnovi

Podaci o osnovnim karakteristikama finansijskih instrumenata koji se uključuju u obračun kapitala Bankarske grupe

Redni br.	Karakteristike instrumenta	Akcijski kapital Banke	Subordinirani kredit odobren od strane Erste Group Bank Ceps Holding GmbH, Beč	Subordinirani kredit odobren od strane Erste Group Bank Ceps Holding GmbH, Beč
1.	Emitent	Erste Bank ad Novi Sad	Erste Group Bank Ceps Holding GmbH, Beč	Erste Group Bank Ceps Holding GmbH, Beč
1.1.	Jedinstvena oznaka (npr. CUSIP, ISIN ili oznaka Bloomberg za privatne plasmane) <i>Tretman u skladu s propisima</i>	ISIN: RSN0VBE23514, CFI: ESVTFR		
2.	Tretman u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke	Instrument osnovnog kapitala	Instrument dopunskog kapitala	Instrument dopunskog kapitala
3.	Individualni/(pot)konsolidovani/individualni i (pot)konsolidovani nivo uključivanja instrumenta u kapital na nivou grupe	Individualni i grupni	Individualni i grupni	Individualni i grupni
4.	Tip instrumenta	Obične akcije	Subordinirani dug izdat u vidu finansijskog instrumenta	Subordinirani dug izdat u vidu finansijskog instrumenta
5.	Iznos koji se priznaje za potrebe izračunavanja regulatornog kapitala (u hiljadama dinara, sa stanjem na dan poslednjeg izveštavanja)	Za potrebe obračuna regulatornog kapitala priznaje se 15.772.500 hiljada dinara (nominalni iznos isplaćenih akcija uvećan za emisiju premiju u iznosu 5.552.654 hiljada dinara).	U Dopunski kapital uključen je iznos od 3.519.672 hiljada dinara koji ispunjava uslove za uključivanje u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala.	U Dopunski kapital uključen je iznos od 3,5 BRSD koji ispunjava uslove za uključivanje u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala.
6.	Nominalna vrednost instrumenta	14.107.500 hiljada dinara	EUR 30.000.000	EUR 30.000.000
6.1.	Emisiona cena	21.100,00 dinara (za poslednju emisiju)	-	-
6.2.	Otkupna cena	-	-	-
7.	Računovodstvena klasifikacija	Akcijski kapital	Obaveza – amortizovana vrednost	Obaveza – amortizovana vrednost
8.	Datum izdavanja instrumenta	I emisija: 5.382.070 hiljada RSD 16.06.2006.g. II emisija: 1.735.310 hiljada RSD 03.01.2007.g. III emisija: 2.922.620 hiljada RSD 27.12.2007.g. IV emisija: 2.869.000 hiljada RSD 12.07.2019. g. V emisija: 1.198.500 hiljada RSD 11.02.2021. g. VI emisija: 1.665.000 hiljada RSD 30.11.2022. g.	10.09.2018. g.	12.05.2022. g.
9.	Instrument s datumom dospeća ili instrument bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća	S datumom dospeća	S datumom dospeća
9.1.	<i>Inicijalni datum dospeća</i>	Bez datuma dospeća	10.09.2028.	12.05.2032. g.
10.	Opcija otkupa od strane emitenta uz prethodnu saglasnost nadležnog tela	Ne	Ne	Ne
10.1.	Prvi datum aktiviranja opcije otkupa, uslovni datumi aktiviranja opcije otkupa i otkupna vrednost	-	-	-
10.2.	Naknadni datumi aktiviranja opcije otkupa (ako je primenljivo)	-	-	-
	Kuponi/dividende			
11.	Fiksne ili promenljive dividende/kuponi	Promenljivi	Promenljivi	Promenljivi
12.	Kuponska stopa i povezani indeksi	-	Kamata po subordiniranom kreditu	Kamata po subordiniranom kreditu
13.	Postojanje mehanizma obaveznog otkazivanja dividende	-	-	-
14.1.	Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi s vremenom isplate dividendi/kupona	Potpuno diskreciono pravo	Bez diskrecionog prava	Bez diskrecionog prava
14.2.	Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa iznosom dividendi/kupona	Potpuno diskreciono pravo	Bez diskrecionog prava	Bez diskrecionog prava
15.	Mogućnost povećanja prinosa (step up) ili drugih podsticaja za otkup	Ne	Ne	Ne
16.	Nekumulativne ili kumulativne dividende/kuponi	Nekumulativne	Nekumulativne	Nekumulativne
17.	Konvertibilan ili nekonvertibilan instrument	Nekonvertibilan	Nekonvertibilan	Nekonvertibilan
18.	Ako je konvertibilan, uslovi pod kojima može doći do konverzije			
19.	Ako je konvertibilan, delimično ili u celosti			
20.	Ako je konvertibilan, stopa konverzije			
21.	Ako je konvertibilan, obavezna ili dobrovoljna konverzija			
22.	Ako je konvertibilan, instrument u koji se konvertuje			
23.	Ako je konvertibilan, emitent instrumenta u koji se konvertuje			
24.	Mogućnost smanjenja vrednosti	Ne	Ne	Ne
25.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, uslovi pod kojima može doći do smanjenja vrednosti			
26.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, delimično ili u celosti			
27.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, trajno ili privremeno			
28.	Ako je smanjenje vrednosti privremeno, uslovi ponovnog priznavanja			
29.	Tip instrumenta koji će se pri stečaju, odnosno likvidaciji naplatiti neposredno pre navedenog instrumenta	Manjinska učešća	Drugo	Drugo
30.	Neusklađene karakteristike konvertovanih instrumenata	Ne	Ne	Ne
31.	Ako postoje navesti neusklađene karakteristike	-	-	-

PRILOG kons 3 - Obrazac PI-UPK na konsolidovanoj osnovi

Oznaka pozicije	Naziv pozicije	Bilans Stanja	Reference
A	AKTIVA		
A.I	Gotovina i sredstva kod centralne banke	54.676.245	
A.II	Založena finansijska sredstva	6.229.454	
A.III	Potraživanja po osnovu derivata	814.366	
A.IV	Hartije od vrednosti	55.286.189	
A.V	Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	5.414.498	
A.VI	Kredit i potraživanja od komitenata	235.837.684	
A.VII	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	
A.VIII	Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	
A.IX	Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	118	
A.X	Investicije u zavisna društva	0	
A.XI	Nematerijalna ulaganja	3.221.977	d
A.XII	Osnovna sredstva	3.529.753	
A.XIII	Investicione nekretnine	52.659	
A.XIV	Tekuća poreska sredstva	129.231	
A.XV	Odožena poreska sredstva	345.086	
A.XVI	Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	12.252	
A.XVII	Ostala sredstva	1.233.864	
A.XX	UKUPNO AKTIVA (pozicije pod AOP oznakama od 0001 do 0019 u bilansu stanja)	366.783.376	
P	PASIVA		
PO	OBAVEZE		
PO.I	Obaveze po osnovu derivata	744.020	
PO.II	Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	82.161.390	
PO.III	Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	227.817.268	
PO.IV	Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	
PO.V	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	
PO.VI	Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	0	
PO.VII	Subordinirane obaveze	7.077.148	
	<i>Od čega subordinirane obaveze koje se uključuju u dopunski kapital banke</i>	7.077.148	e
PO.VIII	Rezervisanja	1.977.734	
PO.IX	Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	0	
PO.X	Tekuće poreske obaveze	26.338	
PO.XI	Odožene poreske obaveze	12.166	
PO.XII	Ostale obaveze	3.921.236	
PO.XIV	UKUPNO OBAVEZE (pozicije pod AOP oznakama od 0401 do 0413 u bilansu stanja)	323.737.300	
	KAPITAL		
PO.XV	Akcijski kapital	21.325.154	
	<i>Od čega nominalna vrednost uplaćenih akcija, osim preferencijalnih kumulativnih akcija</i>	15.772.500	a
	<i>Od čega emisiona premija po osnovu akciskog kapitala, osim preferencijalnih kumulativnih akcija</i>	552.654	b
PO.XVI	Sopstvene akcije	-	
PO.XVII	Dobitak	2.801.565	
PO.XVIII	Gubitak	-	
PO.XIX	Rezerve	18.735.564	
	<i>Od čega Ostale rezerve</i>	19.377.317	g
	<i>Od čega Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti</i>	135.953	v
	<i>Od čega nerealizovani gubici</i>	-275.475	v
PO.XX	Nerealizovani gubici	-	
PO.XXI	Učešća bez prava kontrole	183.793	
	<i>Od čega manjinska učešća u podređenim društvima</i>	-	
PO.XXII	UKUPNO KAPITAL (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0415-0416+0417-0418+0419-0420+0421) ≥ 0	43.046.076	
PO.XXIII	UKUPAN NEDOSTATAK KAPITALA (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0415-0416+0417-0418+0419-0420+0421) < 0	-	
PO.XXIV	UKUPNO PASIVA (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0414+0422-0423)	366.783.376	
B.Π.	VANBILANSNE POZICIJE		
B.Π.A.	Vanbilansna aktiva	409.978.898	
B.Π.Π.	Vanbilansna pasiva	409.978.898	

PRILOG kons 4 - Obrazac PI-AKB na konsolidovanoj osnovi

Podaci o ukupnim kapitalnim zahtevima i pokazatelju adekvatnosti kapitala Bankarske grupe

(u hiljadama dinara)

Redni br.	Naziv	Iznos 1
I	KAPITAL	44.762.155
1.	UKUPAN OSNOVNI AKCIJSKI KAPITAL	37.722.811
2.	UKUPAN DODATNI OSNOVNI KAPITAL	-
3.	UKUPAN DOPUNSKI KAPITAL	7.039.344
II	KAPITALNI ZAHTEVI	17.891.992
1.	KAPITALNI ZAHTEV ZA KREDITNI RIZIK, RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE, RIZIK SMANJENJA VREDNOSTI KUPljenih POTRAŽIVANJA I RIZIK IZMIRENJA/ISPORUKE PO OSNOVU SLOBODNIH ISPORUKA	16.029.810
1.1.	Standardizovani pristup (SP)	200.372.626
1.1.1.	Izloženosti prema državama i centralnim bankama	-
1.1.2.	Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	548.966
1.1.3.	Izloženosti prema javnim administrativnim telima	9.206
1.1.4.	Izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	-
1.1.5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-
1.1.6.	Izloženosti prema bankama	459.835
1.1.7.	Izloženosti prema privrednim društvima	107.765.257
1.1.8.	Izloženosti prema fizičkim licima	59.030.389
1.1.9.	Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	22.245.611
1.1.10.	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	2.183.525
1.1.11.	Visokorizične izloženosti	-
1.1.12.	Izloženosti po osnovu pokrivenih obveznica	-
1.1.13.	Izloženosti po osnovu sekjuritizovanih pozicija	-
1.1.14.	Izloženosti prema bankama i privrednim društvima sa kratkoročnim kreditnim rejtingom	-
1.1.15.	Izloženosti po osnovu ulaganja u otvorene investicione fondove	-
1.1.16.	Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	166.722
1.1.17.	Ostale izloženosti	7.963.115
1.2.	Pristup zasnovan na internom rejtingu (IRB)	-
1.2.1.	Izloženosti prema državama i centralnim bankama	-
1.2.2.	Izloženosti prema bankama	-
1.2.3.	Izloženosti prema privrednim društvima	-
1.2.4.	Izloženosti prema fizičkim licima	-
1.2.4.1.	od čega: Izloženosti prema fizičkim licima obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	-
1.2.4.2.	od čega: Kvalifikovane revolving izloženosti prema fizičkim licima	-
1.2.4.3.	od čega: Izloženosti prema malim i srednjim preduzećima koje su razvrstane u ovu klasu izloženosti	-
1.2.5.	Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	-
1.2.5.1.	Primenjeni pristup:	-
1.2.5.1.1.	Pristup jednostavnih pondera rizika	-
1.2.5.1.2.	PD/LGD pristupa	-
1.2.5.1.3.	Pristup internih modela	-
1.2.5.2.	Vrste izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	-
1.2.5.2.1.	Vlasnička ulaganja kojima se trguje na berzi	-
1.2.5.2.2.	Vlasnička ulaganja kojima se ne trguje na berzi ali su u dovoljno diversifikovanim portfolijima	-
1.2.5.2.3.	Ostala vlasnička ulaganja	-
1.2.5.2.4.	Vlasnička ulaganja na koje banka primenjuje standardizovani pristup kreditnom riziku	-
1.2.6.	Izloženosti po osnovu sekjuritizovanih pozicija	-
1.2.7.	Izloženosti po osnovu ostale imovine	-
2	KAPITALNI ZAHTEV ZA RIZIK IZMIRENJA/ISPORUKE PO OSNOVU NEIZMIRENIH TRANSAKCIJA	-
3	KAPITALNI ZAHTEV ZA TRŽIŠNE RIZIKE	187.977
3.1.	Kapitalni zahtevi za cenovni, devizni i robni rizik izračunat primenom standardizovanih pristupa	187.977
3.1.1.	Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti	66.666
	od čega kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu sekjuritizovanih pozicija	-
3.1.2.	Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti	-
3.1.3.	Dodatni kapitalni zahtev za velike izloženosti iz knjige trgovanja	-
3.1.4.	Kapitalni zahtev za devizni rizik	121.311
3.1.5.	Kapitalni zahtev za robni rizik	-
3.2.	Kapitalni zahtevi za cenovni, devizni i robni rizik izračunati primenom pristupa internih modela	-
4	KAPITALNI ZAHTEV ZA OPERATIVNI RIZIK	1.666.144
4.1.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom pristupa osnovnog indikatora	1.666.144
4.2.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom standardizovanog/alternativnog standardizovanog pristupa	-
4.3.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom naprednog pristupa	-
5	KAPITALNI ZAHTEV ZA RIZIK PRILAGOĐAVANJA KREDITNE IZLOŽENOSTI	8.061
III	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI OSNOVNOG AKCIJSKOG KAPITALA (%)	16,87
IV	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI OSNOVNOG KAPITALA (%)	16,87
V	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI KAPITALA (%)	20,01

PRILOG kons 5 - Obrazac PI-GR na konsolidovanoj osnovi

Редни бр.		Опште кредитне изложености		Изложености из књиге трговања		Изложености по основу секјуритизације		Капитални захтеви				Пондери капиталних захтева	Стопа контрацикл ичног заштитног слоја капитала	
		Износ изложености према стандардизованом приступу	Износ изложености према IRB приступу	Збир дугих и кратких позиција из књиге трговања	Износ изложености из књиге трговања према интерном моделу	Износ изложености према стандардизованом приступу	Износ изложености према IRB приступу	Од чега: опште кредитне изложености	Од чега: изложености из књиге трговања	Од чега: изложености по основу секјуритизације	Укупно			
														1.
1.	Расчлањавање по државама													
1.1.	Србија	199.354.619	0	5.120.651	0	0	0	15.948.370	0	0	15.948.370	100,00%	0	
2.	Укупно	199.354.619	0	5.120.651	0	0	0	15.948.370	0	0	15.948.370	100,00%	0	

У складу са Metodologijom за utvrđivanje geografskog položaja relevantnih izloženosti, izloženosti iz knjige trgovanja ili izloženosti bankarske grupe u inostranstvu koje predstavljaju manje od 2% ukupnog iznosa njenih opštih kreditnih izloženosti, izloženosti iz knjige trgovanja i izloženosti po osnovu sekjuritizacije, Bankarska grupa može rasporediti u izloženosti u Republici Srbiji, pri čemu izloženosti u drugim državama, treba da budu jasno utvrđene u napomeni ili belešci uz tabelu koja se objavljuje.

Banka objavljuje da ima izloženosti u drugim državama, ali da one ne prelaze prag od 2% definisan prethodno pomenutom metodologijom.

PRILOG kons 6 - Obrazac PI-KZS na konsolidovanoj osnovi

1.	Укупна ризична актива	223.649.903
2.	Специфична стопа контрацикличног заштитног слоја капитала	0
3.	Захтев за контрациклични заштитни слој капитала банке	0%

У табели испод се налазе посебно издвојена регулаторна прилагођавања и одбитне ставке од капитала Банкарске групе по врсти и износу:

	<i>RSD '000</i>
Оснолни акцијски капитал	
Регулаторна прилагођавања основног акцијског капитала	-18.060
(-) Додатна прилагођавања вредности	-18.060
	-
Одбитне ставке од основног акцијског капитала	3.524.080
(-) Нереализовани губици	-275.475
(-) Остала нематеријална улагања уманјена за повезане одложене пореске обавезе	-3.221.977
(-) Бруто износ потраживања од дужника – физичког лица (осим пољопривредника и предузетника) по основу одобрених потрошачких кредита, готовинских кредита или осталих кредита који се исказују на рачунима 102, 107 и 108 у складу са одлуком којом се прописују Контни оквир и садржина рачуна у Контном оквиру за банке код којих је степен кредитне задужености тог дужника пре одобрења кредита био већи од процента утврђеног у складу са одлуком којом се уређује класификација билансне aktive и ванбилансних ставки банке или ће тај проценат бити већи услед одобрења кредита, при чему се ова одбитна ставка применjuje без обзира на то да ли је након одобрења кредита степен кредитне задужености дужника постао нижи од тог процента	-11.190
(-) Бруто износ потраживања од дужника – физичког лица (осим пољопривредника и предузетника) по основу одобрених потрошачких кредита, готовинских кредита или осталих кредита, изузев кредита приказаних на позицији 1.1.1.27 овог обрасца, који се исказују на рачунима 102, 107 и 108 у складу са одлуком којом се прописују Контни оквир и садржина рачуна у Контном оквиру за банке, а који по основу критеријума уговорене роčnosti испуњавају услов за примену одбитне ставке од основног акцијског капитала прописане одлуком којом се уређује адекватност капитала банке	-15.438
Додатни основни капитал	
Одбитне ставке од додатног основног капитала	-
Допунски капитал	
Одбитне ставке од допунског капитала	-

U tabeli ispod se nalaze limiti za primenu izuzetaka kod odbitnih stavki od osnovnog akcijskog kapitala Bankarske grupe:

LIMITI ZA PRIMENU IZUZETAKA KOD ODBITNIH STAVKI OD OSNOVNOG AKCIJSKOG KAPITALA BANKARSKE GRUPE	
Limit do kojeg se ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje ne odbijaju od kapitala	3.772.281
Limit od 10% osnovnog akcijskog kapitala izračunatog u skladu s tačkom 21. stav 2 Odluke o adekvatnosti kapitala banke	3.772.281
Limit od 17,65% osnovnog akcijskog kapitala izračunatog u skladu s tačkom 21. stav 3 Odluke o adekvatnosti kapitala banke	6.597.168
Podoban kapital iz tačke 13. stav 8. Odluke o adekvatnosti kapitala banke	44.762.155

Pokazatelj leveridža Bankarske grupe, koji predstavlja odnos osnovnog kapitala, koji se dobija kao zbir osnovnog akcijskog kapitala i dodatnog osnovnog kapitala u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke, i iznosa izloženosti Bankarske grupe za potrebe obračuna pokazatelja leveridža, iznosio je 9,31% na 31.12.2022. godine.

7. NAPOMENA O OSTALIM I NEOBJAVLJENIM PODACIMA

Objavljivanja koja se odnose na kreditni rizik zahtevana u situacijama kada banka koristi IRB pristup za obračun kapitalnog zahteva, propisana Odlukom o objavljivanju podataka i informacija banke, nisu primenljiva obzirom da Banka koristi standardizovani pristup za obračun kapitalnog zahteva za kreditni rizik na dan 31. decembra 2022. godine.

Objavljivanja o tržišnim rizicima, propisana Odlukom o objavljivanju podataka i informacija banke, nisu primenljiva obzirom da Banka ne primenjuje pristup internih modela za izračunavanje kapitalnih zahteva za tržišne rizike.

Objavljivanja o operativnom riziku, propisana Odlukom o objavljivanju podataka i informacija banke, nisu primenljiva s obzirom na to da Banka ne primenjuje napredni pristup za potrebe izračunavanja kapitalnih zahteva za operativni rizik prema Odluci o adekvatnosti kapitala.

Novi Sad, maj 2023. godine

Odobreno od strane Izvršnog odbora Erste Bank a.d., Novi Sad.